

การพัฒนารูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก

Development of Designed Clothing

from Native Woven Fabrics of Phitsanulok

ไอรดา สุตสังข์

เสาวนีย์ รัฐนิธิคุณานนท์

สุจิตรา ชนนทวาริ

วิภาดา กระจ่างโพธิ์

จารุวรรณ ดิศวัฒน์

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562
คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ชื่อวิทยานิพนธ์	การพัฒนารูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก	
ผู้วิจัย	ไอรดา	สุดสังข์
	เสาวนีย์	รัฐนิติคุณานนท์
	สุจิตรา	ชนันทวารี
	วิภาดา	กระจ่างโพธิ์
	จารุวรรณ	ติศวัฒน์
พ.ศ.	2562	

บทคัดย่อ

การพัฒนาแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาและเก็บข้อมูลเกี่ยวกับลวดลายผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก 2) เพื่อพัฒนาแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ กลุ่มสตรีวัยทำงาน ในอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 398 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือ แบบสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มผู้บริโภคที่มีต่อรูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก และต้นแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก ประกอบด้วยเสื้อคลุม เสื้อ กระโปรง และกางเกง อย่างละ 1 ตัว รวมทั้งสิ้น 4 ตัว ใช้วิธีแจกแบบสอบถามแบบบังเอิญ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างพบว่าส่วนใหญ่อายุ 21-30 ปี สถานภาพโสด มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพข้าราชการ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 15,000 - 20,000 บาท ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ากลุ่มตัวอย่างเคยใช้หรือซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก คิดเป็นร้อยละ 63.07 โดยมีความชื่นชอบเป็นเหตุหลักในการเลือกซื้อ คิดเป็นร้อยละ 25.63 มีความถี่ในการซื้อทุกเดือน คิดเป็นร้อยละ 37.95 และเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ที่มีราคา 500 - 1,000 บาทต่อตัว คิดเป็นร้อยละ 40.95 จากผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยรูปแบบของเสื้อคลุมมีคะแนนความพึงพอใจสูงที่สุด รองลงมา คือ กระโปรง เสื้อ และกางเกง โดยมีค่าเฉลี่ยเลขคณิตของคะแนนความพึงพอใจเท่ากับ 4.40 4.38 4.30 และ 4.29 ตามลำดับ

คำสำคัญ : รูปแบบเครื่องนุ่งห่ม ผ้าทอพื้นเมือง และจังหวัดพิษณุโลก

Research title : Development of Designed Clothing from Native Woven Fabrics of Phitsanulok

Author : Irada Soodsung
Saowanee Ratnidhikunanon
Suchitra Chananthawaree
Wipada Krajangpo
Jaruan Diswat

Year : 2019

Abstract

The research entitled “Development of Designed Clothing from Native Woven Fabrics of Phitsanulok” aims to 1) investigate the information of Phitsanulok’s native woven fabric patterns, 2) develop designed clothing from native woven fabrics of Phitsanulok and 3) measure the consumer satisfaction for the clothing from native woven fabrics of Phitsanulok. The sample of this research comprised 398 working age women, selected by using the accidental sampling technique from working age woman resided in Mueang district of Phitsanulok province. The questionnaire and clothing prototypes were used as a tool for the consumer satisfaction data collecting. The descriptive used for statistical analysis in the study were the frequency, percentage, arithmetic mean and standard deviation.

The research findings are as follows; (1)Most of the respondents are single (48.99%) ageing between 21 to 30 years old (48.49%). They are mainly private company employees (43.97%) having the monthly income from 15,000 to 20,000 baht per month (28.14%) and have an educational background in a bachelor degree level (56.53%). (2)The majority of samples used to ware or purchase clothing from native woven fabrics of Phitsanulok (63.07%). Most of them made a decision to purchase the clothing due to product’s interesting (25.63%). They purchased every month (37.95%) with average buying price from 500 to 1,000 baht per item (40.95%). (3)Overall designed clothing satisfaction are in high level. The designed blazer has highest satisfaction score ($\bar{x} = 4.40, SD = 0.68$) following by skirt ($\bar{x} = 4.38, SD = 0.64$) blouse ($\bar{x} = 4.30, SD = 0.57$) and slack ($\bar{x} = 4.29, SD = 0.56$)

Keywords : Designed clothing Native woven fabric and Phitsanulok

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่องการศึกษาการพัฒนารูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยการสนับสนุนทุนการวิจัยจากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณกลุ่มทอผ้าพื้นเมือง อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล ตลอดจนให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและกระบวนการผลิตผ้าพื้นเมือง ขอขอบคุณกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

นอกจากนี้คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณบิดา มารดา และคนในครอบครัว สำหรับกำลังใจ รวมถึงขอขอบพระคุณครู อาจารย์ ทุกท่านที่ได้ประสาทวิชาความรู้ และขอขอบคุณฝ่ายวิชาการและวิจัย เพื่อนร่วมงานและบุคลากรคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่นทุกท่าน ที่อำนวยความสะดวก และให้การสนับสนุนตลอดการทำวิจัยในครั้งนี้ จนสำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์ คณะผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ไอรดา

สุตสังข์และคณะ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(ก)
Abstract	(ข)
กิตติกรรมประกาศ	(ค)
สารบัญ	(ง)
สารบัญตาราง	(ฉ)
สารบัญภาพ	(ช)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	3
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	3
1.4 วิธีดำเนินการวิจัย	4
1.5 กรอบแนวความคิดในการวิจัย	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับจังหวัดพิษณุโลก	7
2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก	12
2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบเครื่องนุ่งห่ม	23
2.4 ข้อมูลเกี่ยวกับการวิเคราะห์ขั้นตอนการผลิตและการคำนวณต้นทุน	35
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	45
บทที่ 3 วิธีดำเนินการ	48
3.1 เครื่องมือที่ใช้	48
3.2 วิธีการ	48
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล	79
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	79
4.2 การอภิปรายผล	88
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	91
5.1 สรุปผล	91
5.2 ข้อเสนอแนะ	92

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
เอกสารอ้างอิง	93
ภาคผนวก	97
ภาคผนวก ก แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริโภค	98
ภาคผนวก ข ภาพกิจกรรม	104
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	108

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	40
3.1	51
3.2	57
3.3	59
3.4	60
3.5	62
3.6	64
3.7	65
3.8	67
3.9	69
3.10	71
3.11	73
4.1	80
4.2	80
4.3	80
4.4	81
4.5	81
4.6	82
4.7	82
4.8	83
4.9	83
4.10	84
4.11	85
4.12	86
4.13	87

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1	9
2.2	10
2.3	10
2.4	11
2.5	11
2.6	15
2.7	16
2.8	16
2.9	17
2.10	17
2.11	18
2.12	18
2.13	19
2.14	21
2.15	21
2.16	22
2.17	22
2.18	22
2.19	23
2.20	29
2.21	30
2.22	32
2.23	33
2.24	33
2.25	34
2.26	34
2.27	37
2.28	39

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.29	การวิเคราะห์ขั้นตอนการเย็บ T-Shirt	44
3.1	แบบเส้นกรอบนอก รูปแบบเสื้อคลุม	49
3.2	แบบเส้นกรอบนอก รูปแบบเสื้อ	50
3.3	แบบเส้นกรอบนอก รูปแบบกระโปรง	50
3.4	แบบเส้นกรอบนอก รูปแบบกางเกง	51
3.5	แบบเส้นกรอบนอกเครื่องนุ่งห่มคัดเลือกโดยผู้เชี่ยวชาญ	52
3.6	แบบร่างเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก	53
3.7	ต้นแบบเสื้อคลุม	54
3.8	ต้นแบบเสื้อ	54
3.9	ต้นแบบกระโปรง	55
3.10	ต้นแบบกางเกง	55
3.11	แบบตัดเสื้อคลุม	56
3.12	แบบตัดเสื้อ	58
3.13	แบบตัดกระโปรง	60
3.14	แบบตัดกางเกง	62
3.15	การวิเคราะห์ขั้นตอนการเย็บรูปแบบเสื้อคลุม	66
3.16	การวิเคราะห์ขั้นตอนการเย็บรูปแบบเสื้อ	69
3.17	การวิเคราะห์ขั้นตอนการเย็บรูปแบบกระโปรง	70
3.18	การวิเคราะห์ขั้นตอนการเย็บรูปแบบกางเกง	72

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พิษณุโลกเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีผ้าทอพื้นเมือง โดยในยุคปัจจุบันกลุ่มแม่บ้านได้ศึกษาวิธีการทอผ้า ได้พัฒนาฝีมือ และทักษะในการทอผ้าให้เกิดมีลวดลายในหลายรูปแบบ มีการคิดหาวิธีการนำสีจากธรรมชาติ เช่นจากเปลือกไม้ ใบไม้รากไม้ ผลไม้ หรือส่วนอื่นๆ ของต้นไม้ ทำให้เกิดมีผ้าสีต่างๆ ขึ้นมา โดยการนำส่วนต่าง ๆ ของต้นไม้ ซึ่งไม้แต่ละชนิดให้สีต่างๆ กันนำมาต้มเคี่ยวจนได้ที่ นำเส้นฝ้ายลงย้อมจนได้สีตามที่ต้องการแล้วนำไปทอเป็นผ้าผืนต่อไปประโยชน์ใช้ได้ตามความเหมาะสมและความต้องการจากการที่ได้คิดค้นทดลองทำตามวิธีการต่างๆ จนเกิดเป็นความรู้ เป็นแบบแผนให้ชนรุ่นหลังได้เรียนรู้สืบทอด และแสวงหาความรู้เทคนิคใหม่ ๆ เพิ่มเติม เป็นการเรียนรู้จากธรรมชาติ จากการได้เห็น ได้สัมผัส ได้ลงมือทอผ้าด้วยตนเองตั้งแต่เล็กจนโต และเห็นว่าการกำลังเป็นวัฒนธรรมที่กำลังจะเลือนหายไปในยุคสมัยนี้ ควรถ่ายทอดความรู้ให้คนรุ่นหลังได้รู้ถึงขั้นตอนและวิธีการทำต่าง ๆ ก่อนที่จะออกมาเป็นชิ้นงานที่เราสามารถใช้ประโยชน์ในด้านเครื่องนุ่งห่มได้ และที่สำคัญ คือผ้าทอที่กลุ่มแม่บ้านผลิตขึ้นมานี้ก็ถือเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นอีกประเภทหนึ่งที่ทำจากฝีมือของกลุ่มแม่บ้าน และผลิตภัณฑ์หรือชิ้นงานที่ทำเสร็จแล้วก็สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้นอกจากนี้ ยังช่วยเพิ่มรายได้ให้กับกลุ่มแม่บ้านที่ว่างจากการทำางานประจำของตนเองอีกด้วย ต่อมาได้รับการสนับสนุนจากทางกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม และจากศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพอขึ้นเพื่อจำหน่ายวัสดุที่ใช้มีทั้งฝ้ายไหม และด้ายสำเร็จรูป จากการที่กลุ่มชนในจังหวัดพิษณุโลกส่วนใหญ่อพยพมาจากที่อื่น ดังนั้น จึงได้นำเอาวัฒนธรรมการทอผ้า และลวดลายเข้ามา ทำให้ลวดลายส่วนใหญ่ไม่ใช่ลวดลายดั้งเดิมของจังหวัด แต่ในปัจจุบันทางราชการเข้าไปสนับสนุนเมื่อรัฐบาลมีแนวความคิดในการสร้างรายได้เสริมให้กับประชากร หน่วยงานราชการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนักงานพัฒนาชุมชน และสหกรณ์การเกษตร ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชากรให้มีรายได้เสริมด้วยการทอผ้า ทั้งนี้ได้จัดกิจกรรมสนับสนุนอย่างหลากหลาย อาทิ การอบรม การศึกษาดูงานการพัฒนารูปแบบ และฝึมือการทอผ้า การตลาด การจัดบรรจุภัณฑ์ และการจัดประกวดเพื่อเผยแพร่ผลงานอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ ทำให้เกิดกลุ่มทอผ้าขึ้นหลายกลุ่มแทบทุกอำเภอ อย่างไรก็ตาม กลุ่มทอผ้าในอำเภอ ต่าง ๆ นั้น ต่างก็มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบด้วยการสนับสนุนจากนักการเมือง และหน่วยงานภาครัฐ ทำให้สามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ขึ้นมาได้โดยลำดับ ทั้งในเรื่องสี ลวดลาย ความทนทาน สวมใส่สบาย ไม่ยับไม่หด ทั้งสามารถจำหน่ายได้ในราคาย่อมเยา สามารถนำไปใช้เป็น ชุดทำงาน ชุดกีฬา และชุด

การละเล่นได้ (พิชญ์โลกฮอตนิวส์, 2559) โดยเฉพาะอย่างยิ่งผ้ามัดหมี่ลายดอกป๊อป ซึ่งถอดแบบมาจากป๊อปพันธุ์ไม้มงคลพระราชทานของจังหวัดพิชญ์โลก เป็นผ้าทอพื้นเมืองประจำจังหวัดที่มีการรณรงค์ส่งเสริมให้สวมใส่อย่างต่อเนื่อง

โดยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถได้พระราชทาน กล้าไม้ป๊อปให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดพิชญ์โลก เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2537 เพื่อนำไปปลูกเป็นสิริมงคลในวันรณรงค์โครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสทรงครองราชย์เป็นปีที่ 50 หลังจากนั้นไม้ป๊อปจึงถือเป็นไม้มงคลพระราชทานประจำจังหวัดพิชญ์โลก และต่อมาดอกป๊อปก็มียุทธบาทมากขึ้น เมื่อบรรดากลุ่มทอผ้าในจังหวัดพิชญ์โลกนำดอกป๊อปไปทอกลายเป็นลวดลายเอกลักษณ์ประจำจังหวัดพิชญ์โลก (คมชัดลึก, 2562) และ ช่วยสร้างงาน สร้างรายได้แก่ชุมชนและประเทศชาติ รัฐบาลจึงมีนโยบายในเรื่องการอนุรักษ์และส่งเสริมการใช้ผ้าไทย โดยขอความร่วมมือจากข้าราชการ สำนักงาน โรงเรียน และสถาบันการศึกษาไม่ว่าข้าราชการและเจ้าหน้าที่ ให้แต่งกายด้วยผ้าไหมมาทำงานในวันศุกร์ของทุกสัปดาห์

วิวัฒนาการแต่งกายทั่วโลกมีความก้าวหน้าอย่างไม่วันหยุดนิ่ง มีการเปลี่ยนแปลงไปเรื่อย ๆ ผ้าต่างประเทศมีให้เลือกมากมาย หลากหลายสีสันและลวดลาย เสื้อผ้าจากต่างประเทศได้รับความนิยมมากในกลุ่มคนทั่วไป สังเกตได้จากที่ห้างสรรพสินค้าต่าง ๆ มี เสื้อผ้าตราสินค้าต่างประเทศตั้งอยู่เป็นห้อง ๆ มากมาย และโดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นมักนิยมสวมเสื้อผ้าตราสินค้าที่มีชื่อเสียงกันทั้งนั้น รวมถึงนิตยสารต่าง ๆ ก็นำภาพวิวัฒนาการการตกแต่งกายจากต่างประเทศมาแนะนำเสนอกันมาก ผู้ที่มีความนิยมผ้าทอพื้นเมืองส่วนใหญ่มักจะซื้อเก็บสะสมเพื่อชมส่วนตัว หรือใส่ดูโชว์เสียมากกว่า ไม่นำมาแต่งนุ่งหรือตัดเย็บเป็นเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย อาจด้วยสาเหตุที่มีข้อจำกัด ในการออกแบบตัดเย็บส่วนมากผู้ออกแบบเสื้อผ้ามักออกแบบมาให้สวมใส่กับบุคคลที่มีรูปร่างทุกขนาด อีกทั้งรูปแบบยังไม่มี ความแตกต่าง เสื้อที่จำหน่ายอยู่ทำให้คนทั่วไปไม่มีความรู้สึก ว่า ผ้าทอพื้นเมือง นั้นเหมาะสมกับผู้ที่ มีอายุเป็นส่วนมาก ดังนั้นหากได้มีการพัฒนารูปแบบของเสื้อผ้า โดยได้มีการออกแบบ หรือนำเสนอ รูปแบบของเสื้อผ้าที่มีความหลากหลาย สวยงามทั้งขนาด การตกแต่งลวดลาย ความทันสมัย ซึ่งต่างจากรูปแบบที่มีอยู่ทั่วไปตามท้องตลาด สามารถสวมใส่ได้หลายวาระ และเหมาะสมตั้งแต่เด็กจนถึงผู้สูงวัย รวมถึงแนวโน้มการพัฒนารูปแบบของเสื้อผ้าเพื่อให้เหมาะสมกับ สภาพสังคมในอนาคต นอกจากนี้เป็นการสร้างค่านิยมและส่งเสริมบุคลิกภาพของผู้สวมใส่ ยังทำให้มีทางเลือกที่หลากหลายในการเลือก เครื่องแต่งกายจากผ้าทอพื้นเมือง อีกทั้งวิวัฒนาการการแต่งกายเสื้อผ้าสตรี มีส่วนประกอบของผ้าทอพื้นเมืองสามารถแข่งขันในตลาด อุตสาหกรรมเสื้อผ้าสิ่งทอ และเครื่องนุ่งห่มกับต่างประเทศได้ ทำให้ ค่านิยมและรสนิยมของคนไทยเปลี่ยนไป สตรีวัยต่างๆสามารถสวมใส่เสื้อผ้าผ้าทอพื้นเมืองได้เหมาะสม สวยงาม ใส่ได้หลายวัยและใส่ได้หลายโอกาสมากขึ้น

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาลวดลายผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก เพื่อศึกษาและเก็บข้อมูลเกี่ยวกับลวดลายผ้าทอพื้นเมือง เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับลวดลายและรูปแบบเครื่องแต่งกาย จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก เพื่อสร้างการเรียนรู้ร่วมกันโดยการประสานวัฒนธรรมเชิงอุตสาหกรรมสู่สากล เพื่อการอนุรักษ์และสืบทอดศิลปะผ้าทอพื้นเมือง เพื่อสนับสนุนให้ชุมชนมีรายได้ เพื่อนำผ้าทอพื้นเมือง ถ่ายทอดขยายไปยังกลุ่มต่าง ๆ ให้รู้จักมากขึ้นและเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ และเป็นการปลูกจิตสำนึกให้คนไทยหันมาใช้ผลิตภัณฑ์ ผ้าทอพื้นเมืองจังหวัดพิษณุโลกได้มากขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.2.1 เพื่อศึกษาและเก็บข้อมูลเกี่ยวกับลวดลายผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก
- 1.2.2 เพื่อพัฒนารูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก
- 1.2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

- 1.3.1 ขอบเขตเนื้อหา
 - 1.3.1.1 ศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มผ้าพื้นเมือง การผลิตผ้าทอพื้นเมืองและภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม จังหวัดพิษณุโลก
 - 1.3.1.2 ศึกษาแบบผลิตภัณฑ์เครื่องนุ่งห่ม เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์เครื่องนุ่งห่มซึ่งประกอบไปด้วย เสื้อคลุม เสื้อ กระโปรงและกางเกง
 - 1.3.1.3 ศึกษาเฉพาะลวดลายผ้าทอพื้นเมือง ลายดอกปีบ จังหวัดพิษณุโลก
 - 1.3.1.4 ศึกษาเฉพาะรูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จำนวน 1 กลุ่ม ประกอบด้วยเสื้อคลุม เสื้อ กระโปรงและกางเกง
- 1.3.2 ขอบเขตพื้นที่
 - 1.3.2.1 อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก มีจำนวนสตรีวัยทำงานทั้งหมด 58,973 คน (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, 2561)
- 1.3.3 ขอบเขตประชากร
 - 1.3.3.1 ประชากรในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ คือสตรีวัยทำงานอายุ 21-60 ปี ในอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก เนื่องจากเป็นพื้นที่ตัวเมืองและเป็นศูนย์กลางทางการค้าของจังหวัดพิษณุโลก โดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ จำนวน 398 คน ซึ่งการสุ่มตัวอย่างจากสูตรทาโร่ยามาเน่ (ยูทช, 2545 อ้างจาก Yamane, 1970)

1.4 วิธีดำเนินการวิจัย

1.4.1 การค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

1.4.1.1 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น

1.4.1.2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับลวดลาย ผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก

1.4.1.3 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบเครื่องนุ่งห่ม

1.4.1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

1.4.3 การพัฒนารูปแบบเส้นกรอบนอก

1.4.3.1 รูปแบบเสื้อคลุม จำนวน 4 รูปแบบ

1.4.3.2 รูปแบบเสื้อ จำนวน 4 รูปแบบ

1.4.3.3 รูปแบบกระโปรง จำนวน 4 รูปแบบ

1.4.3.4 รูปแบบกางเกง จำนวน 4 รูปแบบ

1.4.4 การจัดทำต้นแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก

1.4.4.1 เสื้อคลุม จำนวน 1 ชุด

1.4.4.2 เสื้อ จำนวน 1 ชุด

1.4.4.3 กระโปรง จำนวน 1 ชุด

1.4.4.4 กางเกง จำนวน 1 ชุด

1.4.5 คำขอต้นแบบการผลิตผลิตภัณฑ์เครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก ในเชิงอุตสาหกรรม ทั้ง 4 รูปแบบ

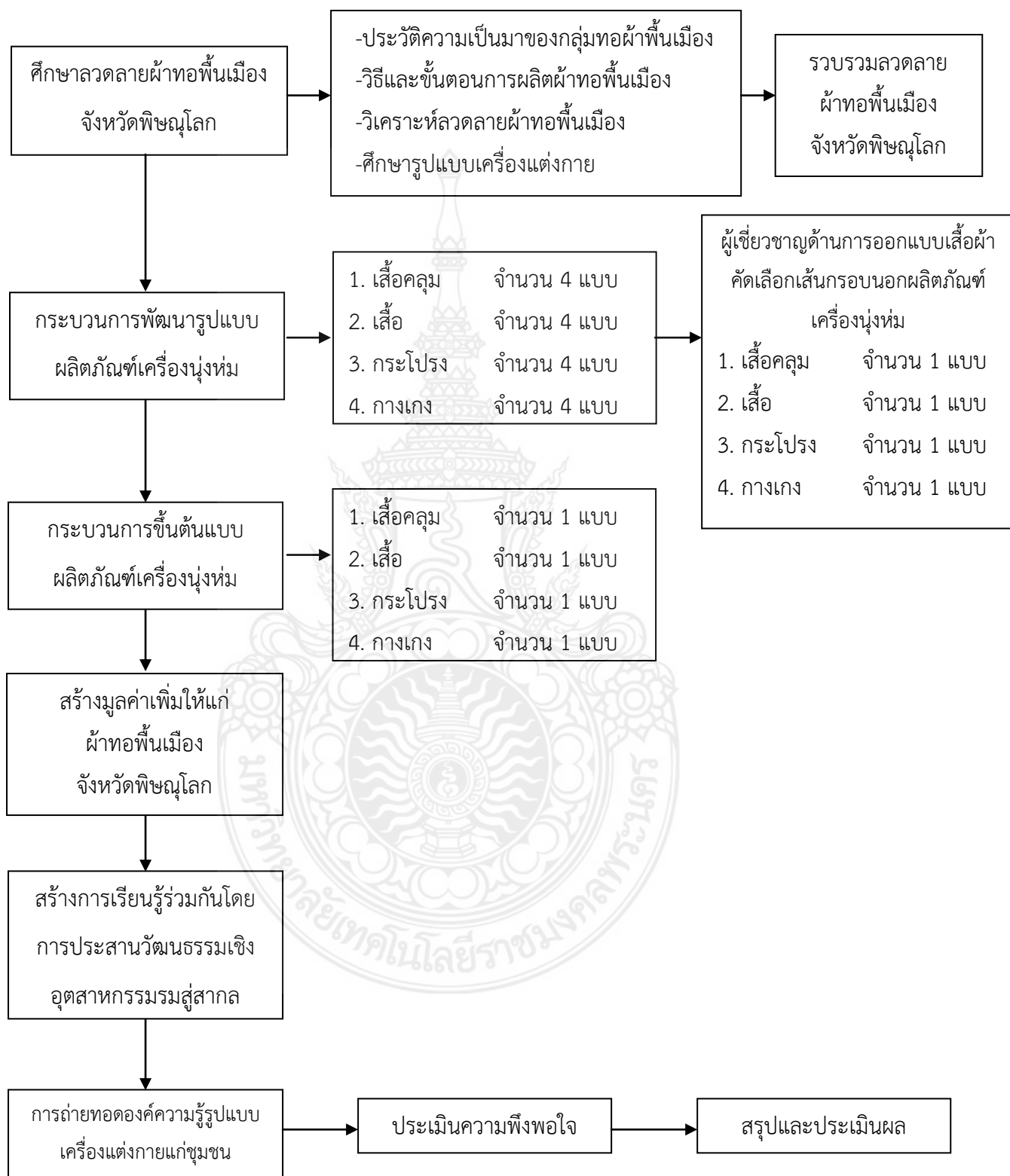
1.4.6 ศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก

1.4.7 รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

1.4.8 สรุปผลการดำเนินงานและจัดทำรูปเล่ม

1.4.9 ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้

1.5 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับลวดลายและรูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัด พิษณุโลก

1.6.2 เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ลวดลายผ้าทอพื้นเมือง และรูปแบบเครื่องนุ่งห่มจังหวัด พิษณุโลก

1.6.3 สร้างการเรียนรู้ร่วมกันโดยการประสานวัฒนธรรมเชิงอุตสาหกรรมสู่สากล

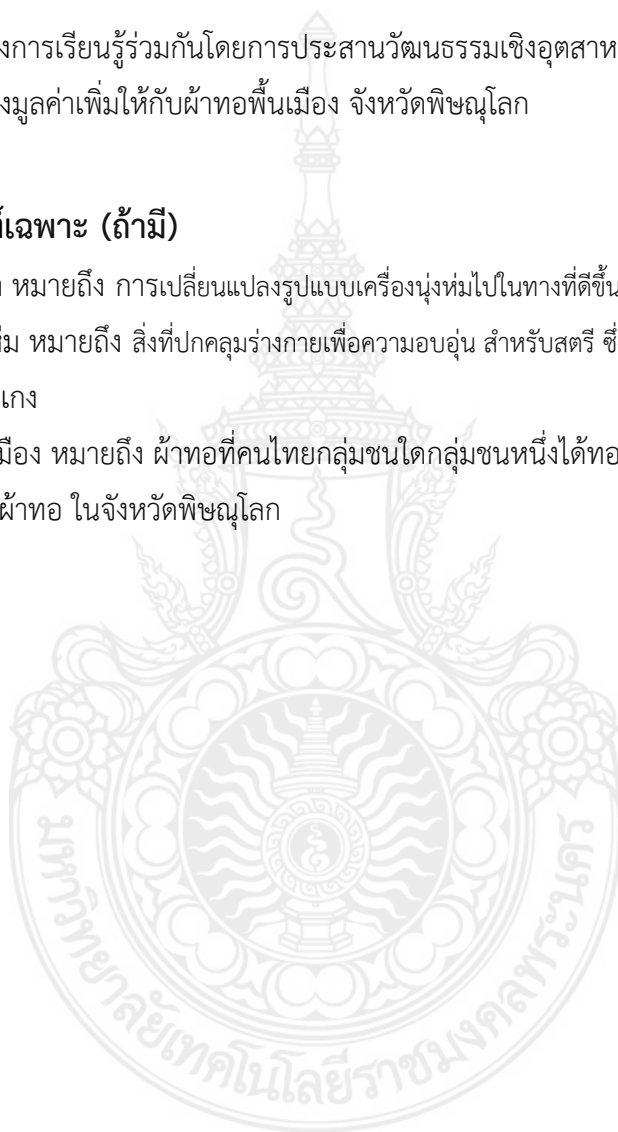
1.6.4 สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ (ถ้ามี)

การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงรูปแบบเครื่องนุ่งห่มไปในทางที่ดีขึ้น

เครื่องนุ่งห่ม หมายถึง สิ่งที่ปกคลุมร่างกายเพื่อความอบอุ่น สำหรับสตรี ซึ่งประกอบด้วย เสื้อคลุม เสื้อ กระโปรงและกางเกง

ผ้าทอพื้นเมือง หมายถึง ผ้าทอที่คนไทยกลุ่มชนใดกลุ่มชนหนึ่งได้ทอขึ้นและมีเอกลักษณ์ของท้องถิ่น พื้นที่ คือผ้าทอ ในจังหวัดพิษณุโลก

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการทำงานวิจัยครั้งนี้ต้องการศึกษาถึงการพัฒนารูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลกตั้งนั้นเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นมากขึ้นผู้ทำงานวิจัยได้ศึกษาเอกสารงานเขียนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องดังนี้

- 2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับจังหวัดพิษณุโลก
- 2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก
- 2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาแบบเครื่องนุ่งห่ม
- 2.4 ข้อมูลเกี่ยวกับการวิเคราะห์ขั้นตอนการผลิตและการคำนวณต้นทุน
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับจังหวัดพิษณุโลก

2.1.1 ประวัติจังหวัดพิษณุโลก

จังหวัดพิษณุโลก เดิมมีชื่อเรียกว่า “เมืองสองแคว” เนื่องจากเมืองนี้ตั้งอยู่ระหว่างแม่น้ำน่านและแม่น้ำแควน้อย ในสมัยสุโขทัยจังหวัดพิษณุโลกมีฐานะเป็นเมืองลูกหลวง ต่อมาในสมัยอยุธยา พิษณุโลกทวีความสำคัญมากขึ้น เพราะเป็นเมืองกึ่งกลางระหว่างกรุงศรีอยุธยา และอาณาจักรฝ่ายเหนือ และเคยเป็นราชธานีแทนกรุงศรีอยุธยานานถึง 25 ปี ในสมัยของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ หลังจากนั้นพิษณุโลกได้กลับมามีฐานะเป็นเมืองลูกหลวงเช่นเดิม ความสำคัญของเมืองพิษณุโลกในสมัยอยุธยา คือ เป็น เมืองที่กษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยาจะส่งพระมหาอุปราช หรือ พระราชโอรสมาปกครอง และยังเป็นเมืองหน้าด่านที่จะสกัด กั้นกองทัพพม่า นอกจากนี้ยังเป็นเมืองที่สมเด็จพระนเรศวร มหาราช วีรกษัตริย์ของไทยทรงพระราชสมภพ และมีเหตุการณ์ที่สำคัญอีก เหตุการณ์นั้นคือในสมัยกรุงธนบุรีเมื่อครั้ง กองทัพของอะแซหุุ่นกัมาตีเมืองพิษณุโลกในปี พ.ศ.2318 อะแซหุุ่นกัต้องเผชิญการต่อสู้อย่างทรหดกับเจ้าพระยาจักรี และเจ้าพระยาสุรสีห์ถึงขนาดต้องขอตัว และได้ทำนายเจ้าพระยาจักรีว่าต่อไปในภายหน้าจะได้เป็นกษัตริย์ (องค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก, 2562)

2.1.2 สถาปนามิศาสตร์

จังหวัดพิษณุโลกเป็นจังหวัดที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศจังหวัดหนึ่ง ตั้งอยู่ในเขตภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทยซึ่งประกอบไปด้วย 8 จังหวัด คือ พิษณุโลก นครสวรรค์ เพชรบูรณ์ สุโขทัย กำแพงเพชร อุตรดิตถ์ พิจิตรและอุทัยธานี โดยมีจังหวัดพิษณุโลกเป็นศูนย์กลางการคมนาคมเชื่อมต่อกับภาคเหนือตอนบน ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นอกจากนี้ยังเป็นจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของหน่วยราชการสำคัญ ทั้งในระบบภาคและเขต จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาจังหวัดพิษณุโลก ให้เป็นเมืองหลักของภาคเหนือตอนล่าง และศูนย์กลางในการติดต่อคมนาคมระหว่างภูมิภาคต่างๆ ในอินโดจีนอีกด้วย

2.1.3 อาณาเขต

จังหวัดพิษณุโลกมีพื้นที่ติดต่อกับหลายจังหวัด ในแต่ละทิศ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอท่าบ่อ จังหวัดอุตรดิตถ์ ในบริเวณตำบลบ่อภาค อำเภอชาติตระการ ติดต่อกับแขวงไชยบุรี ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นแนวเขตแดน ยาวประมาณ 24 กิโลเมตร

ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอเมืองพิจิตร อำเภอลำลูกเกด อำเภอสามง่าม และกิ่งอำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอหล่มสัก อำเภอเขาค้อ อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์ อำเภอด่านซ้าย และอำเภอนาแห้ว (จังหวัดเลย) และอำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอกงไกรลาศ อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย และอำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร

2.1.4 พื้นที่และขนาด

จังหวัดพิษณุโลกตั้งอยู่ ห่างจากกรุงเทพมหานคร 377 กิโลเมตร มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 10,815.85 ตารางกิโลเมตร หรือ 6,759,909 ไร่ คิดเป็นเนื้อที่ ร้อยละ 2.0 ของประเทศ ร้อยละ 6.3 ของภาคเหนือ และร้อยละ 15.9 ของภาคเหนือตอนล่าง (คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, 2542)

2.1.5 ขอบเขตการปกครองจังหวัดพิษณุโลก

จังหวัดพิษณุโลก ที่ตั้งจังหวัดอยู่บนที่ราบเจ้าพระยาตอนบน ซึ่งเป็นที่เกษตรกรรมอันอุดมสมบูรณ์ และยังเป็นจุดเชื่อมโยงการติดต่อระหว่างภาคกลาง ภาคเหนือตอนบนและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยแบ่งการปกครองออกเป็น 9 อำเภอ 93 ตำบล 947 หมู่บ้าน เทศบาลนคร 1 แห่ง และเทศบาลตำบล 12 แห่ง องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 90 แห่ง (เทศบาลนครพิษณุโลก, 2562)

อำเภอ	ขนาดพื้นที่ (ตร.กม.)	จำนวน ตำบล (แห่ง)	ท้องถิ่น			จำนวนประชากร (คน)
			เทศบาลนคร/เมือง (แห่ง)	เทศบาลตำบล (แห่ง)	อบต. (แห่ง)	
เมืองพิษณุโลก	710.09	19	1//1	3	17	280,595
ชาติตระการ	1,622.56	6	0	1	6	40,379
นครไทย	2,362.31	11	0	2	9	86,062
เนินมะปราง	1,104.78	6	0	3	5	58,053
บางกระทุ่ม	367.44	9	0	2	7	48,359
บางระกำ	952.74	11	0	5	8	94,441
พรหมพิราม	847.04	12	0	2	12	87,733
วังทอง	1,736.52	11	0	1	11	120,405
วัดโบสถ์	952.14	6	0	1	6	37,548
รวม	10,655.62	91	2	20	81	853,575

ภาพที่ 2.1 ขอบเขตการปกครองจังหวัดพิษณุโลก

ที่มา : เทศบาลนครพิษณุโลก (2562)

2.1.6 คำขวัญจังหวัดพิษณุโลก

พระพุทธชินราชงามเลิศ ถิ่นกำเนิดพระนเรศวร สองฝั่งน่านล้วนเรือนแพ หวานฉ่ำแท้กล้วยตาก ถ้ำและน้ำตกหลากตระการตา

2.1.7 ต้นไม้ประจำจังหวัดพิษณุโลก

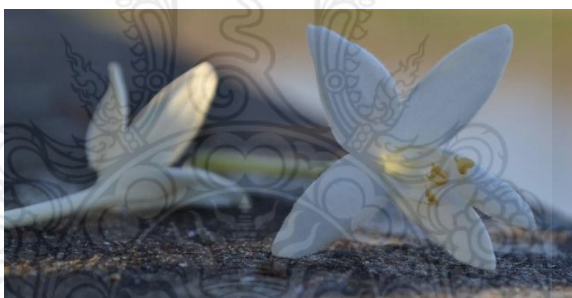
ต้นไม้ประจำจังหวัดพิษณุโลก ชื่อพันธุ์ไม้ ต้นปีบ ชื่อสามัญ Cork Tree ชื่อวิทยาศาสตร์ Millingtonia hortensis Linn. F. ชื่ออื่นกาซะลอง กาดสะลอง (ภาคเหนือ), เต็กตองไฟ (กะเหรี่ยง-กาญจนบุรี), ปีบ (ภาคกลาง)

ลักษณะทั่วไป ต้นปีบเป็นไม้ยืนต้นสูง 5 ถึง 25 เมตร เปลือกขรุขระสีเทา ตามกิ่งมีช่องอากาศเป็นจุดๆ ใบเป็นใบประกอบแบบขนนก รูปไข่แกมรูปหอกปลายใบแหลม ขอบใบหยักเว้าหรือหยักกลมๆ เรียบ โคนใบกลม มีต่อมขนอยู่ตรงมุมระหว่างเส้นกลางใบและเส้นใบ ออกดอกเป็นช่อขนาดใหญ่ตั้งตรง กลีบดอกเชื่อมติดกันเป็นท่อเล็กๆ ปลายแยกออกเป็น 5 กลีบ ขนาดไม่เท่ากัน เกสรเพศผู้มี 4 อัน ยาว 2 อัน สั้น 2 อัน ติดอยู่บนกลีบใกล้ปลายที่แยกออก ผลเป็นฝัก เมล็ดมีปีก (108 พรรณไม้ไทย, 2542)

ภาพที่ 2.2 ต้นปีบ (*Millingtonia hortensis*)

ที่มา : 108 พรรณไม้ไทย (2542)

ภาพที่ 2.3 ดอกปีบหรือดอกกาสะลอง

ที่มา : 77ข่าวเด็ด (2562)

2.1.8 ดอกไม้ประจำจังหวัดพิษณุโลก

ดอกไม้ประจำจังหวัดพิษณุโลก, ฉะเชิงเทรา, นนทบุรี ชื่อดอกไม้ ดอกนนทรี ชื่อสามัญ Yellow Flamboyant ชื่อวิทยาศาสตร์ *Peltophorum pterocarpum* (DC.) K. Heyne ชื่ออื่น กระถินป่า กระถินแดง (ตราด), นนทรี (ทั่วไป) สารเงิน (แม่ฮ่องสอน)

ลักษณะทั่วไป เป็นไม้ยืนต้นทรงพุ่มสูงได้ถึง 25 เมตร กิ่งผลัดใบ เรือนยอดรูปร่ม แผ่กว้าง ใบเป็นใบประกอบขนนกสองชั้นรูปไข่ ออกดอกเป็นช่อตั้งขนาดใหญ่ที่ปลายกิ่ง สีเหลือง มีกลิ่นหอมอ่อนๆ ออกดอกในฤดูแล้ง ช่วง เดือนมีนาคม-มิถุนายน การขยายพันธุ์ โดยการเพาะเมล็ด เหมาะสมสภาพดินทั่วไป ชอบแสงแดดจัด และมีถิ่นกำเนิดมาจากเอเชียเขตร้อน (108พรรณไม้ไทย, 2542)

ภาพที่ 2.4 ดอกนนทรี

ที่มา : กองส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยนเรศวร (2561)

2.1.9 สีประจำจังหวัดพิษณุโลก

สีม่วง

2.1.10 ตราประจำจังหวัดพิษณุโลก

ตราประจำจังหวัดพิษณุโลก มีลักษณะเป็นรูปพระพุทธชินราช ซึ่งเป็นพระพุทธรูปที่มีลักษณะงดงามที่สุดของประเทศไทย สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1900 ปัจจุบันประดิษฐานอยู่ ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร สำหรับเมืองพิษณุโลก พระพุทธชินราช เป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมือง จึงนำมาเป็นสัญลักษณ์ของจังหวัด (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพิษณุโลก, 2562)

ภาพที่ 2.5 ตราประจำจังหวัดพิษณุโลก

ที่มา : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพิษณุโลก (2562)

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก

2.2.1 ประวัติความเป็นมาของผ้าทอลายดอกป๊อบ

ความเป็นมาของผ้าทอลายดอกป๊อบ จังหวัดพิษณุโลกสืบเนื่องมาจาก ราษฎรชาวพิษณุโลกส่วนหนึ่งอพยพมาจากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้แก่ ไทยครั้ง ที่ได้ทำการอพยพมาตั้งแต่สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ส่วนไทดำหรือลาวโซ่ง กลุ่มคนที่ตั้งถิ่นฐานในจังหวัดพิษณุโลก มีคนที่อาศัยอยู่ดั้งเดิม นอกนั้นเป็นคนที่อพยพเข้ามาตั้งหลักแหล่งเป็นกลุ่มชนชาวไทย - ลาว ในอดีต เมื่อมีเวลาว่างเว้นจากการทำนา หรือการประกอบอาชีพหลักอื่น ๆ แล้ว กลุ่มแม่บ้าน มักใช้เวลาว่างที่ไม่มีไปใช้ในการทอผ้า เพื่อใช้สอยในชีวิตประจำวัน เป็นเครื่องนุ่งห่ม เครื่องแต่งกาย เช่น ผ้าขาวม้า ผ้าซิ่น ผ้าสบไผ่ เป็นต้น โดยใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น เช่น การปลูกฝ้ายแล้วเก็บดอกฝ้ายมาเข็นมาปั่น เป็นเส้นฝ้ายและทอออกมาเป็นผ้าผืนเรียบไม่ต้องย้อมสี หรือใช้สีจากธรรมชาติ เช่น คราม เป็นต้น แล้วตัดเย็บเป็นเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย เครื่องนุ่งห่ม รวมไปถึงผ้าที่ใช้ในการประกอบพิธีทางศาสนา สืบทอดกันเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน เนื่องจากชาวบ้านในหมู่บ้านได้เล็งเห็นถึงวัฒนธรรมที่เก่าแก่ของกลุ่มแม่บ้านในชุมชนมาตั้งแต่ยุคของบรรพบุรุษได้ถ่ายทอดวัฒนธรรมการทอผ้าให้กับคนรุ่นหลัง การทอผ้าเป็นภูมิปัญญาที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ วิถีชีวิตปกติของชาวบ้านต้องทอผ้าใช้กันเองในครอบครัว หากเหลือใช้ก็จะนำไปขาย ลูกสาวทุกบ้านต้องเรียนรู้การปั่นฝ้าย การเลี้ยงไหม และการทอผ้า ก่อนจะออกเรือน จึงนับได้ว่ามีความสามารถพื้นฐานในการทอผ้า และออกแบบลายผ้า ด้วยการผสมผสานลายพื้นฐานต่าง ๆ เข้าด้วยกันได้ทุกคน อุปกรณ์ที่ใช้ในการทอผ้ามีทั้งที่บ้าน และที่กระทอก ทอผ้าไหมลวดลายต่าง ๆ นอกจากนี้ ยังมีผ้าทอมือไหมประดิษฐ์ ผ้าฝ้ายมัดหมี่ อาทิ ลายดอกป๊อบ ที่อำเภอวังทองอำเภอบางระกำ และผ้าทอบ้านน้ำกุ่ม อำเภอนครไทย

ในยุคปัจจุบันกลุ่มแม่บ้านจึงได้ศึกษาวิธีการทอผ้า ได้พัฒนาฝีมือ และทักษะในการทอผ้าให้เกิดมีลวดลายในหลายรูปแบบ มีการคิดหาวิธีการนำสีจากธรรมชาติ เช่นจากเปลือกไม้ ใบไม้รากไม้ ผลไม้ หรือส่วนอื่นๆ ของต้นไม้ ทำให้เกิดมีผ้าสีต่างๆ ขึ้นมาโดยการนำส่วนต่าง ๆ ของต้นไม้ ซึ่งไม้แต่ละชนิดให้สีต่างๆ กันนำมาต้มเคี่ยวจนได้ที่ นำเส้นฝ้ายลงย้อมจนได้สีตามที่ต้องการแล้วนำไปทอเป็นผ้าผืนต่อไปประโยชน์ใช้ได้ตามความเหมาะสมและความต้องการจากการที่ได้คิดค้นทดลองทำตามวิธีการต่างๆ จนเกิดเป็นความรู้ เป็นแบบแผนให้ชนรุ่นหลังได้เรียนรู้สืบทอด และแสวงหาความรู้เทคนิคใหม่ ๆ เพิ่มเติม เป็นการเรียนรู้จากธรรมชาติ จากการได้เห็น ได้สัมผัส ได้ลงมือทอผ้าด้วยตนเองตั้งแต่เล็กจนโต และเห็นว่าการเป็นวัฒนธรรมที่กำลังจะเลือนหายไปในยุคสมัยนี้ ควรถ่ายทอดความรู้ให้คนรุ่นหลังได้รู้ถึงขั้นตอนและวิธีการทำต่าง ๆ ก่อนที่จะออกมาเป็นชิ้นงานที่เราสามารถใช้ประโยชน์ในด้านเครื่องนุ่งห่มได้ และที่สำคัญ คือผ้าทอที่กลุ่มแม่บ้านผลิตขึ้นมานี้ก็ถือเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นอีกประเภทหนึ่งที่ทำจากฝีมือของกลุ่มแม่บ้าน และผลิตภัณฑ์หรือชิ้นงานที่ทำเสร็จแล้วก็สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้นอกจากนี้ ยังช่วยเพิ่มรายได้ให้กับกลุ่ม

แม่บ้านที่ว่างจากการทำงานประจำของตนเองอีกด้วย ต่อมาได้รับการสนับสนุนจากทางกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม และจากศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพทอขึ้นเพื่อจำหน่ายวัสดุที่ใช้มีทั้งฝ้ายไหม และด้ายสำเร็จรูป จากการทำกลุ่มชนในจังหวัดพิษณุโลกส่วนใหญ่อพยพมาจากที่อื่น ดังนั้น จึงได้นำเอาวัฒนธรรมการทอผ้า และลวดลายเข้ามา ทำให้ลวดลายส่วนใหญ่ไม่ใช่ลวดลายดั้งเดิมของจังหวัด แต่ในปัจจุบันทางราชการเข้าไปสนับสนุนเมื่อรัฐบาลมีแนวความคิดในการสร้างรายได้เสริมให้กับประชากร หน่วยงานราชการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนักงานพัฒนาชุมชน และสหกรณ์การเกษตร ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชากรให้มีรายได้เสริมด้วยการทอผ้า ทั้งนี้ได้จัดกิจกรรมสนับสนุนอย่างหลากหลาย อาทิ การอบรม การศึกษาดูงานการพัฒนารูปแบบ และฝีมือการทอผ้า การตลาด การจัดบรรจุภัณฑ์ และการจัดประกวดเพื่อเผยแพร่ผลงานอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ ทำให้เกิดกลุ่มทอผ้าขึ้นหลายกลุ่มแทบทุกอำเภอ อย่างไรก็ตาม กลุ่มทอผ้าในอำเภอ ต่าง ๆ นั้น ต่างก็มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบด้วยการสนับสนุนจากนักการเมือง และหน่วยงานภาครัฐ ทำให้สามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ขึ้นมาได้โดยลำดับ ทั้งในเรื่องสี ลวดลาย ความทนทาน สวมใส่สบาย ไม่ยับ ไม่หด ทั้งสามารถจำหน่ายได้ในราคาย่อมเยา สามารถนำไปใช้เป็น ชุดทำงาน ชุดกึ่งพิธีการ และชุดการละเล่นได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผ้าลายดอกป๊อปได้รับคัดเลือกให้ใช้เป็นแบบฟอร์มของจังหวัดพิษณุโลก ต้องการให้ทอผ้าพื้นเมืองสีม่วง ลวดลายดอกป๊อป ให้เป็นสัญลักษณ์ผ้าพื้นเมืองของจังหวัดพิษณุโลก สำหรับดอกป๊อปนี้ถือเป็นไม้มงคลพระราชทานประจำจังหวัดพิษณุโลก โดยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถได้พระราชทาน กล้าไม้ป๊อปให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุโลก เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2537 เพื่อนำไปปลูกเป็นสิริมงคลในวันฉัตรมงคลโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสทรงครองราชย์เป็นปีที่ 50 หลังจากนั้นไม้ป๊อปจึงถือเป็นไม้มงคลพระราชทานประจำจังหวัดพิษณุโลก และต่อมาดอกป๊อปก็มีบทบาทมากขึ้น เมื่อบรรดากลุ่มทอผ้าในจังหวัดพิษณุโลกนำดอกป๊อปไปทอกลายเป็นลวดลายเอกลักษณ์ประจำจังหวัดพิษณุโลก (สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ, 2562)

จากการศึกษาเกี่ยวกับผ้าทอ พบว่า ผ้าทอมีหลากหลายลวดลายมีทั้งลวดลายต้นแบบลวดลายที่พัฒนาจนสื่อความหมาย ลวดลายที่เชื่อมโยงกับความเชื่อพื้นบ้าน ลายเกิดจากอิทธิพลศาสนาเกิดจากอิทธิพลของสัตว์ความเชื่อที่เกิดจากลายสัตว์ และลวดลายเกิดจากอิทธิพลของพืช เช่น ผ้าทอลายดอกป๊อป ซึ่งเป็นผ้าทอประจำจังหวัดพิษณุโลก ต่อมาได้รับการสนับสนุนจากทางกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม และจากศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพต้องการให้ทอผ้าพื้นบ้าน ลวดลายดอกป๊อป ให้เป็นสัญลักษณ์ผ้าพื้นบ้านของจังหวัดพิษณุโลก สำหรับดอกป๊อปนี้ถือเป็นไม้มงคลพระราชทานประจำจังหวัดพิษณุโลก โดยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถได้พระราชทานกล้าไม้ป๊อปให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุโลก เพื่อนำไปปลูกเป็นสิริมงคลในวันฉัตรมงคลโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสทรงครองราชย์เป็นปีที่ 50 หลังจากนั้นไม้ป๊อปจึงถือเป็นไม้มงคลพระราชทานประจำจังหวัดพิษณุโลก และต่อมาดอกป๊อปก็มีบทบาทมากขึ้น เมื่อบรรดากลุ่มทอผ้าในจังหวัดพิษณุโลกนำดอกป๊อปไปทอกลายเป็นลวดลายเอกลักษณ์ประจำจังหวัดพิษณุโลก (พิพิธภัณฑ์ผ้า มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2556)

ผ้าทอพื้นเมืองจังหวัดพิษณุโลก โดยกลุ่มคนที่ตั้งถิ่นฐานในจังหวัดพิษณุโลก มีคนที่อาศัยอยู่ดั้งเดิม นอกนั้นเป็นคนที่อพยพเข้ามาตั้งหลักแหล่งเป็นกลุ่มชนชาวไท-ลาว ได้แก่ ไทครั้ง ที่ได้ทำการอพยพมาสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ส่วนไทดำหรือลาวโซ่ง นั้น ได้อพยพมาจากทางเพชรบุรี กลุ่มชนชาวเขา ได้แก่ ม้งและกะเหรี่ยง และกลุ่มชนชาวอีสาน

อุปกรณ์การทอผ้ามีทั้งที่บ้านและที่กระทู้ก ซึ่งมีการทออยู่ดั้งเดิมเพื่อใช้เอง ต่อมาได้รับการสนับสนุนจากกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม และจากศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพ จึงทอขึ้นเพื่อจำหน่าย วัสดุที่ใช้มีทั้งฝ้ายไหมและด้ายสำเร็จรูป จากการที่กลุ่มชนในจังหวัดพิษณุโลก ส่วนใหญ่อพยพมาจากที่อื่น ดังนั้น จึงได้นำเอาวัฒนธรรมการทอผ้าและลวดลายเข้ามา ทำให้ลวดลายส่วนใหญ่ไม่ใช่ลายดั้งเดิมของจังหวัด แต่ปัจจุบันทางราชการเข้าไปสนับสนุนต้องการให้ทอผ้าพื้นเมืองสีม่วง ลวดลายดอกป๊อบ ให้เป็นสัญลักษณ์ของจังหวัดพิษณุโลก (มติชนออนไลน์, 2559)

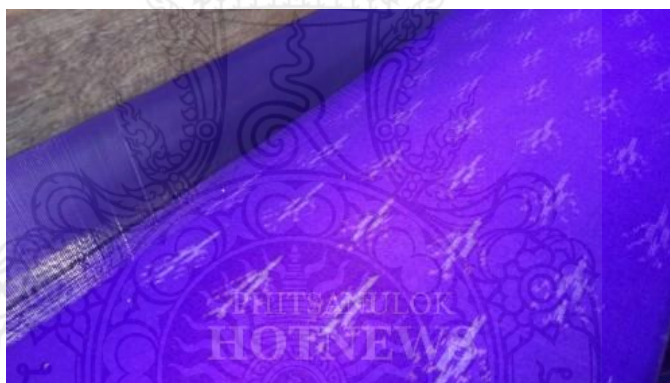
ในวันที่ 9 พฤษภาคม 2537 ผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุโลก ได้รับพระราชทาน “กล้าไม้ป๊อบ” จากสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในวันรณรงค์โครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสทรงครองราชย์ปีที่ 50 ต้นป๊อบจึงถือเป็นไม้มงคลพระราชทานประจำจังหวัดพิษณุโลก ปี 2545 หน่วยงานราชการต่างๆ ต้องการให้มีผ้าทอประจำจังหวัด จึงมีการรณรงค์ให้ทอผ้าลวดลายประจำจังหวัดส่งเข้าประกวด จนได้ ผ้ามัดหมี่ลายดอกป๊อบ และเป็นจุดเริ่มต้นของผ้าทอลายดอกป๊อบ โดยส่วนใหญ่จะเป็นดอกสีขาว พื้นสีม่วง ซึ่งเป็นสีประจำจังหวัดพิษณุโลก (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพิษณุโลก, 2562)

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพิษณุโลก กกับการส่งเสริมวัฒนธรรมด้านการแต่งกายชุดผ้าทอลายดอกป๊อบ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพิษณุโลก ได้ดำเนินการรณรงค์ส่งเสริมการแต่งกายผ้าไทยผ้าถิ่น จังหวัดพิษณุโลก เพื่อฟื้นฟูวัฒนธรรมด้านการแต่งกายให้เป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดพิษณุโลก โดยเริ่มดำเนินการต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2559 โดยการจัดทำโครงการรณรงค์ส่งเสริมการแต่งกายผ้าไทย ผ้าถิ่นจังหวัดพิษณุโลก และมีประกาศจังหวัดพิษณุโลก เรื่อง รณรงค์ อนุรักษ์ การแต่งกายชุดผ้าไทย ผ้าถิ่น จังหวัดพิษณุโลก ขึ้น โดยมีภาคส่วนต่างๆ หลายหน่วยงาน เช่น สำนักงานเหล่ากาชาดจังหวัด สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด สภาวัฒนธรรมจังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม สถานอารยะธรรมศึกษาโขง-สาละวิน เป็นต้น ผลการรณรงค์การแต่งกายผ้าไทย ผ้าถิ่น ได้ผลเป็นที่น่าพึงพอใจ เนื่องจากทุกภาคส่วนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีเกินความคาดหมาย ทั้งส่วนราชการ สถานศึกษา ตลอดจนองค์กรภาคเอกชน ภาคประชาชนจากผลของการร่วมมือกันหลายภาคส่วน ในการรณรงค์ส่งเสริมการแต่งกายด้วยผ้าไทย ผ้าถิ่นส่งผลให้ผู้ประกอบการผ้าทอและช่างตัดเย็บเสื้อผ้ามีรายได้เพิ่มมากขึ้นจากเดิม การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการของสื่อมวลชนต่างๆ ทำให้ทราบว่า จากการที่ทางภาครัฐและเอกชน มีการรณรงค์ให้ข้าราชการและประชาชนทั่วไปหันมาแต่งกายด้วยผ้าไทย ทำให้กระแสความต้องการผ้าสีม่วงลายดอกป๊อบเพิ่มขึ้น ยอดจำหน่ายเพิ่มจากเดิม 3-4 เท่า สามารถสร้างรายได้ให้กับสมาชิกกลุ่มทอผ้ามากขึ้น (พิษณุโลกฮอตนิวส์, 2559)

2.2.2 กลุ่มทอผ้าจังหวัดพิษณุโลก

ผ้าและแหล่งทอผ้าที่มีชื่อเสียงของจังหวัดพิษณุโลก มี 6 อำเภอ ดังนี้

2.2.2.1 ผ้าทอม่วงหอม ของบ้านม่วงหอม ตำบลแก่งไสภา อำเภอวังทอง เป็นผ้ามัดหมี่ ทอด้วยกี่กระตุก วัสดุที่ใช้เป็นด้ายสำเร็จรูปหรือไหมประดิษฐ์ ย้อมด้วยสีเคมี เอกลักษณะลวดลายผ้าที่สำคัญ คือ ลายดอกป๊อบ ซึ่งกลายเป็นสัญลักษณ์ของจังหวัดพิษณุโลก ส่วนลวดลายดั้งเดิมที่สืบทอดกันมา ได้แก่ ลายข้าวหลามตัดใหญ่ ลายดาวกระจาย เป็นต้น ต่อมาลวดลายประยุกต์ที่กลุ่มทอผ้าบ้านม่วงหอมคิดประดิษฐ์ขึ้นมาอีกหลายราย (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพิษณุโลก, 2562) นอกจากนี้ยังได้มีลวดลายประยุกต์ที่กลุ่มทอผ้าบ้านม่วงหอมส่งเข้าประกวด และได้รับรางวัลในประเภทมัดหมี่อีกหลายลาย เช่น ลายเชิงเทียนผสมผีเสื้อ ได้รับรางวัลชนะเลิศอันดับ 1 จากการประกวดหัตถกรรมผ้าทอสำเร็จรูป เมื่อ 6 ธันวาคม 2541 ลายดอกป๊อบ ได้รับรางวัลชนะเลิศจากการประกวดผ้าพื้นเมืองจังหวัดพิษณุโลก เมื่อ 8 มีนาคม 2543 และลายพุ่มข้าวบิณฑ์ ได้รับรางวัลชนะเลิศอันดับ 2 จากการประกวดผ้าพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลกเมื่อ 8 มีนาคม 2522 (องค์การบริหารส่วนตำบลแก่งไสภา, 2558)

ภาพที่ 2.6 ผ้าทอลายดอกป๊อบ บ้านม่วงหอม ตำบลแก่งไสภา

ที่มา : พิษณุโลกฮอตนิวส์ (2559)

2.2.2.2 ผ้าทอม่วงหอม บ้านน้อยม่วงหอม อำเภอวังทอง เป็นกลุ่มที่แยกมาจากกลุ่มทอผ้าบ้านม่วงหอม เป็นผ้ามัดหมี่ทอด้วยกี่กระตุก วัสดุที่ใช้เป็นด้ายสำเร็จรูปหรือไหมประดิษฐ์ ลวดลายที่ทอ ได้แก่ ลายจรวด ลายร่างแห ลายเมวดี ลายดาวกระจาย นอกจากนี้ ยังมีการทอด้วยการขีด ลายดอกแก่น(สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพิษณุโลก, 2560) ผลิตภัณฑ์ที่ทำ คือ ผ้าขาวม้า ผ้าพื้น ผ้าพื้นสอดดั้น ผ้ามัดหมี่และผ้าขีด (องค์การบริหารส่วนตำบลแก่งไสภา, 2558)

ภาพที่ 2.7 ผ้าทอลายดอกปีบ บ้านม่วงหอม
ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลแก่งโสภา (2558)

2.2.2.3 ผ้าทอบ้านคลองเตย อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ชาวบ้านส่วนใหญ่ที่นี่ อพยพมาจากจังหวัดยโสธร จึงเป็นการทอผ้ามัดหมี่ การขีด อุปกรณ์ที่ใช้เป็นกึ่งกระตุก วัสดุที่ใช้เป็นด้ายสำเร็จรูปหรือไหมประดิษฐ์ ย้อมด้วยสีเคมี ผลิตภัณฑ์ที่ทำ คือ ผ้าทอตัวอักษร ผ้าขาวม้า ผ้าถุงมัดหมี่ ผ้าลายสก๊อต ผ้าลายเกร็ดเต่า เอกลักษณ์ของผ้าทอที่นี่ คือ ผ้าขีดผสมมัดหมี่ ลวดลายโบราณ เช่น ลายไทย ลายขอแมงมุม ลายมัดหมี่สี่บั้งประดู่ ลายดอกพิกุล ลายดอกมะลิ เป็นต้น และผ้าทอสายฝน (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพิษณุโลก, 2560) ซึ่งมี 2 ลักษณะ คือ ผ้าสายฝนที่เกิดจากการมัดย้อมเส้นด้าย กรรมวิธีคล้ายกับการ ย้อมมัดหมี่ แต่จะทอในลักษณะผ้าพื้น ผืนผ้าที่ออกมาจะมีลักษณะสีเหลืองล้ากัน และผ้าสายฝนที่เกิดจากการควบเส้น เป็นการนำเส้นด้าย 2 สี ปั่นเข้าด้วยกัน ในกระสวย ซึ่งเป็นด้ายพุ่งบวกกับเส้นยืนอีก 1 เส้น (องค์การบริหารส่วนตำบลแก่งโสภา, 2558)

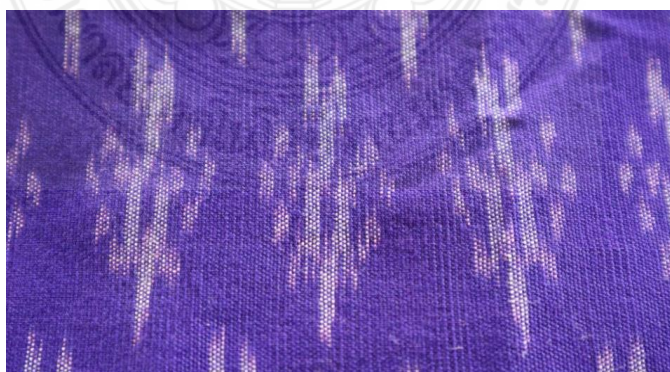
ภาพที่ 2.8 ผ้าทอลายขัดพื้นฐาน ผ้าทอบ้านคลองเตย
ที่มา : ไทยตำบลดอกท้อ (2558)

2.2.2.4 ผ้าทออำเภอนครไทย ชาวบ้านส่วนใหญ่อพยพมาจากอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย อุปกรณ์ที่ใช้ในการทอผ้าเป็นก่บ้านและก่กระทก วัสดุที่ใช้เป็นด้ายสำเร็จรูปหรือไหมประดิษฐ์ ย้อมด้วยสีธรรมชาติ แต่ปัจจุบัน ย้อมด้วยสีเคมี การทอผ้ามีทั้งมัดหมี่และทอลายขีด ลวดลายของมัดหมี่เป็นลายดอกแก้ว ลายขาเป๋ย เป็นต้นหมู่บ้านที่ทอผ้า ได้แก่ บ้านป่าปอปิด บ้านแก่งทุ่ง ตำบลบ่อโพธิ์

ภาพที่ 2.9 ผ้าทอลายดอกจำปาขาว อำเภอนครไทย
ที่มา : ไทยตำบลดอกคอม (2558)

2.2.2.5 ผ้าทอบ้านฝรังหมี อำเภอเนินมะปราง ชาวบ้านส่วนใหญ่อพยพมาจากอีสาน เช่น อุบลราชธานี บุรีรัมย์ ขอนแก่น นครราชสีมา เพชรบูรณ์ เป็นต้น อุปกรณ์ที่ใช้เป็นก่พื้นเมืองและก่กระทก วัสดุที่ใช้เป็นฝ้ายไหม ซึ่งชาวบ้านเลี้ยงไหมเอง หรือด้ายโทเร ประเภทของการทอผ้า มีผ้าไหมมัดหมี่ ลายนกต้นสน ลายสายสัมพันธ์ ลายดอกจำปี เป็นต้น นอกจากนี้มีการทอผ้าไหมพื้นผ้าขาวม้า ผ้าหน้าหมอน หมู่บ้านที่ทอผ้ามี ๒ หมู่บ้าน คือ บ้านซำรัง และบ้านหนองหญ้าปล้อง ตำบลชมพู

ภาพที่ 2.10 ผ้าทอลายดอกปีป อำเภอเนินมะปราง
ที่มา : พิษณุโลกฮอตนิวส์ (2559)

ภาพที่ 1.11 การทอผ้าทอลายดอกปืบ อำเภอนีนมะปราง
ที่มา : ชิลไปไหน (2561)

2.2.2.6 ผ้าทออำเภอลายดอกปืบ ชาวบ้านส่วนใหญ่เป็นคนลาวที่อพยพมาตั้งถิ่นฐาน
ทำมาหากิน อุปกรณ์ที่ใช้เป็นก๊อกระตูก วัสดุที่ใช้เป็นไหมและฝ้าย ลักษณะการทอเป็นการทอมัดหมี่
การทอจก ผลิตภัณฑ์ที่ทำส่วนใหญ่เป็นผ้าซิ่น หมูบ้านที่ทอผ้า ได้แก่ บ้านนาภาคน้อย บ้านนาเมือง
บ้านสวนเมียง บ้านเนินสุวรรณ บ้านเทอดชาติ บ้านศูนย์ศิลปาชีพ (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด
พิษณุโลก, 2560)

ภาพที่ 1.12 ผ้าทอลายดอกปืบ บ้านนาภาคน้อย อำเภอลายดอกปืบ
ที่มา : พิษณุโลกฮอตนิวส์ (2559)

ภาพที่ 2.13 ผ้าทอลายดอกปีบ บ้านนาเมือง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์
ที่มา : ไทยตำบลดอทคอม (2558)

2.2.3 ความเป็นมาของกลุ่มทอผ้า

ผ้าทอบ้านนาเมือง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ เมื่อประมาณปี พ.ศ.2467 ได้มีครอบครัวอพยพมาจากบ้านนาปอ ตำบลแสงพา อำเภอนาแก้ว จังหวัดเลย โดยมีครอบครัวของอดีตผู้ใหญ่บ้านชื่อนายแพง อินทร์ทิพย์ (เสียชีวิตแล้ว) ได้มาตั้งหมู่บ้านอยู่ริมคลองน้ำภาคน้อย และได้ตั้งชื่อว่า บ้านน้ำภาคน้อย ต่อมาเมื่อประมาณ พ.ศ.2521 ได้มีการแยกหมู่บ้านขึ้น จึงได้แยกหมู่บ้านออกมาจากบ้านน้ำภาคน้อย และได้ตั้งชื่อว่าหมู่บ้าน นาเมือง เพราะหมู่บ้านมีทุ่งนาล้อมรอบหมู่บ้าน

ที่ตั้งและอาณาเขต บ้านนาเมือง หมู่ที่ 8 ตั้งอยู่ในตำบลบ้านป่าแดง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ห่างจากอำเภอลำดวน ระยะทาง 2 กิโลเมตร และมีอาณาเขตติดต่อกับหมู่บ้านต่างๆ ดังนี้ ทิศเหนือ ติดต่อกับ บ้านน้ำภาคน้อย (องค์การบริหารส่วนตำบลป่าแดง) ทิศใต้ ติดต่อกับ หมู่ที่ 6 บ้านร่มเย็น ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ทุ่งนา ทางหลวงหมายเลข 1237 ทิศตะวันตก ติดต่อกับ หมู่ที่ 2 บ้านนา (OTOP นวัตกรรม, 2561)

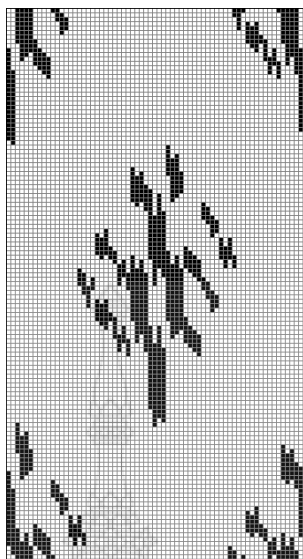
การทอผ้า บ้านนาเมืองมีทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้ทางการทอผ้า ชาวบ้านส่วนใหญ่เป็นคนอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐาน อุปกรณ์ที่ใช้ในการทอเป็นไม้กระตุก วัสดุที่ใช้เป็นไหมและฝ้าย ลักษณะการทอเป็นการทอแบบมัดหมี่ การทอผ้าเป็นภูมิปัญญาของคนบ้านนาเมือง กลุ่มทอผ้าบ้านนาเมือง ที่ได้รับการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นจนถึงปัจจุบัน ลักษณะผ้าทอมีหลายรูปแบบทั้งผ้าทอมัดหมี่ ผ้าซิด ผ้าจก ผ้าขาวม้า การก่อตั้งกลุ่มทอผ้าขึ้นเริ่มจากการรวมกลุ่มของแม่บ้าน รวมกลุ่มจัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2535 โดยการส่งเสริมการพัฒนาชุมชนอำเภอลำดวน เริ่มต้นมีสมาชิกกลุ่มเพียง 37 คน ทุนดำเนินการ

3,100 บาท ต่อมา มีการพัฒนา รูปแบบผ้าทอให้มีความทันสมัยขึ้น และได้รับการสนับสนุนจากส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ ทั้งทางด้านงบประมาณ การบริหารจัดการ การผลิตและการตลาด ปัจจุบัน กลุ่มทอผ้าบ้านนาเมือง มีสมาชิกทั้งสิ้น 76 คน ทุนดำเนินการมากกว่า 700,000 บาท (มติชนออนไลน์, 2562) ซึ่งในปี 2545 ได้รับรางวัลรองชนะเลิศ การประกวดผลิตภัณฑ์ดีเด่น ด้วยผลิตภัณฑ์ผ้าทอมัดหมี่ไหมประดิษฐ์ ตามโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ จังหวัด ต่อมาในปี 2546 ได้รับรางวัลชนะเลิศ กลุ่มอาชีพดีเด่น ระดับจังหวัด ตามโครงการคัดเลือกกิจกรรมพัฒนาองค์กรเครือข่ายดีเด่น จังหวัดพิษณุโลก ของกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย และในปี 2549 ได้รับรางวัลชมเชย การประกวดผ้าทอมัดหมี่ไหมประดิษฐ์ ชุมชนผ่านาเมือง ตามโครงการประกวดหมู่บ้านหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ซึ่งในขณะนี้ทางราชการเข้าไปสนับสนุนโดยให้ทอผ้าสีม่วงลวดลายดอกป๊อป ลายลูกแก้ว ลายลูกกรง ลายสี่ประรด นอกจากมัดหมี่แล้ว ยังมีการทอจากด้วยผลิตภัณฑ์ที่ทำเป็นผ้าสี (สิงห์, 2562)

2.2.4 ลักษณะผ้าทอลายดอกป๊อป

เป็นการแสดงภูมิปัญญาเดิมของบรรพบุรุษ กล่าวคือ ใช้วิธีการผลิตแบบดั้งเดิม ด้วยการทอด้วยมือ อันเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ โดยเน้นลายโบราณที่สืบทอดกันมา ตามความเชื่อ ความศรัทธา ผลิตภัณฑ์ผ้าทอมัดหมี่ เป็นหัตถกรรมพื้นบ้านที่บ่งบอกถึงวิถีชีวิต วัฒนธรรม และอารยธรรมของคนในท้องถิ่นที่ถ่ายทอดสืบทอดกันมาจากบรรพบุรุษสู่รุ่นลูกหลาน อันแสดงให้เห็นถึงมรดกวัฒนธรรมอันเกิดจากภูมิปัญญาและความคิดสร้างสรรค์ที่สืบทอดกันมา และเพื่อเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาอันทรงคุณค่านี้ไว้มิให้สูญหายรวมทั้งต้องการสร้างให้เป็นลายผ้าที่เป็นเอกลักษณ์ จึงได้มีการรวมกลุ่มของคนในชุมชน เพื่ออนุรักษ์ไว้ซึ่งภูมิปัญญา และสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน อันก่อให้เกิดความรัก ความผูกพัน เอื้ออาทรต่อกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รวมทั้งใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และกิจกรรมการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน การทอลวดลายของผืนผ้า โดยการใช้วัสดุกันน้ำมัดกลุ่มเส้นด้ายเป็นลวดลายตามต้องการ ก่อนนำฝ้ายย้อมน้ำสี เมื่อแก้วัสดุกันน้ำออกจึงเกิดสีแตกต่างกัน ถ้าต้องการเพียง 2 สี จะแก้วัสดุมัดฝ้ายเพียงครั้งเดียว หากต้องการหลายสีจะมีการแก้มัดวัสดุหลายครั้ง

การทอผ้ามัดหมี่ ลายดอกป๊อป มีลักษณะการทอผ้าแบบ 3 ตะกอ เป็นการทอผ้าลายสอง เนื้อผ้าจะแน่น สามารถใช้ผ้าได้ ทั้ง 2 ด้าน โดยด้านหน้าจะให้สีสดใสและลวดลายชัดกว่าด้านใน สำหรับผู้ที่มีความชำนาญหรือผู้สูงอายุส่วนใหญ่ จะมัดลวดลายโดยการดูตัวอย่างจากผ้าทอ แทนการดูจากกระดาษกราฟ (สิงห์ ,2562) โดยมีลักษณะลวดลายดังนี้

ภาพที่ 2.14 ลวดลายดอกปีบ อำเภอลำดวน ต.ระการ บ.นกระดาษกรภาพ

การมัดลายดอกปีบ เป็นการผูกมัดให้เกิดช่องว่าง โดยการมัดหมี่บนเส้นพุ่ง จะใช้เชือกฟางในการมัดลวดลาย โดยการมัดลายจะเริ่มมัดจากด้านบนไล่ลงข้างล่าง ให้ได้ขนาดความยาวตามที่ต้องการและนำไปจุ่มลงไปนีสีย้อม สีจะวิ่งไปตามช่องว่างของเส้นด้ายที่ไม่ได้ถูกมัด เกิดเป็นลวดลายตามที่ต้องการ โดยมีคุณลักษณะพิเศษคือ ความเข้มข้นของสีไม่กลมกลืนกันเป็นผลมาจากวิธีการมัดและนำด้ายที่ย้อมไปตากให้แห้ง (คำแพง, 2562) โดยมีลักษณะการมัดดังนี้

ภาพที่ 2.15 เส้นด้ายที่ทำการมัดหมี่แล้วนำไปย้อม
ที่มา : พิษณุโลกฮอตนิวส์ (2559)

ภาพที่ 2.16 เส้นด้ายที่ทำการย้อมสำเร็จ
ที่มา : พิษณุโลกฮอตนิวส์ (2559)

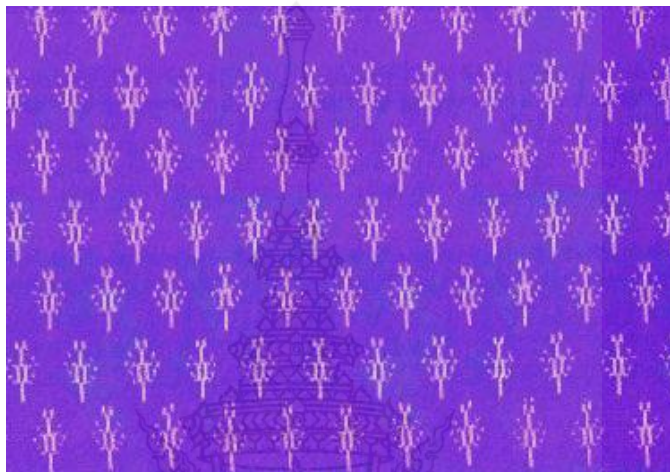

ภาพที่ 2.17 กรอเส้นด้ายที่ทำการย้อมสำเร็จ

ภาพที่ 2.18 การทอผ้าทอลายดอกปีบ
ที่มา : พิษณุโลกฮอตนิวส์ (2559)

ผ้าทอลายดอกป๊อบ อำเภอชาติตระการ มีลักษณะรูปแบบของตัวดอกที่เป็นดอกตูม พร้อมกับมี 1 ก้านและมีกลีบ 3 กลีบ เป็นลายเล็ก โดยมีลักษณะการวางลายของดอก สลับ ขึ้นลง ไปมา จนเต็มพื้นผ้า โดยมีหน้ากว้างของผ้าอยู่ที่ 37 นิ้ว และมีความยาวตามความต้องการหรือตามเส้นด้ายที่ทำการมัดหมี่เอาไว้ (คำแพง, 2562) ดังภาพ 2.3

ภาพที่ 2.19 ผ้าทอลายดอกป๊อบ อำเภอชาติตระการ

2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบเครื่องนุ่งห่ม

การออกแบบ คือการปรับปรุงผลงานหรือสิ่งต่างๆที่มีอยู่แล้วให้เหมาะสมและมีความแปลกใหม่ขึ้นให้สวยกว่าเดิม ทั้งมีความเหมาะสม และความสะดวกสบายในการใช้งานยังคงเหมือนเดิมหรือดีกว่าเดิม (พัชรารัตย์, 2556) โดยใช้เส้น สี รูปทรง ผิวสัมผัส ฯลฯ ซึ่งเป็นองค์ประกอบของความสวยงามและประโยชน์ใช้สอยด้วย หรือความหมายอีกนัยหนึ่ง คือ การสร้างสรรค์แบบหรืองานสำหรับนักออกแบบ โดยยึดหลักแห่งความงามเป็นเกณฑ์และความถูกต้องสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ซึ่งสามารถนำมาผสมผสานให้เกิดรูปแบบในลักษณะต่าง ๆ บนเสื้อผ้า (วินิทร, 2553)

2.3.1 ลักษณะของการออกแบบเสื้อผ้า

2.3.1.1 การออกแบบโครงสร้าง (Structural design)

คือ การนำชิ้นส่วนแต่ละชิ้นมาเย็บประกอบกันเป็นเสื้อผ้าขึ้นมาได้อย่างสวยงามและรวมถึงการออกแบบชนิดของตะเข็บ ปก แขน กระเป๋ รางคุดม ให้สอดคล้องกับสีลวดลาย และเนื้อผ้าที่นำมาตัดเย็บ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ ในโครงสร้างของแบบตัดจะต้องมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับเสื้อผ้าชุดนั้น โดยเฉพาะเส้นแนวต่อตามยาว (Princess line) หรือการต่อแนวต่อตามขวาง (Yoke) ที่ตัวเสื้อ กระโปรง กางเกง และชุดติดกัน (วินิทร, 2553) หลักสำคัญในการออกแบบโครงสร้างเสื้อมีรายละเอียดดังนี้

1) แบบเสื้อต้องให้เหมาะสมกับรูปร่างของผู้สวมใส่เช่นบุคคลที่มีร่างกายเตี้ยลำคองใช้เสื้อผ้าลายเส้นแนวตั้งหรือเฉียงขึ้นเสื้อควรใช้ทรงแคบยาวคลุมสะโพกกางเกงควรเป็นแบบเรียบ ๆ ไม่มีจีบกระโปรงแบบเรียบ ๆ ควรใช้ผ้าสีเข้มแบบทึงตัวหลีกเลี่ยงการใช้เข็มขัดเส้นใหญ่ ส่วนบุคคลที่มีร่างกายท้วมหรืออ้วนควรใช้เสื้อผ้าลายเส้นแนวตั้งหลีกเลี่ยงลายเส้นโค้งหยักหรือทรงกลมไม่ควรใช้เสื้อรัดรูปหรือหลวมมากจนเกินไปแบบเสื้อควรเป็นแบบเรียบควรใช้เสื้อผ้าสีเข้มหรือโทนหม่นๆเป็นผ้าที่มีน้ำหนักควรหลีกเลี่ยงการใส่เสื้อแขนกุดและผ้าที่มีความมันวาวส่วนบุคคลที่มีร่างกายผอมควรสวมเสื้อผ้าลายขวางหรือเส้นโค้งเสื้อควรมีการหนุนไหล่ควรใช้เสื้อคอปิดเพื่อปิดบังความผอมของลำคอถ้าใส่เสื้อสูทควรให้ยาวคลุมสะโพกเข็มขัดควรใช้เส้นใหญ่ถ้าสวมกระโปรงควรเป็นกระโปรงยาวปิดขาถ้าเป็นกางเกงควรเลือกแบบมีจีบที่เอวควรเลือกใช้เสื้อผ้าสีสว่างหรือสีอ่อนและบุคคลที่มีร่างกายสูงใหญ่จะแต่งตัวได้ค้ำข้างง่ายสามารถใช้เสื้อผ้าได้หลายแบบแต่ที่สำคัญก็คือควรเลือกให้เหมาะสมกับเวลาและสถานที่

2) แบบเสื้อต้องมีลักษณะเรียบง่ายช่วยพรางตาส่วนที่บกพร่องและช่วยเสริมส่วนที่เด่น

3) แบบเสื้อต้องมีสัดส่วนที่เหมาะสมและมีลักษณะเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

4) แบบเสื้อต้องมีความกลมกลืนกับทุกส่วนในตัวเสื้อและเน้นประโยชน์ใช้สอย

(สาคร, 2548)

2.3.1.2 การออกแบบตกแต่ง (Decorative design)

คือ การออกแบบตกแต่งเพิ่มเติมภายหลังการออกแบบในโครงสร้าง โดยไม่คำนึงถึงประโยชน์ใช้สอย แต่เป็นการออกแบบที่มุ่งเน้นในการแข่งขันทางด้านธุรกิจเสื้อผ้า (วินิทร, 2553) หรือเป็นการออกแบบเพิ่มเติมภายหลังจากการทำตัวเสื้อเสร็จเรียบร้อยแล้วเพื่อให้เสื้อผ้านั้นมีความสมบูรณ์และสวยงามยิ่งขึ้นเป็นการเน้นและเสริมสร้างความสนใจให้กับผู้พบเห็นเช่นการปักการเดินเส้น การติดปะ ติดระบายติดโบว์ ปักมุกปักเลื่อม พันท์สี (เจียมจิต, 2546) และการตกแต่งเสื้อคือการทำวิธีใดวิธีหนึ่งเพื่อให้เสื้อนั้นดูสวยงามมองดูแล้วน่าสวมใส่และสามารถดึงดูดความสนใจของเพศตรงข้ามการตกแต่งเสื้อไม่ว่าจะเป็นการตกแต่งด้วยมือหรือด้วยเครื่องจักรก็มีความสำคัญทั้งสิ้นการตกแต่งด้วยเครื่องจักรมีการจีบรูตจีบระบายการปักจักรการเดินเส้นซึ่งจะทำให้เสื้อเกิดความสวยงามมากยิ่งขึ้นการตกแต่งสามารถช่วยเพิ่มราคาเสื้อและบ่งบอกถึงรสนิยมของผู้สวมใส่บางครั้งสามารถช่วยแก้ปัญหาการตัดเย็บได้เช่นจีบระบายช่วยแก้ปัญหาเรื่องความยาวเสื้อกระโปรงหรือแก้ปัญหาารูปแบบเสื้อที่แข็งกระด้างให้ดูอ่อนหวานน่ารักได้เช่นกันหรือการเดินเส้นตะเข็บเส้นคิ้วช่วยให้ตะเข็บเรียบและเพิ่มจุดเด่นน่าสนใจมากยิ่งขึ้นส่วนการปักมือด้วยเส้นไหมสีแปลกตาปักเป็น

ลวดลายธรรมชาติลวดลายเรขาคณิตฯลฯสามารถช่วยให้เสื้อเกิดจุดเด่นน่ามองเป็นเอกลักษณ์เป็นงานฝีมือควรค่าแก่การเป็นเจ้าของและนำเสนอในสื่ออีกด้วยซึ่งมีข้อควรพิจารณาดังนี้

- 1) การตกแต่งต้องกลมกลืนกันเช่นตัวเสื้อเป็นผ้าพื้นก็นำผ้าที่มีลวดลายมาตกแต่ง
- 2) รูปทรงของการตกแต่งต้องเหมาะสมกับรูปแบบหรือโครงสร้างเสื้อ
- 3) สีและผิวสัมผัสของผ้ากับการตกแต่งต้องให้กลมกลืนกัน
- 4) จุดเด่นบนเสื้อผ้าการตกแต่งเสื้อผ้าควรมีจุดเดียวเช่นทำลวดลายรอบคอเสื้อ รอบขอบและกระเป๋
- 5) ความสมดุลของการตกแต่งควรหลีกเลี่ยงการแบ่งสัดส่วนการตกแต่งที่มีความสมดุลเท่ากันบนตัวเสื้อเช่นขนาดเท่าๆกันจะเกิดความซ้ำไม่น่าสนใจ (สาคร, 2548)

2.3.2 องค์ประกอบของการออกแบบเสื้อผ้า องค์ประกอบที่สำคัญ มีดังนี้

2.3.2.1 เส้นและเส้นกรอบนอก (lines, silhouettes) เส้นและเส้นกรอบนอกในการออกแบบจะต้องพิจารณาไปพร้อม ๆ กัน เพราะเส้นเป็นสิ่งที่ใช้กำหนดบริเวณหนึ่ง ๆ ให้เกิดรูปร่างขึ้น ทั้งในรายละเอียดบนเสื้อผ้าและเส้นกรอบนอกของเสื้อผ้า การเลือกใช้เส้น อาจจะใช้ตามลักษณะรูปร่างของร่างกาย หรือเลือกเส้นที่ตรงกันข้ามกับลักษณะรูปร่างของร่างกาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับตำแหน่งที่จะนำไปใช้ และจุดประสงค์ ในการออกแบบเส้นบนเสื้อผ้า มี 2 ชนิด คือเส้นตรงและเส้นโค้ง

- 1) เส้น (Line) หมายถึง เกิดจากจุดที่เรียงต่อกันในทางยาวหรือการลากเส้นไปยังทิศทางต่าง ๆ มีหลายลักษณะ เช่น ตั้ง นอน เอียง (สาวิตรีและศศธร, 2552) เส้นเกิดจากจุดหลายจุดเชื่อมต่อกันหรือหมายถึงจุดหลาย ๆ จุดที่เคลื่อนไหวไปในบริเวณว่างบนระนาบผิวของสิ่งต่าง ๆ และทั้งร่องรอยของการเคลื่อนไหวนั้นอยู่บนระนาบผิวให้เห็นได้ เส้นสามารถแสดงถึงความสงบ ความมั่นคงและความเคลื่อนไหว ความเร็วได้ เส้นในลักษณะต่าง ๆ กันเมื่อนำมาประกอบกันช่วยทำให้เห็นรูปร่างและลวดลายได้ เช่น ลายกนก บางครั้งเส้นอาจทำให้เกิดภาพลวงตาได้ นักออกแบบจึงควรพยายามรักษาถึงคุณสมบัติเหล่านี้เพื่อประโยชน์ในการสร้างงานออกแบบ (มานิช, 2549) เส้นที่ใช้ออกแบบมีดังนี้

- 1.1) เส้นตรงแนวตั้ง (Vertical Lines) ให้ความรู้สึกแข็งแรง มั่นคง เป็นเส้นที่แสดงถึงความสง่าเหมาะสำหรับคนอ้วนเตี้ย เป็นเส้นที่นิยมกันมากในหมู่ผู้ที่ต้องการมีรูปร่างที่สูงโปร่ง

1.2) เส้นตรงแนวนอน (Horizontal Lines) เป็นเส้นแสดงถึงความกว้าง ความสงบ ความนิ่งเฉย แบบเสื้อที่ใช้เส้นตรงแนวนอนเหมาะสำหรับคนผอมสูงซึ่งจะพรางตาให้ดูอ้วนขึ้นหรือเตี้ยลง

1.3) เส้นเฉียงหรือเส้นทแยงมุม (Diagonal Lines) เป็นเส้นที่แสดงถึงความเคลื่อนไหว ไม่อยู่นิ่ง เส้นเฉียงจะช่วยพรางตาได้หลายความรู้สึก เช่น ทำให้ดูสูงขึ้น เตี้ยลง อ้วนขึ้นหรือผอมลง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความยาวของเส้นและมุมของเส้นทแยงนั้น ๆ กล่าวคือ เส้นทแยงมุมยาวจะช่วยให้ดูสูงขึ้น เส้นทแยงมุมสั้นจะทำให้บริเวณนั้นดูกว้าง (เจียมจิต, 2546)

2) เส้นโค้ง (Curved Line) คือ เส้นที่ลากในลักษณะโค้ง เส้นโค้งให้ความรู้สึกอ่อนหวานนุ่มนวล คลายความกระด้าง ถ้าเปรียบกับธรรมชาติจะให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว ไม่สงบนิ่ง นอกจากนั้นยังให้ความรู้สึกคล่องแคล่วมากขึ้นตามแนวเส้นโค้งที่ขยายกว้างเพิ่มขึ้น

2.3.2.2 เส้นกรอบนอก (silhouettes) คือ โครงสร้างเสื้อผ้า ที่ปรากฏเป็นภาพจากการมองเห็น ประกอบขึ้นจากชิ้นส่วนต่างๆ ของแบบตัด ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่นำสู่กระบวนการตัดเย็บ เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของเสื้อผ้า มีผลต่อความรู้สึก จนเกิดความพึงพอใจในการสวมใส่ (สาคร, 2553) เส้นกรอบนอก มีบทบาทสำหรับการออกแบบเสื้อผ้า นอกจากจะเป็นตัวกำหนดโครงร่างภายนอกของเสื้อผ้าแล้ว เส้นกรอบนอกของเสื้อผ้าจะทำให้เกิดความประทับใจต่อผู้พบเห็น และเส้นกรอบนอกยังส่งผลต่อส่วนต่างๆ ของเสื้อผ้าด้วย เส้นกรอบนอกจะเปลี่ยนแปลงอย่างไร ย่อมขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อม ในการออกแบบ เส้นกรอบนอกมีหลายรูปแบบสรุปได้ดังนี้

1) โครงร่างแบบสลิม (Slim) ลักษณะรูปทรงเพรียวบาง โครงสร้างพอดีตัวตามสรีระแต่เน้นรูปร่างให้มีทรวดทรงโดยเฉพาะช่วงเอวนิยมตัดเย็บด้วยผ้าเนื้อบางปานกลาง และผ้าที่มีความยืดหยุ่นเพื่อเน้นรูปร่างของผู้สวมใส่ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น หากตัดเย็บเป็นชุดกระโปรงตัวกระโปรงนิยมลักษณะสอบเข้าแต่น้อยกว่าโครงร่างแบบสลิมนี้ นิยมความยาวตั้งแต่เหนือเข่าจนถึงคลุมเข่าและหากตัดเย็บเป็นกางเกงนิยมลักษณะเข้ารูปตั้งแต่สะโพกลงไปแต่ปลายขากางเกงสอบเล็กน้อย

2) โครงร่างแบบชีธ (Sheath) ลักษณะรูปทรงผอม เพรียวบางเหมือนปลอกมิด โครงสร้างพอดีตัวไม่เข้ารูปมากนักกระโปรงมีลักษณะตรงหรือสอบเข้าเล็กน้อย มีความยาวตั้งแต่เหนือเข่าจนถึงคลุมเข่าทำนิยมตัดเย็บด้วยผ้าเนื้อบางจนถึงเนื้อปานกลางและผ้าที่มีความยืดหยุ่น เช่น ผ้าชีฟองและผ้ายัดไลคร่า เป็นต้น

3) โครงร่างแบบแนชเชอเรียล (Natural) ลักษณะโครงร่างแบบพอดีตัวเป็นธรรมชาติ ช่วงบนพอดีตัว ช่วงล่างบานออกเล็กน้อยตั้งแต่เอวถึงชายกระโปรงคล้ายโครงร่างแบบเอไลน์ นิยมความยาวตั้งแต่พอดีเข่าจนถึงคลุมเข่า ตัดเย็บด้วยเนื้อผ้าปานกลาง

4) โครงร่างแบบเอกซ์ไลน์ (X-Line) ลักษณะคล้ายโครงร่างแบบพิตแอนด์แพลร์แม้ว่าช่วงบนและช่วงล่างมีขนาดพอดีตัวแต่ช่วงบนกว้างตั้งแต่ไหล่แคบเข้ารูปช่วงเอวกระโปรงช่วงล่างถ่างออกตั้งแต่เอวจนถึงชายกระโปรงโดยอาจใช้การรูดหรือย้วย ลักษณะเดียวกับตัวเอกซ์นิยมความยาวตั้งแต่คลุมเข่าจนถึงหน้าแข้งตัดเย็บด้วยเนื้อผ้าปานกลางมีน้ำหนัก

5) โครงร่างแบบคอรอลเอไลน์ (Corolle Line) ลักษณะโครงร่างคล้ายกลับไม่มีโครงเสื้อช่วงไหล่พอดีตัวขยายออกช่วงหน้าอกทำให้ดูมีอกใหญ่จากนั้นคอดเล็กลงช่วงเอวพิตเข้ารูปและสะโพกโค้งบานออกอย่างชัดเจนคล้ายทรงโครงร่างแบบอวาร์กลาส กระโปรงบานทรงวงกลมรอบตัวมีความยาวตั้งแต่คลุมเข่าจนถึงน่องนิยมเป็นกระโปรงจีบตัดเย็บด้วยผ้าเนื้อบางมีน้ำหนัก

6) โครงร่างแบบเอชไลน์ (H-Line) ลักษณะเป็นทรงตัวเอชมีโครงเสื้อทรงตรงตั้งแต่ไหล่ถึงสะโพกใช้เข็มขัดหรือวัสดุอื่นคาดบริเวณเอว ลักษณะเดียวกันกับเส้นขวางกลางตัวเอชนิยมโครงเสื้อขนาดพอดีตัวผู้สวมใส่ไม่เข้ารูปหรือหลวมจนเกินไป มีความยาวคลุมเข่านิยมตัดเย็บด้วยผ้าเนื้อปานกลางและผ้าที่มีความยืดหยุ่นเพื่อเน้นรูปร่างของผู้สวมใส่ยิ่งขึ้น

7) โครงร่างแบบเพนซิล (Pencil) ลักษณะทรงตรงเหมือนกล่องสี่เหลี่ยมผืนผ้าหรือสี่เหลี่ยมจัตุรัสมีโครงเสื้อทรงตรงตั้งแต่ไหล่ถึงสะโพกนิยมใช้ขนาดสะโพกเป็นเกณฑ์ในการวัดเพื่อความพอดีของความกว้างชายกระโปรง มีความยาวคลุมเข่านิยมตัดเย็บด้วยผ้าเนื้อบางจนถึงปานกลาง

8) โครงร่างแบบทระพีซอยด์ (Trapezoid) ลักษณะรูปทรงสี่เหลี่ยมคางหมูมีลักษณะคล้ายโครงร่างแบบเอไลน์แต่เอไลน์มีโครงร่างที่พอมเพรียวกว่า นิยมปล่อยบานตั้งแต่หน้าอกเป็นต้นไปชายกระโปรงปล่อยบานออกจากทรงกายนิยมตัดเย็บด้วยผ้าเนื้อปานกลางไม่เหมาะกับผ้าที่มีน้ำหนักทั้งตัว มีความยาวตั้งแต่เหนือหัวเข่าจนถึงครึ่งหน้าแข้ง

9) โครงร่างแบบสแวกเกอร์ (Swagger) ลักษณะทรงสี่เหลี่ยมคางหมูคล้ายโครงร่างแบบทระพีซอยด์แต่ช่วงไหล่มีความกว้างคลุมไหล่ทั้งสองข้างแบบพอดีตัวเสื้อปล่อยตรงลงมา ชายเสื้อแยกตะเข็บทั้งด้านหน้าและด้านหลังให้ย้วยบานออกรวม 11 นิ้วขึ้นไป มีความยาวตั้งแต่พอดีเข่าจนถึงคลุมเข่าตัดเย็บด้วยผ้าเนื้อหนา นิยมตัดเย็บเป็นเสื้อแขนยาวไม่มีตะเข็บรอยต่อระหว่างแขนกับตัวเสื้อนิยมสวมใส่ควบคู่กับกระโปรงทรงตรงสอบพอดีตัวมีความยาวตั้งแต่บนจนถึงหน้าแข้ง

10) โครงร่างแบบคอมบิเนชัน ฟิตติ้ง (Combination Fitting) ลักษณะทรงคล้ายโครงร่างแบบสแวกเกอร์แต่ช่วงไหล่มีขนาดพอดีตัวลำตัวเสื้อปล่อยตรงลงมา ชายเสื้อย้วยบานออกเป็นโครงร่างที่เหมาะสมสำหรับผู้หญิงมีครรภ์ที่มีการขยายตัวของหน้าท้องและเล็กลงหลังคลอดบุตร เพราะโครงร่างนี้ช่วงเอวมีการรูดด้วยยางยืดระหว่างเกล็ดใต้ทรงทำให้ช่วงเอวคอดลงแต่สามารถหดและขยายได้ นิยมอำพรางรอยรูดช่วงเอวโดยการแทรกเข็มขัดเอาไว้ที่เกล็ดใต้ทรงหรือตะเข็บข้างมีความยาวตั้งแต่พอดีเข่าจนถึงคลุมเข่าตัดเย็บด้วยผ้าเนื้อปานกลาง

11) โครงร่างแบบแอมเพิล (Ample) ลักษณะรูปทรงไขมีโครงสร้างกว้างคลุมไหล่ทั้งสองข้างจากนั้นพองตัวออกกว้างปกคลุมทั่วร่างกายช่วงบน นิยมตัดเย็บด้วยผ้าเนื้อเบาไม่มีน้ำหนักมีความยาวตั้งแต่พอดีเข้าจนถึงพื้น

12) โครงร่างแบบเอไลน์ (A-Line) โครงร่างนี้เป็นโครงร่างที่ได้รับความนิยมมากที่สุดเป็นโครงสร้างที่ Christian Dior คิดค้นขึ้นต่อจากเอชไลน์ ลักษณะรูปทรงส่วนบนเข้ารูปพอดีตัวจนถึงรูปพีตเพื่อเน้นสรีระให้ชัดเจนด้วยคอร์เซ็ท (Corset) ส่วนใหญ่มีการตัดต่อตะเข็บช่วงสะโพกบนกระโปรงบานออกตั้งแต่สะโพกลงมาลักษณะเดียวกับตัวเอหรือสามเหลี่ยม มีความยาวตั้งแต่เหนือเข้าจนถึงพื้นนิยมตัดเย็บด้วยผ้าเนื้อปานกลาง

13) โครงร่างแบบเต็นท์ (Tent) ลักษณะรูปทรงแบบสี่เหลี่ยมคางหมูมีขนาดกว้างกว่าโครงร่างแบบทระพีชยอดโครงสร้างหลวมตั้งแต่ไหล่ลงมา ชายกระโปรงปล่อยบานเต็มตัวเพื่อให้สามารถสวมใส่ กระโปรงที่มีความบานไว้ด้านหลังในอีกชั้น ด้านหลังมีขนาดกว้างกว่าด้านหน้ามีความยาวตั้งแต่เหนือเข้าจนถึงหน้าแข้ง ในอดีตนิยมตัดเย็บเป็นเสื้อโค้ทมีปกและแขนยาวด้วยผ้าเนื้อหนานุ่ม

14) โครงร่างแบบลอง ทอร์โซ (Long Torso) ลักษณะโครงร่างเป็นแบบลำตัวยาวหลวมไม่เน้นรูปร่างส่วนใหญ่ขยับเส้นเอวลงมาอยู่บริเวณสะโพกล่าง บางแบบอาจพิตที่สะโพกล่างพอดีหรือทำให้เกิดการกระตุ่งขึ้นทำให้ลำตัวดูหลวมยิ่งขึ้นแต่ก็ไม่พิตพอดีตัว ท่อนล่างเป็นกระโปรงทรงตรงปลายบานเล็กน้อยนิยมความยาวตั้งแต่คลุมเข้าจนถึงหน้าแข้ง ตัดเย็บด้วยผ้าเนื้อบางจนถึงเนื้อปานกลาง

15) โครงร่างแบบทูนิค (Tunic) ลักษณะทรงตรงตั้งแต่ไหล่ปล่อยยาวลงมาจนถึงช่วงระหว่างสะโพกและข้อเท้า สำหรับชุดกลางวันนิยมความยาวตั้งแต่คลุมสะโพกจนถึงเหนือเข้าตัดเย็บด้วยผ้าเนื้อบางมีน้ำหนักนิยมสวมใส่ควบคู่กับกางเกงขาสั้นหรือกางเกงขายาวรัดรูป

16) โครงร่างแบบวีไลน์ (V-Line) ลักษณะเป็นทรงตัววีมีโครงเสื้อช่วงบนกว้างคลุมไหล่ทั้งหมดและค่อย ๆ สอบแคบลงจนถึงชายกระโปรง นิยมความยาวตั้งแต่พอดีเข้าจนถึงคลุมเข้าตัดเย็บด้วยผ้าได้หลากหลายเนื้อ

17) โครงร่างแบบวายไลน์ (Y-Line) เป็นโครงสร้างที่ Christian Dior คิดค้นขึ้นต่อจากโครงร่างแบบเอไลน์แบบกลับหัวจึงมีลักษณะเป็นทรงคล้ายตัววาย มีโครงเสื้อช่วงไหล่กว้างและค่อย ๆ สอบแคบพอดีตัวที่บริเวณเอว นิยมตัดเย็บเป็นเสื้อแขนยาวกระโปรงพอดีตัวนิยมความยาวตั้งแต่พอดีเข้าจนถึงคลุมเข้า ตัดเย็บด้วยผ้าเนื้อหนานุ่มและผ้าเนื้อเบา

18) โครงร่างแบบทิวลิป (Tulip) ลักษณะรูปทรงดอกทิวลิปมีโครงสร้างช่วงบนเน้นไหล่เล็กน้อยพองขยายช่วงหน้าอกจากนั้นเน้นพิตพอดีช่วงเอวและช่วงล่างเป็นกระโปรงขนาดพอดีตัว ปลายกระโปรงสอบเข้าเล็กน้อยเพื่อให้ผู้สวมใส่ดูมีรูปร่างดีและเอวเล็ก นิยมความยาวตั้งแต่เหนือเข้าจนถึงพื้นตัดเย็บด้วยผ้าเนื้อเบาและผ้าเนื้อปานกลาง

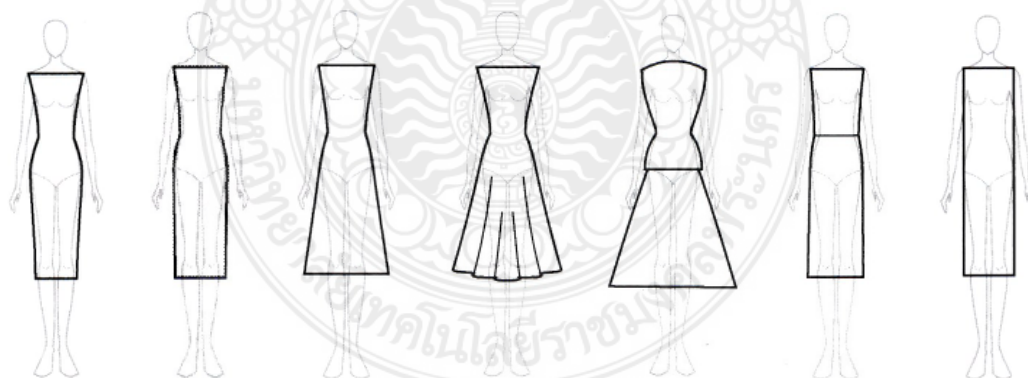
19) โครงร่างแบบอวาร์กกลาส (Hourglass) ลักษณะรูปร่างนาฬิกาทรายมีโครงสร้างคล้ายโครงร่างแบบทิวลิปแม้ว่าช่วงบนและช่วงล่างพอดีตัวแต่มีความกว้างมากกว่าและไม่เน้นช่วงไหล่ ส่วนใหญ่นิยมให้ช่วงบนและช่วงล่างพองมากกว่ารูปร่างของผู้สวมใส่จริงเน้นพิตพอดีช่วงเอว มีความยาวตั้งแต่คลุมเข่าจนถึงหน้าแข้งตัดเย็บด้วยผ้าเนื้อเบาและผ้าเนื้อปานกลาง

20) โครงร่างแบบแมกเนท (Magnet) ลักษณะโครงร่างคล้ายแม่เหล็กรูปเกือบสี่เหลี่ยมท่อนบนหลวมแล้วสอบเข้าช่วงชายกระโปรง กระโปรงมีความยาวตั้งแต่คลุมเข่าจนถึงหน้าแข้งมีโครงสร้างที่ใหญ่กว่าผู้สวมใส่มากนิยมใช้โครงร่างนี้สำหรับเสื้อคลุมชั้นนอกและตัดเย็บด้วยผ้าเนื้อหนานุ่มและผ้าเนื้อปานกลางโดยแทรกโยส่งเคราะห์ไว้ด้านใน

21) โครงร่างแบบโคคอน (Cocoon) ลักษณะโครงร่างคล้ายรังไหมโครงสร้างที่ขนาดใหญ่กว่าผู้สวมใส่ค่อนข้างมากแต่ไม่ใหญ่เท่าโครงร่างแบบแมกเนทแม้ว่าช่วงบนหลวมเหมือนโครงร่างแบบแมกเนทแต่ช่วงล่างค่อๆ สอบเข้าจนถึงชายกระโปรงคล้ายโครงร่างแบบโคท มีความยาวตั้งแต่คลุมเข่าจนถึงหน้าแข้งนิยมตัดเย็บด้วยผ้าเนื้อหนานุ่มและผ้าเนื้อปานกลางโดยแทรกโยส่งเคราะห์ไว้ด้านใน

22) โครงร่างแบบบอลูน (Balloon) ลักษณะโครงร่างพองออกคล้ายลูกโป่งท่อนบนมีขนาดพอดีตัวหรือเข้ารูป ท่อนล่างโป่งพองบานออกและชายม้วนเก็บเข้าด้านในแต่แคบกว่าโครงร่างแบบบัลเบลินิยมความยาวตั้งแต่คลุมเข่าจนถึงหน้าแข้งตัดเย็บด้วยผ้าเนื้อบางเบา

23) โครงร่างแบบเบล (Bell) ลักษณะโครงร่างคล้ายระฆังคว่ำ ท่อนบนพอดีตัวหรือเข้ารูปจนถึงเอวเปิดไหล่ท่อนล่างสะโพกบนเข้ารูปและบานออกช่วงสะโพกล่าง นิยมความยาวตั้งแต่หน้าขาจนถึงเหนือเข่าตัดเย็บด้วยผ้าเนื้อปานกลางไม่แนบเนื้อ (สุจินตนา, 2555)

Slim

Sheat

Natural

X-Line

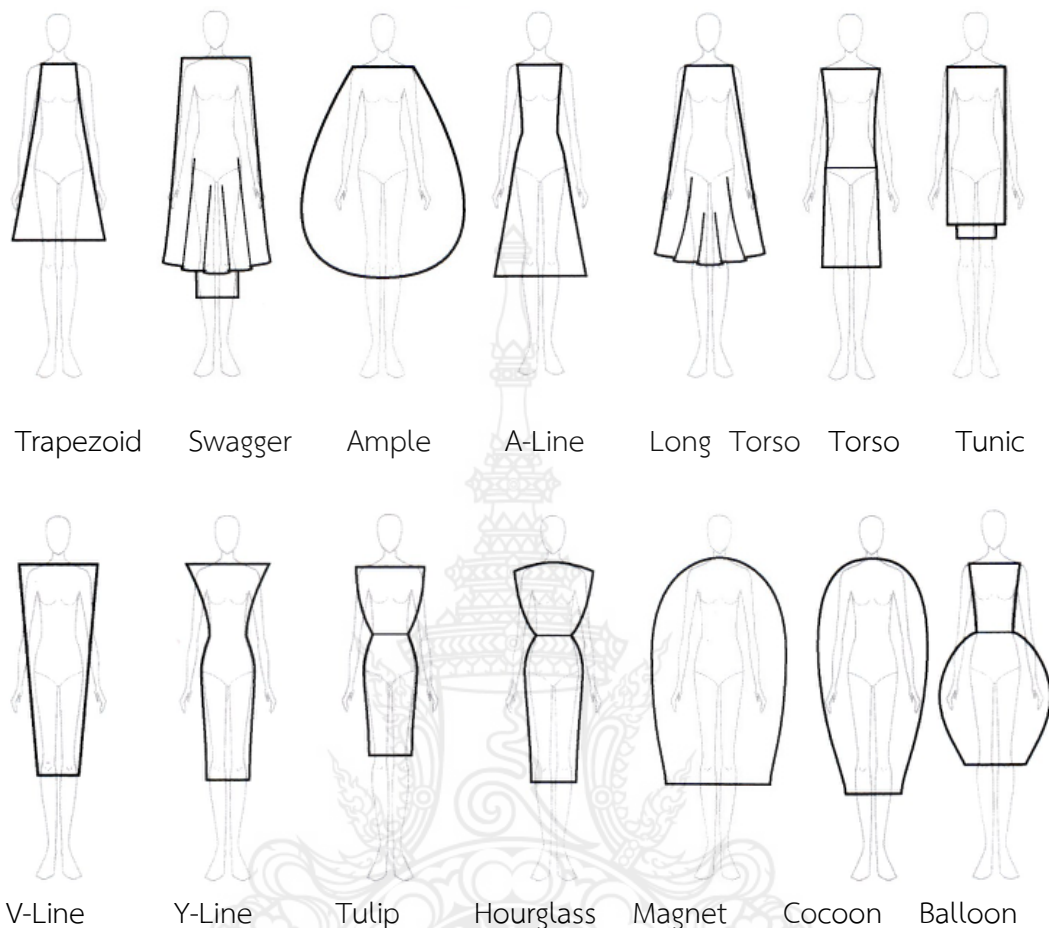
Corolle Line

H-Line

Pencil

ภาพที่ 2.20 โครงร่างเงามาตรฐาน

ที่มา : สุจินตนา (2555)

ภาพที่ 2.21 โครงร่างเงามาตรฐาน (ต่อ)

ที่มา : สุจินตนา (2555)

2.3.2.3 สี (Color) หลักการใช้สีบนเสื้อผ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความประหยัด และให้เกิดความรู้สึกตื่นตาไม่น่าเบื่อ สีสมีความเกี่ยวข้องกับอารมณ์ ความรู้สึก การเลือกสีเพื่อนำมาใช้ในการออกแบบเสื้อผ้าควรนำอิทธิพลของสีและความรู้เรื่องทฤษฎีสีมาใช้ควบคู่การพิจารณา เพื่อให้เสื้อผ้างดงามมีความสวยงามเสริมบุคลิกของผู้สวมใส่ทำให้เป็นที่ประทับใจต่อผู้พบเห็นโดยมีรายละเอียดดังนี้

1) การใช้สีใกล้เคียงหรือสีกลมกลืน คือการเลือกใช้สีในวรรณะเดียวกันแต่ค่าสีต่างกันเช่นเลือกใช้วรรณะสีเย็นสีน้ำเงินคู่กับสีฟ้าเป็นต้นหรืออาจเลือกใช้สีที่อยู่ใกล้เคียงกันในวงจรรสีก็ได้

2) การใช้สีตรงข้ามหรือสีตัดกัน แบบสีที่ใช้สีตรงกันข้ามจะสวยงามต้องนำมาใช้ให้ถูกสัดส่วนซึ่งสามารถทำได้หลายวิธีดังนี้การใช้สีตรงกันข้ามเท่ากันในเสื้อผ้าย่อมทำให้เสื้อผ้าไม่สวยต้องให้สีใดสีหนึ่งมีจำนวนมากอีกสีหนึ่งมีจำนวนน้อยในอัตราส่วน 20:80% ถ้าต้องการใช้สีตัดกัน 2 สีในเนื้อที่จำนวนเท่ากันคือ 50:50% ก็ใช้ได้โดยลดค่าความเข้มของสีใดสีหนึ่งลง ส่วนการใช้สีตรงกันข้าม 2 สีในแบบเสื้ออาจทำให้มองดูบาดตาแก่ใจได้โดยใช้สีดำหรือสีเข้มอื่นๆมาคั่นกลางระหว่างสีตัดกัน 2 สีจะทำให้ดูสวยงาม

3) การใช้สีให้เหมาะกับฤดูกาลคือต้องเลือกใช้สีให้ตัดกับสิ่งแวดล้อมในฤดูนั้นเช่นฤดูร้อนสิ่งแวดล้อมมักเป็นสีอุ่นทำให้เกิดความรู้สึกแห้งแล้งสีของเครื่องแต่งกายควรเป็นสีเย็นและให้ความรู้สึกสดชื่นเช่นสีเขียวใบไม้อ่อนสีครามสีเขียวปนเหลืองฯลฯถ้าในฤดูหนาวให้เลือกใช้เสื้อผ้าสีอุ่นเช่นน้ำตาลแก่ดำแดงเข้ม เป็นต้น

4) การเลือกใช้สีให้เหมาะกับเวลาและโอกาสไม่มีกฎตายตัวแต่จะขอยกตัวอย่างการใช้อย่างถูกต้องเหมาะสมเช่นสีน้ำเงินสีกรมท่าเหมาะกับชุดทำงานหรือชุดพิธีการสีเหลือง เหลืองแกมเขียว สีชมพูเหมาะกับชุดในโอกาสพักผ่อน สีส้ม สีเหลืองแดงขาดเหมาะกับโอกาสพบปะสังสรรค์ความสนุกรื่นเริง ชุดใส่ไปทำงานควรใช้สีสุภาพสีอ่อนสดใสถ้าใช้สีเข้มควรเป็นสีที่ถูกลดค่าความเข้มให้มันลงชุดใส่ไปงานกลางคืนควรใช้สีสดๆสีเข้มสีใดๆการใช้สีหม่นในเวลากลางคือไม่เหมาะสมเพราะจะทำให้รู้สึกหดหู่ใจยกเว้นในโอกาสที่เป็นพิธีการที่ไม่ใช่งานรื่นเริง

5) การใช้สีให้เหมาะกับรูปร่างรูปร่างอ้วนเตี้ยผิวดำและผิวขาวผิวดำควรเลือกใช้สีค่อนข้างสว่างเป็นกลางและสีเข้มถ้าจะใช้สีสดควรใช้สีสดประมาณ 10-30% บนเสื้อผ้าสีอ่อนสว่างหรือขาวประมาณ 30-40% เหตุผลเพราะพื้นสีอ่อนจะสะท้อนสีผิวออกมาบิตัวสีเข้มให้ดูหดตัวลงจะพรางตาให้ดูผอมลงผิวขาวใช้ได้เกือบทุกสีทั้งสีสดใสสีสดเข้มและสีหม่นส่วนสีอ่อนสว่างควรใช้ปริมาณน้อยเพราะจะทำให้ดูอ้วนขึ้นรูปร่างท้วมสูงผิวดำและผิวขาวผิวดำควรใช้สีกลางๆไม่ใช่สีสดหรือสีเข้มมากไปถ้าจะใช้สีสดหรือสีอ่อนสดใสเหมาะสมควรใช้ปริมาณ 10-30% ผิวขาวใช้ได้ทุกสีไม่จำกัดรูปร่างเล็กผิวดำและผิวขาวผิวดำควรใช้สีกลางสีสว่างถ้าจะใช้สีสดหรือสีอ่อนสดใสเหมาะสมควรใช้ปริมาณ 10-30% ผิวขาวใช้ได้ทุกสีไม่จำกัดรูปร่างผอมสูงผิวดำและผิวขาวผิวดำควรใช้สีค่อนข้างสว่างสีกลางถ้าใช้สีสดสีอ่อนประมาณ 10-30% ดูกระปรี้กระเปร่าขึ้นผิวขาวใช้ได้ทุกสีไม่จำกัด

6) การใช้สีให้เหมาะกับวัยวัยเด็ก 12 ขวบสีที่เหมาะสมคือสีอ่อนสีสดใสสะอาดตาถ้าต้องการใช้สีที่ตัดกันควรใช้ปริมาณ 20-40% และควรใช้สีสดที่คล้ายคลึงธรรมชาติเช่นวัยหนุ่มสาวสามารถใช้สีได้อย่างกว้างขวางตั้งแต่สีสดใสแบบวัยรุ่นหรือสีหม่นสีเข้มสีสดโดยการนำไปใช้จะดูจากโอกาสใช้สอยว่าเป็นชุดอะไรและให้เข้ากับผิวสวมใส่แล้วเสริมบุคลิกภาพวัยผู้สูงอายุในสมัยก่อนแฟชั่นของผู้สูงอายุมักมีไม่กี่สีเช่นขาวดำน้ำเงินน้ำตาลเทา เป็นต้น แต่ในปัจจุบันแฟชั่นผู้สูงอายุจะใช้สีเข้มขรึมแบบดั้งเดิมและใช้สีสดสีเข้มสีหม่นมีแฟชั่นสีนสวยงามขึ้นเพื่อให้ผู้สูงอายุดูสดชื่น

กระปรีกระเป่าซึ่งในปัจจุบันผู้สูงอายุจะมีตำแหน่งหน้าที่การทำงานในระดับผู้บริหารกรออกแบบเครื่องแต่งกายสำหรับผู้สูงอายุจะเน้นรูปแบบเรียบมีการตกแต่งเล็กน้อยเพื่อให้มีความสง่างามสมวัยเครื่องแต่งกายมีฝีมือการตัดเย็บที่ประณีต (เจียมจิต, 2546)

7) เทรนสีที่ใช้ในการออกแบบ สีมืดทึบสำคัญในด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ เพื่อที่จะตอบสนองกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด การใช้เทรนสีเพื่อการออกแบบจึงมีความสำคัญ เพราะเป็นตัวกำหนดขอบเขตของการใช้สีของผลิตภัณฑ์ และสามารถสื่อให้เห็นถึงแนวโน้มของสีที่จะนำไปใช้ในปัดไป (สุรรัตน์, 2554)

2.3.3 รูปแบบเครื่องนุ่งห่ม

ภาพที่ 2.22 ชุดเดรส จากผ้าทอลายดอกปีบ สีม่วง
ที่มา : กรุงเก่าผ้าไทย (2560)

ภาพที่ 2.23 เครื่องนุ่งห่ม บุรุษและสตรี จากผ้าทอลายดอกปืบ สีม่วง
ที่มา : กรุงเก่าผ้าไทย (2560)

ภาพที่ 2.24 เครื่องนุ่งห่ม หน่วยงานราชการ จากผ้าทอลายดอกปืบ สีม่วง
ที่มา : กรุงเก่าผ้าไทย (2560)

ภาพที่ 2.25 เสื้อสตรี มีปกแขนสามส่วน จากผ้าทอลายดอกปืบ สีม่วง
ที่มา : กรุงเก่าผ้าไทย (2560)

ภาพที่ 2.26 เสื้อสตรี ปกบัวและคอจีน แขนสั้น จากผ้าทอลายดอกปืบ สีม่วง
ที่มา : กรุงเก่าผ้าไทย (2560)

2.4 ข้อมูลเกี่ยวกับการวิเคราะห์ขั้นตอนการผลิตและการคำนวณต้นทุน

2.4.1 ต้นทุนการผลิตสินค้าเสื้อผ้า

ต้นทุน (Cost) คือค่าใช้จ่ายในการดำเนินธุรกิจ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในการผลิตสามารถแบ่งออกได้ 4 ประเภท คือ ต้นทุนขั้นต้น (Prime costs) เป็นค่าวัสดุโดยตรง บวก ค่าแรงโดยตรง ต้นทุนโรงงาน (Factory costs) เป็นค่าต้นทุนขั้นต้น บวก ค่าใช้จ่ายในโรงงาน ต้นทุนการผลิต (Manufacturing costs) เป็นค่าต้นทุนโรงงาน บวก ค่าใช้จ่ายในการบริหาร และต้นทุนทั้งหมด (Total costs) เป็นต้นทุนการผลิต บวก ค่าใช้จ่ายในการขาย

2.4.1.1 การหาต้นทุนเพื่อจะใช้ปัจจัยพื้นฐานในการตั้งราคาขายสินค้า (Selling price) การเพิ่มกำไร อาจทำได้โดย

1) เพิ่มราคาขายโดยไม่เพิ่มต้นทุนการผลิต หรือค่าใช้จ่ายทั่วไปในการดำเนินงาน ซึ่งเป็นผลให้ได้รับรายได้ และกำไรเพิ่มขึ้น

2) ลดต้นทุนการผลิตสินค้าโดยไม่เปลี่ยนแปลงราคาสินค้า ซึ่งทำให้กำไรเพิ่มขึ้น ต้นทุนการผลิตสินค้าอาจทำได้โดย การลดราคาของวัตถุดิบ แรงงาน ค่าใช้จ่ายในโรงงาน และอื่นๆ

3) ลดค่าใช้จ่ายทั่วไปในการผลิตลง ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มกำไร ถ้าหากรายได้และต้นทุนการผลิตคงที่ไม่เปลี่ยนแปลง การลดค่าใช้จ่ายทั่วไปในการผลิตนี้ อาจทำได้โดยลดค่าใช้จ่ายในการบริหาร เงินเดือน ค่าใช้จ่าย ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าดอกเบียร์ ภาษี ค่าเช่าอาคารสถานที่ ค่าใช้จ่ายในสำนักงาน

4) เพิ่มปริมาณการขาย ซึ่งทำให้ได้กำไรเพิ่มขึ้น ในขณะที่ต้นทุนการผลิตคงที่ และกำไรต่อหน่วยคงที่

2.4.1.2 ค่าใช้จ่ายทั่วไปทั้ง 4 ประเภทดังกล่าวสามารถแบ่งเป็นต้นทุนในการผลิตสินค้าเสื้อผ้าได้ดังนี้

1) ต้นทุนทางตรง (Direct cost) เป็นต้นทุนค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการผลิต (Manufacturing costs or production costs) ประกอบด้วย

1.1) ค่าใช้จ่ายวัสดุการผลิตโดยตรง (Direct materials) วัสดุในที่นี้หมายถึง

- ผ้าตัวนอก เป็นวัตถุดิบหลัก ได้แก่ ผ้าทอ ผ้าถัก
- วัสดุรอง เป็นวัสดุประกอบเสื้อผ้า ได้แก่ ผ้ารองใน ด้าย

กระดุม ซิป ลูกไม้ ฯลฯ

- วัสดุในการบรรจุหีบห่อ ได้แก่ ถุงพลาสติก ไม้หนีบผ้า

กล่องใน กล่องลูกฟูก ฯลฯ

1.2) ค่าใช้จ่ายแรงงานการผลิตโดยตรง เป็นค่าแรงงานที่จ่ายให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตโดยตรง ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการออกแบบ ทำแบบตัด ทำเสื้อตัวอย่าง ค่าใช้จ่ายในห้องตัดผ้า ค่าเย็บ ค่าบรรจุหีบห่อ ฯลฯ

1.3) ค่าใช้จ่ายใช้จ่ายโรงงานทางตรงหรือค่าเสียหาย (Direct expenses costs) เป็นค่าใช้จ่ายทางตรงของโรงงานที่ช่วยเฉพาะการผลิต เช่น ค่าเช่าเครื่องจักรพิเศษ ค่ารถเข็นสำหรับลากผ้า ค่าทดสอบพิเศษเป็นต้นทุนเล็กน้อย

2) ต้นทุนทางอ้อม (Indirect costs) เป็นต้นทุนค่าใช้จ่ายทางอ้อมประกอบด้วย

2.1) ค่าใช้จ่ายวัสดุการผลิตทางอ้อม (Indirect materials) เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการใช้งานและการดูแลวัสดุการผลิต เช่น วัสดุอุปกรณ์ในการเขียน ค่าอะไหล่จักรสำรอง ค่าดูแลรักษาวัสดุ และค่าน้ำมันจักร เป็นต้น

2.2) ค่าใช้จ่ายแรงงานทางอ้อม (Indirect labor) เป็นค่าใช้จ่ายพนักงานที่รับเงินเดือนทำงานในโรงงานแต่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับฝ่ายผลิตโดยตรง เช่น หัวหน้างาน (foremen) หัวหน้าควบคุมการผลิต (Supervisors) เสมียน ยาม พนักงานทั่วไป และ ฝ่ายจัดซื้อ เป็นต้น

2.3) ค่าใช้จ่ายโรงงานทางอ้อมหรือค่าเสียหาย (Indirect expenses or Factory overhead or Manufacturing overhead) เป็นต้นทุนค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการขายสินค้า เช่น ค่าเช่าสถานที่ขาย ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำ ค่าบำรุงรักษาเครื่องจักร ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร ค่าเฟอร์นิเจอร์ โต๊ะ ตู้ติดฝาผนัง เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีค่าใช้จ่ายทางอ้อมอื่นๆ อีก ได้แก่ ค่าเสื่อมราคาอาคารโรงงาน ค่าประกันภัยอาคาร ค่าซ่อมแซมอาคาร ภาษีที่ดินและโรงเรือน (ศรีกาญจนา, 2546)

2.4.2 การคำนวณวัสดุหลัก

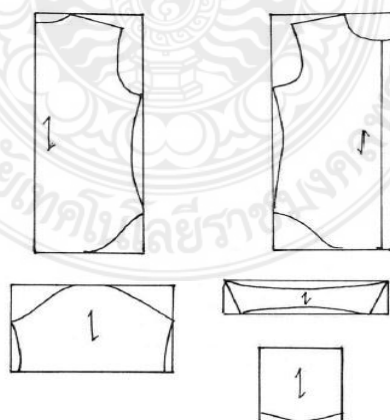
วัสดุหลักในที่นี้หมายถึง ฝ้ายตัวนอก (Shell fabric) จากแผนภูมิที่ 14-1 ต้นทุนการผลิตเสื้อเชิ้ตพบว่า ร้อยละ 60 เป็นค่าผ้า ร้อยละ 20 เป็นค่าแรงงาน ร้อยละ 15 เป็นค่าเสียหาย และ ร้อยละ 5 เป็นค่าวัสดุรอง จากต้นทุนดังกล่าว ฝ้ายมีค่าใช้จ่ายสูงที่สุด ดังนั้นหากจะลดต้นทุน (Cut cost) ควรลดต้นทุนที่วัสดุ เพราะการลดในที่นี้จะหมายถึง การลดปริมาณความสูญเสีย (Loss fabric) จากการผลิตปัญหาของการใช้วัสดุในการผลิตอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มพบว่า การสั่งซื้อผ้าไม่สัมพันธ์ ซึ่งมีทั้ง ผ้าไม่พอกับการผลิต กับผ้าเหลือจากการผลิต ผ้าที่สั่งมาแล้ว ไม่พอใช้จะส่งผลให้จำนวนในการส่งมอบไม่เพียงพอตามใบสั่งซื้อ ซึ่งอาจทำให้ผู้ซื้อขาดความเชื่อถือในขณะที่หากสั่งมากผ้าจะเหลือ ซึ่งจะทำให้ต้นทุนการผลิตสูง ผ้าที่เหลือราคาตก อาจทำให้ขาดทุนได้ดังนั้น หน่วยควบคุมปริมาณการ

ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ (MU : Material utilization) จึงมีความสำคัญมากในการควบคุมการใช้วัสดุ ตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จกระบวนการผลิต

วัสดุหลักในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ ผ้าทอ (Woven) และ ผ้าถัก (Knits) ผ้าทอจะคำนวณปริมาณการใช้หน่วยความยาวคือนิ้วและหลา ส่วนผ้าถักจะคำนวณปริมาณการใช้เป็นน้ำหนักคือ กรัมต่อตารางเมตร ผ้าที่สั่งเข้ามาผลิตแต่ละครั้ง มีความกว้างของหน้าผ้า ปริมาณน้ำหนัก โครงสร้างการทอ เฟอร์เซ็นต์การยืดหดไม่เท่ากัน ซึ่งจะส่งผลต่อความพอดีของขนาดตัว (Size) และการสวมใส่ของผู้บริโภค ดังนั้นการคำนวณปริมาณการใช้ผ้าของเสื้อหนึ่งตัว (Yardeage) อย่างถูกวิธีและมีหลักการเพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการคำนวณหาปริมาณการใช้ผ้าจำนวนมากๆ จึงมีวิธีการคิดคำนวณดังนี้

2.4.2.1 ผ้าทอ (Woven) มีหลักพื้นฐานการคำนวณจากการหาพื้นที่จากแบบตัด (Pattern area) ซึ่งมีวิธีคิดดังนี้

- 1) นำแบบตัดทุกชิ้นมาขีดเส้นโดยรอบให้เป็นสี่เหลี่ยม
- 2) วัดความกว้างและความยาวแต่ละชิ้น
- 3) นำความกว้างและความยาวแต่ละชิ้นคูณกัน
- 4) นำผลรวมของทุกชิ้นรวมกันจะได้พื้นที่ทั้งหมดของแบบตัด (หน่วยเป็นตารางนิ้ว)
- 5) ทำพื้นที่ให้เป็นความยาวโดยการใช้สูตร
- 6) ผลลัพธ์ที่ได้ ลบออก 3-5% (ช่องว่างของแบบตัด) จะได้ปริมาณความยาวของเสื้อหนึ่งตัว

ภาพที่ 2.27 ตัวอย่างการคำนวณหาพื้นที่แบบตัด

ที่มา : ศรีกาญจนา (2546)

ตัวอย่างที่ 1 การคำนวณหาพื้นที่แบบตัดด้วยวิธีหาปริมาณพื้นที่แบบตัด (Pattern area)

1. แผ่นหน้า 12×25 นิ้ว	=	300×2 ชั้น	=	600 ตารางนิ้ว
2. แผ่นหลัง 14.5×25 นิ้ว	=	362.5×2 ชั้น	=	725 ตารางนิ้ว
3. แขน 24×12 นิ้ว	=	288×2 ชั้น	=	576 ตารางนิ้ว
4. กระเป่า 6×7 นิ้ว	=	42×1 ชั้น	=	42 ตารางนิ้ว
5. ปก 4×15 นิ้ว	=	60×2 ชั้น	=	120 ตารางนิ้ว
รวมพื้นที่ทั้งหมด			=	2,063 ตารางนิ้ว

เมื่อได้ปริมาณพื้นที่รวมทั้งหมดแล้วนำมาแทนค่าในสูตรเพื่อทำให้เป็นความยาวดังนี้

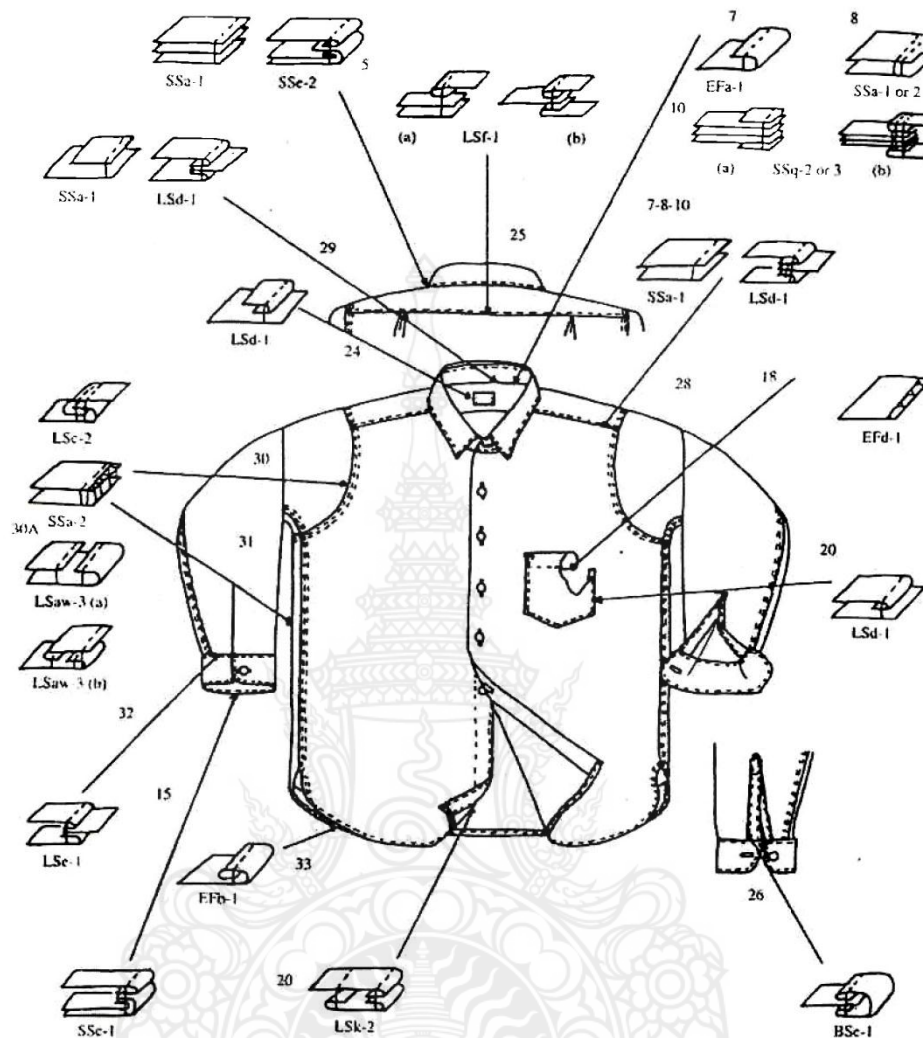
$$\text{สูตร การหาความยาว} = \frac{\text{พื้นที่รวมของแบบตัด}}{36 \text{ นิ้ว} \times \text{ความกว้างของหน้าผ้า}}$$

หมายเหตุ การนำแบบตัดมาคำนวณหาปริมาณการใช้วัสดุด้วยวิธีนี้ เป็นวิธีพื้นฐานที่ใช้ได้กับเสื้อผ้าทุกแบบ ถ้าแบบตัดนั้นๆ มีช่องว่างแบบตัดเหลือมากให้ลบช่องว่างแบบตัดมากกว่า 5% ซึ่งหากไม่มีการลบช่องว่างแบบตัดออกบ้าง ผลลัพธ์ที่ได้จะมากต้นทุนวัสดุก็จะสูงราคาเสนอขายก็จะสูงด้วย และแบบตัดที่นำมาหาพื้นที่ควรเป็นแบบตัดขนาดกลาง ซึ่งเป็นตัวแทนของแบบตัดขนาดเล็กและขนาดใหญ่

2.4.3 การคำนวณหาวัสดุรอง

วัสดุรอง คือวัสดุประกอบเสื้อผ้า ได้แก่ ผ้ารองใน ผ้าซับใน ซิป กระดุม ลูกไม้ ด้าย ฯลฯ ในวัสดุประกอบเสื้อผ้า หากเป็นผ้ารองใน ผ้าซับในก็ใช้วิธีคำนวณเช่นเดียวกับผ้าตัวนอก เพราะเป็นผ้าเหมือนกัน แต่ปริมาณตัวในและซับในอาจใช้ผ้าน้อยกว่าตัวนอก ซิป กระดุม คำนวณได้ง่าย เช่น กางเกง 1 ตัว ใช้ซิป 1 เส้น มีงาน 17,000 ตัวก็สั่งซื้อซิปมา 17,000 เส้น หากซื้อมาราคาเส้นละ 3 บาท ต้นทุนซิป ก็ จะเท่ากับ 3 บาท กระดุมเสื้อ 1 ตัว มี 5 เม็ด ซื้อมากรุสละ 120 บาท (1 กรุสมี่ 12 โหล หรือเท่ากับ 144 เม็ด) กระดุมเม็ดละ 1.20 บาท ถ้าใช้กระดุม 5 เม็ดต่อตัวจะเป็นราคาต้นทุนกระดุม 6 บาท เป็นต้น อย่างไรก็ตามควรบวกความสูญเสียจากการผลิต 1-3% ทั้งนี้ให้ดูประสิทธิภาพของฝ่ายผลิตเป็นหลัก

2.4.3.1 ด้ายเย็บผ้า (Thread) เป็นวัสดุรองที่มรความยุ่งยากในการคำนวณหาปริมาณการใช้มากที่สุด บ่อยครั้งที่ด้ายเหลือมาก และมีหลายครั้งด้ายที่ซื้อมาไม่เพียงพอกับการใช้งาน ถ้าหากเป็นด้ายเบอร์สีมาตรฐานจากโรงงานคงไม่ยากในการซื้อเพิ่ม แต่ถ้าเป็นด้ายสั่งย้อม จะเกิดปัญหาทันที ดังนั้นด้ายเย็บผ้า จึงเป็นวัสดุประกอบเสื้อผ้าที่ต้องใช้ความรู้พื้นฐานในการคำนวณ

ภาพที่ 2.28 การวิเคราะห์ตะเข็บและฝีเข็มเสื้อเชิ้ต

ที่มา : ศรีกาญจนา (2546)

จากชั้นของตะเข็บและฝีเข็มดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้จากการวิเคราะห์ตะเข็บและฝีเข็มของเสื้อเชิ้ตในภาพ เสื้อเชิ้ตหนึ่งตัวจะต้องใช้ตะเข็บและฝีเข็มต่างชนิดกันมาก ดังนั้นหากผู้ที่ทำการคำนวณปริมาณการใช้ด้ายไม่มีความรู้เรื่องชั้นตะเข็บและฝีเข็มก็จะคำนวณปริมาณการใช้ด้ายผิดพลาดซึ่งอาจทำให้ด้ายไม่เพียงพอกับการใช้งาน หากคำนวณปริมาณของด้ายมากเกินไปก็จะทำให้ด้ายเหลือ ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงเกินไป จากชั้นของฝีเข็มดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่าฝีเข็มจักรแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มฝีเข็มกุญแจ (Lockstitches : Class 300) และกลุ่มฝีเข็มลูกโซ่ (Chainstitches : Class 100) ดังนี้

1) กลุ่มฝีเข็มกุญแจ มีการคำนวณใช้สูตรดังนี้

$$T = \frac{350 (2 A) + (2B)}{A}$$

$$L = \text{ความยาวของแนวฝีเข็ม} \quad 350 \text{ มม.}$$

$$A = \text{ความยาวฝีเข็ม (หนึ่งฝีเข็ม)} \quad 2.5 \text{ มม.}$$

$$B = \text{ความหนาของวัสดุที่เย็บ} \quad 1 \text{ มม.}$$

$$T = \frac{350 (2 \times 2.5) + (2 \times 10)}{2.5}$$

$$= \frac{350 (5+2)}{2.5}$$

$$\text{ความยาว} = 980 \text{ มม. (9.80 ซม.)}$$

หมายเหตุ บวกการสูญเสีย 5 - 8 เปอร์เซ็นต์

2) กลุ่มฝีเข็มลูกโซ่ มีการคำนวณใช้สูตรดังนี้

$$T = L \frac{(4A + 2B)}{A}$$

$$\text{แทนค่า} = \frac{350 (4 \times 2.5) + (2 \times 10)}{2.5}$$

$$= \frac{350 (10 + 2)}{2.5}$$

$$\text{ความยาว} = 1,680 \text{ มม. (168.0 ซม.)}$$

หมายเหตุ บวกการสูญเสีย 5 - 8 เปอร์เซ็นต์

จากชั้นของฝีเข็มทั้งสองชนิด นำมาออกแบบจนได้ฝีเข็มชั้นอื่นๆ อีกดังกล่าวข้างต้น อย่างไรก็ตามในการคำนวณหาปริมาณการใช้ด้ายมีสูตรสำเร็จรูป ซึ่งสามารถนำไปใช้คำนวณได้เลยดังตารางที่ 1.1

ตารางที่ 2.1 สูตรสำเร็จรูปการคำนวณด้าย

ชั้นของฝีเข็ม	ปริมาณการใช้ด้ายต่อ 1 ซม.
301 ฝีเข็มกุญแจ (Lockstitches)	2.5
101 ฝีเข็มลูกโซ่ (Chainstitches)	4.0
401 ด้าย 2 เส้นฝีเข็มลูกโซ่ (2 - thread chainstitches)	5.0
504 ด้าย 3 เส้นฝีเข็มลูกโซ่ (3 - thread chainstitches)	14.0
512 ด้าย 4 เส้นฝีเข็มลูกโซ่ (4 - thread chainstitches)	18.0
516 (401+504) ด้าย 5 เส้นฝีเข็มลูกโซ่ (Safety stitches)	20.0
606 จักรถักประสาน (Flatlock)	32.0

หมายเหตุ ด้าย 1 หลอดจะมีความยาว 5,000 หลา

2.4.3.2 ค่าใช้จ่ายแรงงานการผลิตทางตรง ในการผลิตอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม ได้แก่ ค่าใช้จ่ายการตัดและค่าใช้จ่ายการเย็บ แรงงานเป็นค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุนน้อยรองมาจาก ค่าใช้จ่ายวัสดุการผลิต ซึ่งมีหลักการคำนวณหาต้นทุนดังนี้

1) การคำนวณหาค่าใช้จ่ายแผนกตัด

สูตร การคำนวณหาต้นทุนแผนกตัด

1.1) ค่าแรงงานตัด = จำนวนการวางแบบตัด x เวลาที่ใช้ตัดต่อตัว x ค่าแรงตัดต่อหน้าที่

1.2) ค่าความสูญเสียจากการปูผ้า = จำนวนชั้นของการปูผ้า x ความสูญเสียวัสดุต่อชั้น x ต้นทุนผ้าต่อนิ้ว

1.3) ต้นทุนค่าผ้า = ราคาผ้าต่อหลา x (จำนวนตัวการวางแบบตัด) x (ค่า U มาตรฐาน) x จำนวนผ้าต่อโหล x จำนวนชั้นผ้า
ค่า U ของ Cut Plan

12

2) การคำนวณหาค่าใช้จ่ายแผนกเย็บ เป็นขั้นตอนการวางแผนและการควบคุมการเย็บประกอบด้วย การทำงานต่อเนื่อง (Work flow) ไบวิเคราะห์งาน (Work analysis) ความสมดุล (Line balance) และการจัดวางผังจักร (Lay out) ทั้งสี่ขั้นตอนของการวางแผนและควบคุมการเย็บ เป็นหน้าที่ของผู้วางแผนและควบคุมงาน (IE, Supervisor, Foreman) ซึ่งเป็นการศึกษาเวลาด้วยนาฬิกา จากการวิเคราะห์จะได้ผลผลิตต่อวันตลอดจนราคาต่อชิ้น ใบบศึกษาเวลา มาตรฐานล่วงหน้า (PMTs) ซึ่งผลของการวิเคราะห์จะได้เวลามาตรฐานของการเย็บ ซึ่งเรียกว่า SAM (Standard allowed minutes) นักจัดการสินค้าเสื้อผ้าไม่มีหน้าที่คำนวณหาเวลามาตรฐาน แต่สามารถขอผลเวลามาตรฐานของเสื้อผ้าสำเร็จรูป จำนวนการผลิตต่อคนต่อวัน จากผู้วางแผนและควบคุมงานเย็บได้ จากนั้นนำผลมาคำนวณหาต้นทุนการผลิตได้ดังตัวอย่างการคำนวณต้นทุน โรงงาน (ศรีกาญจนา, 2546)

2.4.4 การวิเคราะห์กระบวนการผลิต

แผนภูมิการวิเคราะห์กระบวนการเย็บเสื้อผ้า (Garment Analysis Chart) คือการจัดลำดับขั้นตอน โดยการแยกเป็นขั้นส่วนต่างๆ ในแต่ละขั้นส่วนจะมีขั้นตอนในการประกอบ ดังนั้นจึงต้องประกอบขั้นส่วนให้เรียงร้อย ก่อนนำมาประกอบเข้าด้วยกันจนเป็นผลิตภัณฑ์ รายละเอียดในแผนภูมิ จะแสดงขั้นตอนการประกอบขั้นส่วนต่างๆของผลิตภัณฑ์นั้นๆ (วิภาดา, 2560)

การวิเคราะห์ขั้นตอนการเย็บ (Garment Analysis) คือการแยกลำดับขั้นตอนการเย็บ เพื่อความสะดวกรวดเร็ว ในการประกอบชิ้นงานให้สำเร็จเป็นตัว (ศรีธธา, 2540)

2.4.4.1 แนวทางการวิเคราะห์แผนภูมิกระบวนการผลิตเสื้อผ้า

- 1) กำหนดวัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์ให้ชัดเจน เช่น ต้องการศึกษารายละเอียดขั้นตอนการทำงานหรือ เพื่อการจัดสมดุลสายการผลิต เป็นต้น
- 2) บ่งชี้กระบวนการที่ต้องการศึกษา พร้อมทั้งรายละเอียดของกระบวนการ ได้แก่ ชื่อกระบวนการ ชื่อผลิตภัณฑ์
- 3) บ่งชี้ชิ้นส่วนหลักที่นำมาประกอบ พร้อมทั้งวิเคราะห์ขั้นตอนการทำงานสำคัญของชิ้นส่วน หรือจุดที่ชิ้นส่วนมาบรรจบกับกระบวนการหลัก เพื่อประกอบเป็นผลิตภัณฑ์
- 4) ระบุรายละเอียดข้อมูลอื่นๆที่ต้องการ เช่น จำนวนชิ้น เวลา ชื่อขั้นตอน เป็นต้น (วิภาดา, 2560)

2.4.4.2 รูปแบบวิเคราะห์กระบวนการเย็บเสื้อผ้า

- 1) วิเคราะห์โดยการเขียนระดับขั้นตอนการทำงานเป็นข้อๆ
- 2) วิเคราะห์โดยการเขียนระดับขั้นตอนการทำงานเป็นเป็นแผนภูมิภาพ (Flow Process Chart) เป็นการแสดงการจัดลำดับขั้นตอนการเย็บโดยใช้สัญลักษณ์ประกอบคำอธิบาย (ศรัทธา, 2540)

2.4.4.3 ความแตกต่างระหว่างการวิเคราะห์กระบวนการเย็บเสื้อผ้าแบบเป็นข้อกับแบบแผนภูมิ

- 1) การวิเคราะห์แบบแผนภูมิจะทำให้พนักงานเย็บเข้าใจในขั้นตอนการเย็บได้ง่าย สามารถเย็บได้สะดวกรวดเร็วขึ้น
- 2) การวิเคราะห์แบบแผนภูมิโดยการใช้สัญลักษณ์แทนคำอธิบาย จะช่วยให้สามารถตรวจสอบและวิเคราะห์การทำงานได้ และเพื่อให้ได้ขั้นตอนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ
- 3) การวิเคราะห์แบบแผนภูมิจะช่วยให้เข้าใจง่ายกว่าการเขียนเป็นตัวอักษรทั้งหมด นั่นคือการวิเคราะห์แบบแผนภูมิจะสามารถมองเห็นภาพรวมตั้งแต่เริ่มเย็บจนสำเร็จ (วิภาดา, 2560)

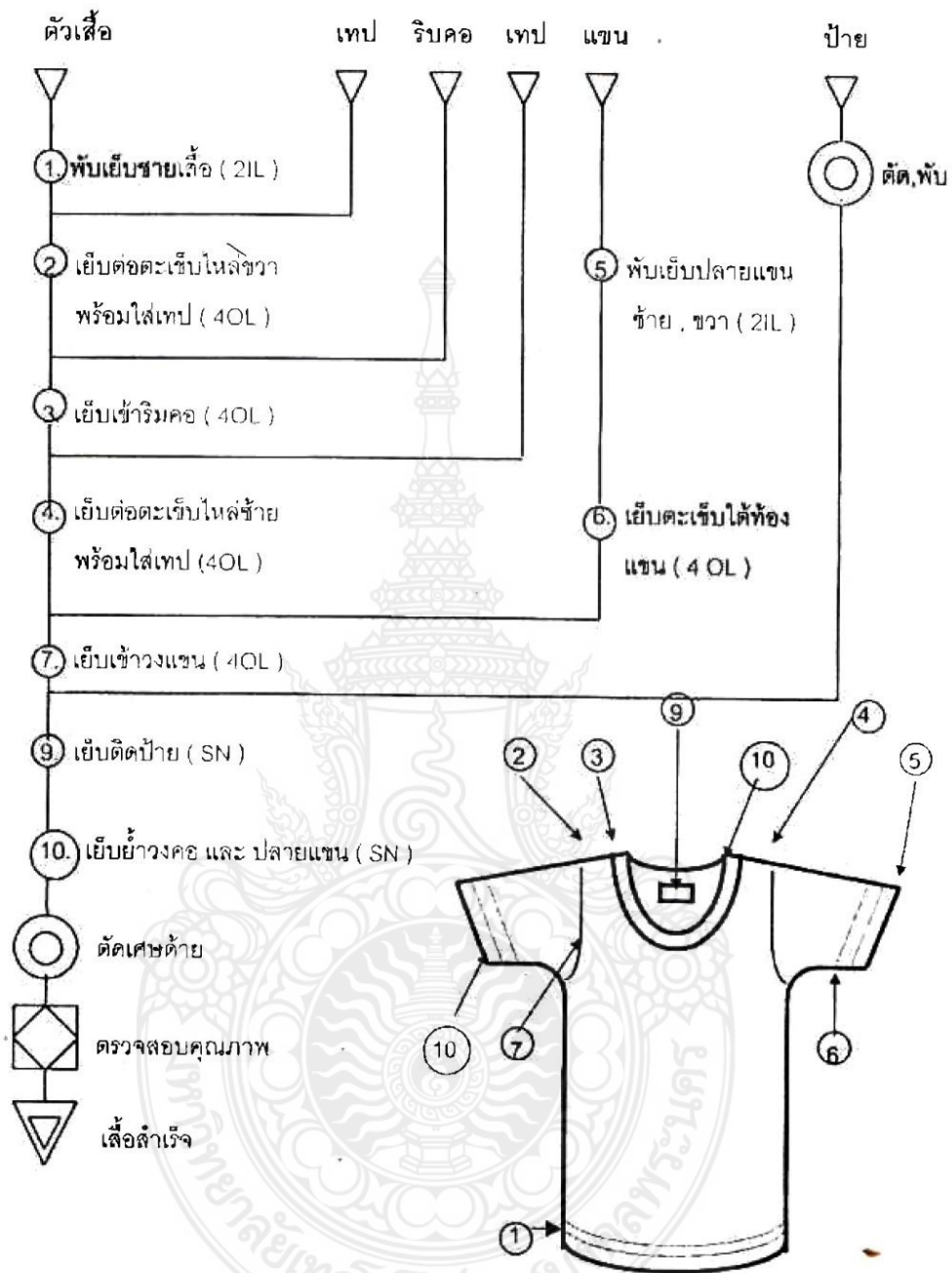
2.4.4.4 วิธีการเขียนแผนภูมิการวิเคราะห์กระบวนการเย็บเสื้อผ้า

- 1) ชิ้นส่วนอิสระอยู่ด้านบน
- 2) เขียนลำดับการทำงานจากบนลงล่าง
- 3) กำหนดแกนหลักของขั้นตอนไว้ด้านซ้าย ประกอบชิ้นส่วนย่อยไว้ด้านขวา เพื่อสะดวกในการเขียนรายละเอียดของขั้นตอนการทำงาน และให้เข้าใจในการวิเคราะห์และประกอบชิ้นส่วนได้ง่ายขึ้น (ศรัทธา, 2540)

2.4.4.6 สัญลักษณ์ในแผนภูมิการวิเคราะห์กระบวนการเย็บเสื้อผ้า

การเขียนแผนภูมิภาพ (Flow Process Chart) หรือ ไตอะแกรม จะใช้สัญลักษณ์ต่างๆแทนการเขียนเป็นตัวหนังสือ เพื่อแสดงให้เห็นขั้นตอน เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตชิ้นงานในแต่ละแบบ บันทึกแผนภูมิการวิเคราะห์กระบวนการเย็บเสื้อผ้า จะต้องทำความเข้าใจในลักษณะสัญลักษณ์ที่ใช้ในการประกอบการเขียนแผนภูมิ ดังนี้ (ศรีธธา, 2540)

- 1) สัญลักษณ์ หมายถึง จักรเย็บเข็มเดี่ยว เส้นตรง (Lock Stitch)
- 2) สัญลักษณ์ หมายถึง จักรพันริม (Over Lock Stitch)
- 3) สัญลักษณ์ หมายถึง จักรพิเศษ เช่น จักรสอยชาย จักรด้ายยาง จักรติดกระดุม จักรถักรังดุม
- 4) สัญลักษณ์ หมายถึง ลักษณะงานรีด (Iron press)
- 5) สัญลักษณ์ หมายถึง ลักษณะงานมือ (Hand Work) เช่นการตัดเศษ
ตัด การพับ
- 6) สัญลักษณ์ หมายถึง งานตรวจสอบคุณภาพ (Inspection)
- 7) สัญลักษณ์ หมายถึง วัสดุดิบ (Material) เช่น ผ้าผืน กระดุม เชือก ผ้า
เจดียง
- 8) สัญลักษณ์ หมายถึง วัสดุสำเร็จรูป (Finish) ชิ้นงานเสร็จพร้อมที่จะบรรจุถุงใส่กล่อง (ศรีกาญจนา, 2540)

ภาพที่ 2.29 การวิเคราะห์ขั้นตอนการเย็บ T-Shirt
ที่มา : ศรีกาญจนา (2546)

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเป็นสิ่งที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว ต้องเป็นสิ่งมีคุณค่า ประโยชน์ และมีมาตรฐานเป็นสากล ซึ่งเป็นมูลค่าด้านเศรษฐกิจที่ตามมาทำให้ประเทศชาติ มีความยั่งยืน ส่งผลสู่ระดับรากหญ้า ฉะนั้น สิ่งหนึ่งที่ควรที่จะพัฒนาจากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก อันเป็นผ้าทอที่กำลังซบเซา ให้กลับมามีความโดดเด่น เป็นเอกลักษณ์ นำมาประกอบกับการแต่งกายให้มีมูลค่าสูงขึ้น คือ การพัฒนารูปแบบเครื่องนุ่งห่ม ให้มีเอกลักษณ์อันมีคุณค่า จากภูมิปัญญาท้องถิ่น ผสมผสานกับแฟชั่นการแต่งกายในปัจจุบัน ประยุกต์ให้มีการออกแบบที่เหมาะสม ซึ่งจะเป็นหนทางนำไปสู่ความเป็นสากล เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน จากการสำรวจกลุ่มผู้ผลิตผ้าทอ ยังไม่มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกาย ให้ได้รูปแบบหลากหลาย มีคุณภาพ และเป็นที่ดึงดูดใจผู้บริโภค สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระราชดำริว่า “ผ้าไทย” นอกจากจะเป็นหัตถกรรมที่งดงาม มีคุณค่า บอกถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทยแล้วยังสามารถช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่ผู้ทอผ้าได้เป็นอย่างดี

เกื้อกูล (2543) กล่าวว่า คุณลักษณะผ้าไทยตามความต้องการของนักออกแบบเสื้อผ้า มีพฤติกรรมการนำผ้าไทยไปใช้ในการตัดเย็บเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายส่วนใหญ่จะใช้ไหมและฝ้าย ด้านปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการของนักออกแบบ คือ คุณภาพของผ้า ด้านปัญหาที่นักออกแบบพบ เมื่อนำผ้าไทยไปใช้ คือ ความกว้างของผืนผ้า ความคงทนของสี(ตก/ซีด)ความหนาแน่นสม่ำเสมอในการทอผืนผ้า และคุณลักษณะของผ้าไทยตามความต้องการของนักออกแบบเสื้อผ้า คือ ต้องการให้มีการปรับปรุงในด้านคุณภาพของสีที่ซีดจาง ความกว้างของหน้าผ้า ความหนาแน่นสม่ำเสมอในการทอ ควรลดรอยต่อของเส้นด้ายบนผืนผ้า และควรปรับปรุงให้มีลวดลายใหม่เพิ่มขึ้น

พาริตา (2552) วิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ผ้าไทย เพื่อสวมใส่ของผู้หญิงวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ผ้าไทย เพื่อสวมใส่ของผู้หญิงวัยทำงาน ในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้หญิงวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร จำนวน 385 คน ตัวอย่างสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความถี่และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดลองสมมุติฐาน โดยการใช้ข้อมูลสถิติ Chi-square โดยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อายุ 31-40 ปี ประกอบอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20,000 บาท และมีการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่เลือกเส้นใยที่ผลิตผ้าไทยจากฝ้าย ประเภทของผ้าที่ซื้อมากที่สุดคือ เสื้อผ้าสำเร็จรูป โอกาสที่จะซื้อเพื่อออกงานสังสรรค์/สังคม ส่วนใหญ่ซื้อจากร้านจำหน่ายผ้าไทยในกรุงเทพมหานครและบุคคลที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจซื้อ คือ ตนเอง

รุ่งทิพย์ (2549) ทำการศึกษาการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอของกลุ่มทอผ้าบ้านน้ำพรึก ตำบลยางโกกลน อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก พบว่า

1. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ยังเป็นปัญหาพื้นฐานของกลุ่มทอผ้าบ้านน้ำพริก และกลุ่มมีความต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอเป็นเสื้อสำเร็จรูปสำหรับสุขภาพบุรุษที่เหมาะสมกับกลุ่มวัยรุ่นกลางจนถึงสูงอายุ และต้องการพัฒนาความรู้ของสมาชิกกลุ่มด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป

2. กลุ่มมีสมาชิกที่มีความรู้ และทักษะฝีมือในการออกแบบผลิตภัณฑ์ตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูปสำหรับสุขภาพบุรุษที่มีความเหมาะสมกับกลุ่มวัยกลางจนถึงสูงอายุ เป็นเสื้อแขนสั้น คอปกแข็ง บ่าเรียบไม่มีเอว กระเป๋าด้านซ้าย ชายเสื้อตัดตรงมีขอบยื่นสำหรับติดกระดุม ตัวเสื้อใช้ผ้าสีพื้น กระดุมหุ้มด้วยผ้าสีพื้น

3. ความคิดเห็นของลูกค้าต่อผลิตภัณฑ์ พบว่า ลูกค้าส่วนใหญ่ชอบผลิตภัณฑ์เสื้อสำเร็จรูปสำหรับสุขภาพบุรุษของกลุ่ม ทอผ้าบ้านน้ำพริก ที่เป็นรูปแบบแบบเรียบง่าย ไม่เป็นทางการ สามารถสวมใส่ได้ทุก ๆ โอกาส โทนสีปานกลางไม่เข้มหรืออ่อนเกินไปเหมาะกับรูปร่างและผิวพรรณของแต่ละบุคคล สวมใส่แล้วสวยงามดูภูมิฐาน สุขภาพเรียบร้อย เข้ากับลักษณะของกลุ่มวัยตัวเอง ราคาไม่แพงเกินไป สามารถซื้อผลิตภัณฑ์เสื้อสำเร็จรูปไปใช้ได้

ละออ (2548) การพัฒนาความรู้ด้านการตลาดของกลุ่มอาชีพทอผ้า บ้านม่วงหอม หมู่ที่ 5 ตำบลแก่งไสภา อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดลพบุรี พบว่า

1. สมาชิกมีอายุระหว่าง 36-40 ปี ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมีประสบการณ์ในการทอผ้ามากกว่า 6 ปี ขึ้นไป ในการรวมกลุ่ม สมาชิกจะให้ความสำคัญกับ ความเต็มใจในการแบ่งปันข้อมูลซึ่งกันละกัน การวางแผนในการผลิต การตลาดและการจำหน่าย ความร่วมมือภายในกลุ่ม มีความรู้และมีความรับผิดชอบ

2. มีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานการตลาด ในด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านการจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาด ส่วนความต้องการในการพัฒนาความรู้เรื่องการตลาด สมาชิกของกลุ่มต้องการพัฒนาความรู้ความสามารถด้านการตลาดในทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านการจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาด โดยให้มีการจัดอบรมความรู้ด้านการตลาดโดยเชิญวิทยากรที่มีความรู้มาให้การบรรยายและฝึกอบรม

3. การติดตามผลความก้าวหน้า จากการอบรม ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมี ความรู้ความเข้าใจที่เพิ่มขึ้นหลังการเข้าร่วมกิจกรรม รูปแบบเนื้อหาของกิจกรรมน่าสนใจและเหมาะสมกับการนำไปพัฒนากิจกรรมการตลาดต่อไป และจากการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการจัดอบรม พบว่าสมาชิกสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการพัฒนาไปใช้ได้ในระดับมากในทุกด้าน

อุไรวรรณ (2545) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจที่มีต่อเสื้อนอกตกแต่งด้วยผ้าชนิดบ้านคำพระ จังหวัดอำนาจเจริญ พบว่า กลุ่มที่มีความพึงพอใจต่อผ้าชนิด เป็นเพศหญิงที่มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี มีสถานภาพสมรส อาชีพรับราชการ มีรายได้ระหว่าง 5,001 - 10,000บาทต่อเดือน นิยมซื้อผ้าไทย เหตุผลที่ซื้อเพราะความชอบส่วนตัว ชอบผ้าไหม ประเภทผ้ามัดหมี่ส่วนใหญ่จะพิจารณา ลวดลายก่อนซื้อและสวมใส่ได้หลาย ๆ โอกาส

สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ (2550) สํารวจทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคต่อเสื้อผ้าชุดทำงาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ศึกษาทัศนคติต่อเสื้อผ้าชุดทำงานในด้านผลิตภัณฑ์ ราคา และการส่งเสริมการตลาด 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมของผู้บริโภคต่อเสื้อผ้าชุดทำงานในด้านราคา ความถี่ และโอกาสในการเลือกซื้อสินค้า ตลอดจนปัจจัยในการตัดสินใจซื้อเสื้อผ้าชุดทำงาน โดยจำแนกตามลักษณะตลาดของการบริโภคภายในประเทศ ได้แก่ ตลาดนัด ตลาดไฮเปอร์มาร์เก็ต และห้างสรรพสินค้า ทำให้ทราบถึงมุมมองการบริโภคของผู้บริโภค ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมทัศนคติของผู้บริโภควัยทำงาน ทางด้านภาพลักษณ์ของลักษณะทางผลิตภัณฑ์ รวมทั้งปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภคมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมาก ซึ่งที่ผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อชุดทำงานของผู้บริโภค ซึ่งมีลักษณะของผลิตภัณฑ์ ที่ผู้บริโภคให้ความพึงพอใจใกล้เคียงกันเช่น ความเรียบร้อยในการเย็บ และความคงทนของสีและผ้า ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีการเลือกซื้อสินค้าเมื่อชอบ หรือถูกใจ หากสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค โดยเพิ่มความหลากหลายของรูปแบบ สีสััน และลวดลาย และมีการส่งเสริมการขายที่มีผู้บริโภคสนใจมากที่สุด คือการลดราคาชุดทำงานในระดับ 30-50% จะเป็นช่วงที่เหมาะสมที่สุดสำหรับตลาดไฮเปอร์มาร์เก็ตและห้างสรรพสินค้า สำหรับราคาที่เหมาะสมอยู่ในช่วง 200-600 บาท

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

การศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก เป็นการศึกษาวิจัย เพื่อศึกษาและเก็บข้อมูลเกี่ยวกับลวดลายผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลกและเพื่อพัฒนารูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลกโดย มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

3.1 เครื่องมือที่ใช้

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยประกอบด้วย

3.1.1 แบบเส้นกรอบนอก ประกอบด้วยเส้นคลุม 4 รูปแบบ เส้น 4 รูปแบบ กระโปรง 4 รูปแบบ และกางเกง 4 รูปแบบ รวมทั้งสิ้น 16 รูปแบบ

3.1.2 ต้นแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก ประกอบด้วยเส้นคลุม 1 ชุด เส้น 1 ชุด กระโปรง 1 ชุด และกางเกง 1 ชุด รวมทั้งสิ้น 4 ชุด

3.1.3 แบบการคำนวณต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์เครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก ในเชิงอุตสาหกรรม ทั้ง 4 รูปแบบ

3.1.4 แบบสอบถาม

3.1.4.1 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบร่างโครงเส้นกรอบนอก ที่ผู้วิจัยทำการออกแบบทั้ง 16 แบบ เพื่อคัดเลือกให้เหลือ 4 แบบ

3.1.4.2 แบบสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มผู้บริโภคที่มีต่อรูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก โดยแบ่งคำถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลการใช้ผลิตภัณฑ์ จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก

3.2 วิธีการ

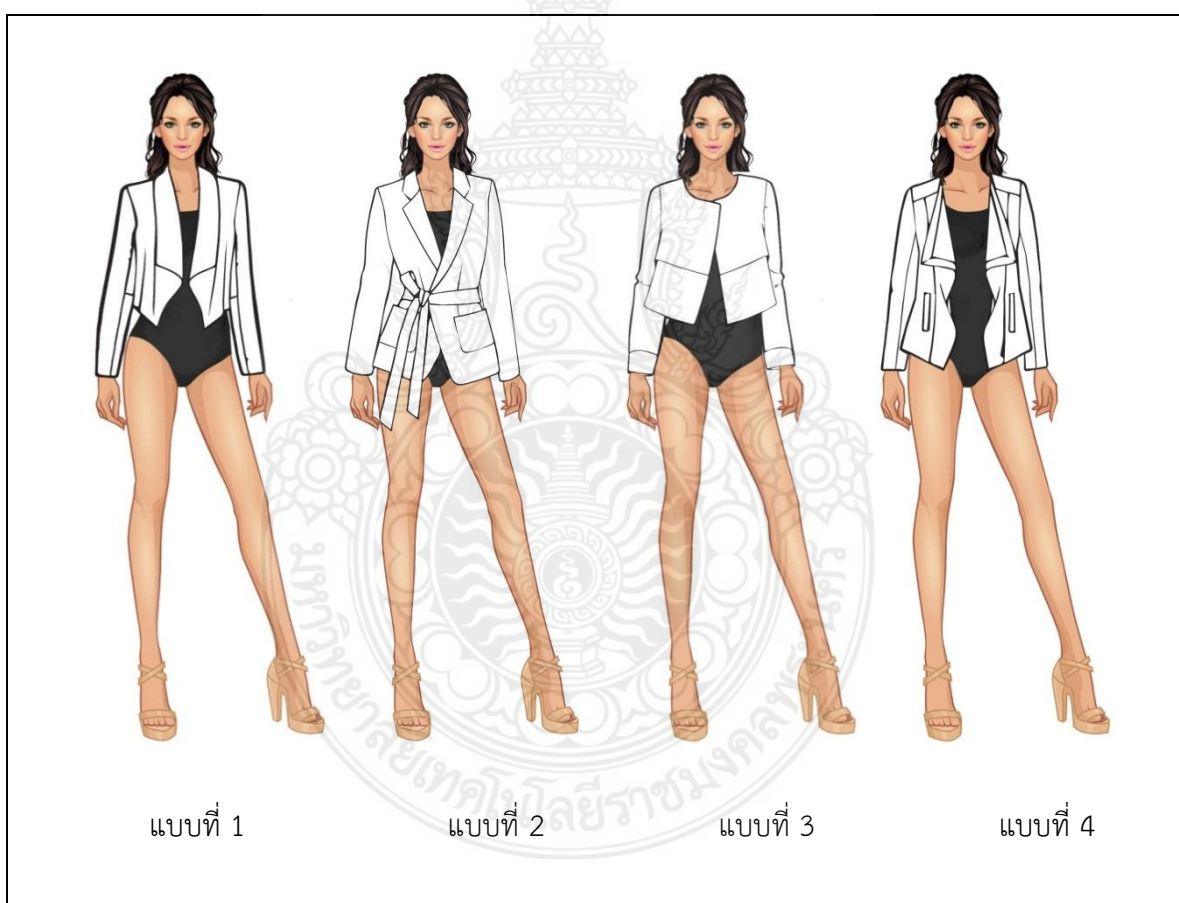
3.2.1 การสร้างผลิตภัณฑ์ต้นแบบ

สำหรับการสร้างผลิตภัณฑ์ต้นแบบ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจาก ตำรา งานวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาสรุป วิเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างผลิตภัณฑ์ต้นแบบ โดยเริ่มจากการ ออกแบบโครงร่างเส้นกรอบนอก และทำการออกแบบเครื่องนุ่งห่ม จากนั้นนำแบบที่ทำการคัดเลือกจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว มาตัดเย็บเป็นเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก จากนั้นทำการคำนวณต้นทุนให้การผลิตในเชิงพาณิชย์ แล้วจึงนำไปสำรวจความพึงพอใจจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.2.1.1 การออกแบบเส้นกรอบนอก

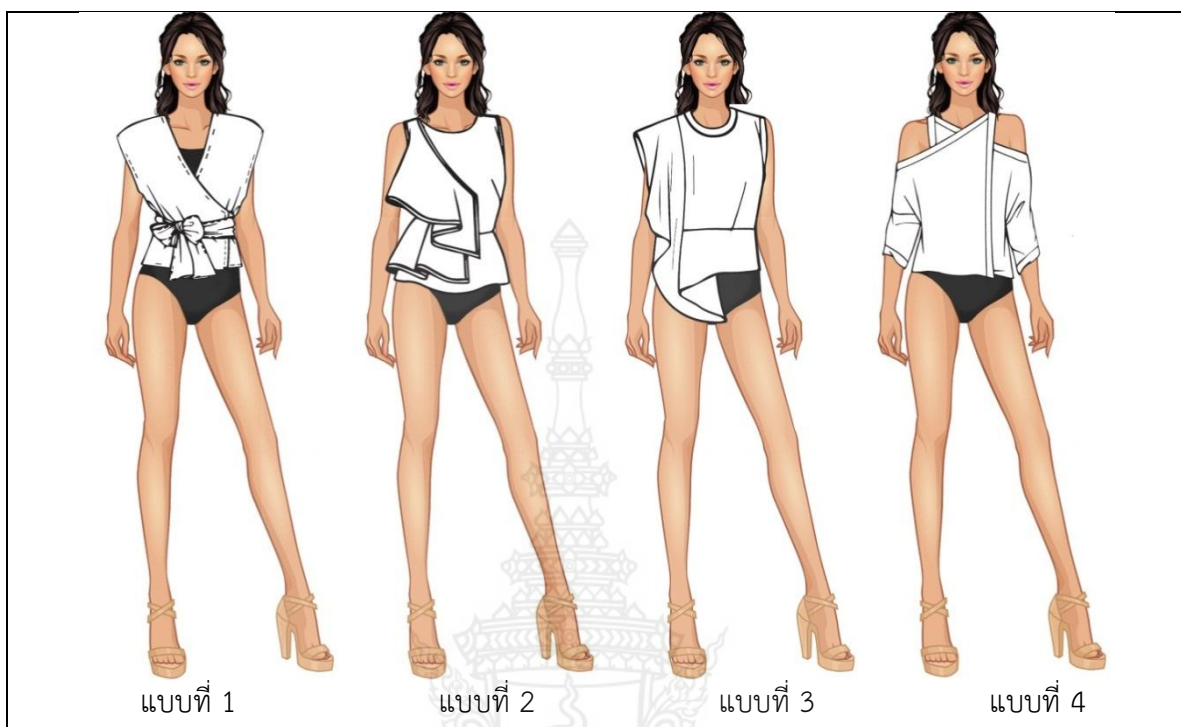
จากการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งข้อมูลทางเอกสารและการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการพบว่าเส้นกรอบนอกของเสื้อผ้า มีความจำเป็นอย่างมาก ซึ่งเป็นตัวกำหนด รูปแบบ และ รูปทรงของเสื้อผ้า ให้เหมาะสมกับผู้ที่สวมใส่ โดยใช้ 20 เทรนด์แฟชั่นระดับโลก เป็นตัวกำหนดรูปแบบของเส้นกรอบนอก ดังนั้นผู้ศึกษาวิจัย จึงทำการออกแบบเส้นกรอบนอกของเครื่องนุ่งห่ม ประกอบด้วย เสื้อคลุม เสื้อ กระโปรง และกางเกง แบ่งออกเป็นกลุ่มละ 4 แบบ รวมทั้งสิ้น 16 แบบ จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาคัดเลือกแบบเส้นกรอบนอกที่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย ให้เหลือกลุ่มละ 1 แบบ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- 1) แบบเส้นกรอบนอก รูปแบบเสื้อคลุม จำนวน 4 แบบ ดังภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 แบบเส้นกรอบนอก รูปแบบเสื้อคลุม

2) แบบเส้นกรอบนอก รูปแบบเสื้อ จำนวน 4 แบบ ดังภาพที่ 3.2

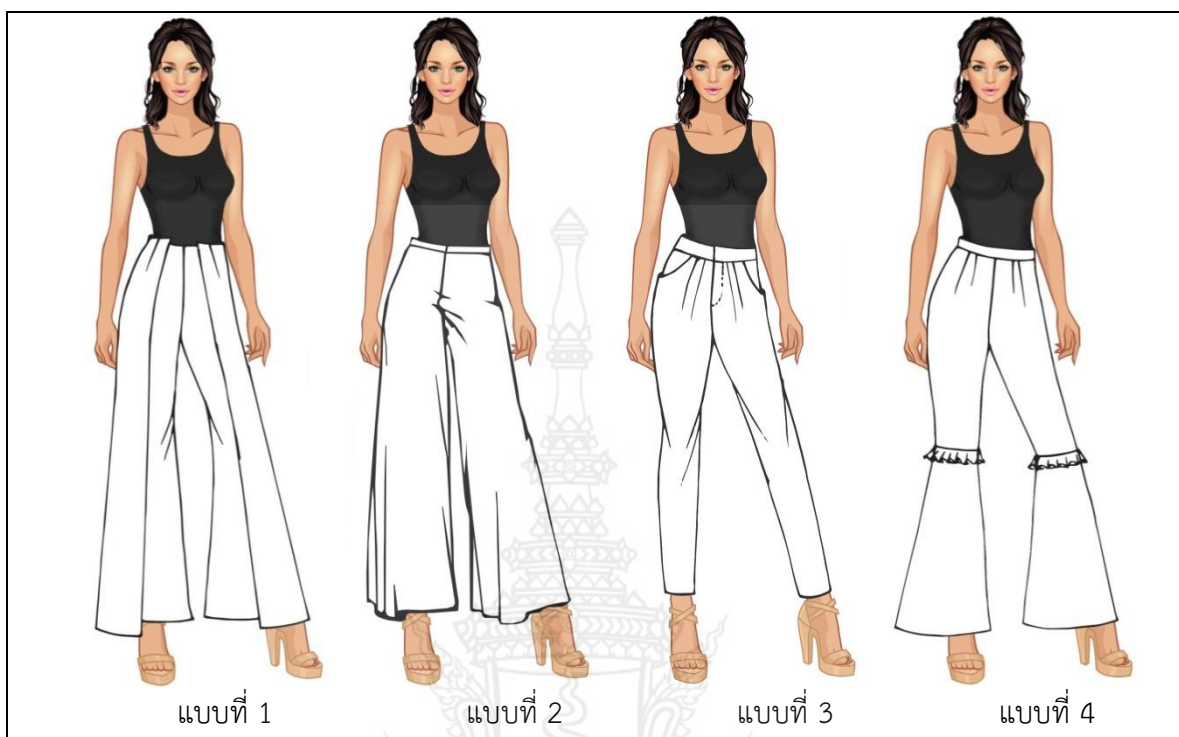
ภาพที่ 3.2 แบบเส้นกรอบนอก รูปแบบเสื้อ

3) แบบเส้นกรอบนอก รูปแบบกระโปรง จำนวน 4 แบบ ดังภาพที่ 3.3

ภาพที่ 3.3 แบบเส้นกรอบนอก รูปแบบกระโปรง

4) แบบเส้นกรอบนอก รูปแบบกางเกง จำนวน 4 แบบ ดังภาพที่ 3.4

ภาพที่ 3.4 แบบเส้นกรอบนอก รูปแบบกางเกง

3.2.1.2 ทำการคัดเลือกแบบเส้นกรอบนอกเครื่องนุ่งห่ม จำนวน 16 แบบ ให้เหลือแบบร่างกลุ่มละ 1 แบบ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งได้ผลการพิจารณา ในการคัดเลือกแบบที่เหมาะสมเพื่อนำมาออกแบบเครื่องนุ่งห่ม ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ผลการคัดเลือกแบบเส้นกรอบนอกเครื่องนุ่งห่ม จากผู้เชี่ยวชาญ

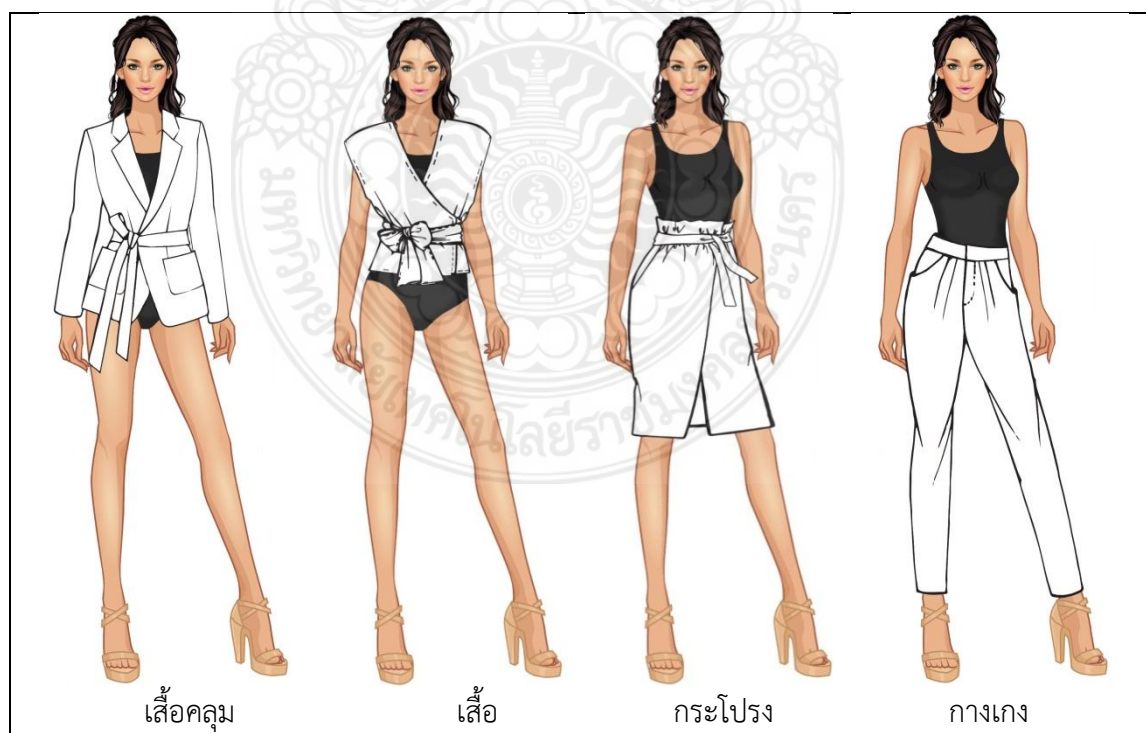
รูปแบบ	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
เลือกคลุม						
แบบที่ 1	✓					1
แบบที่ 2		✓	✓	✓		3
แบบที่ 3					✓	1
แบบที่ 4						0
เหลือ						
แบบที่ 1	✓	✓		✓		3
แบบที่ 2			✓			1
แบบที่ 3						0
แบบที่ 4					✓	1

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

รูปแบบ	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
กระโปรง						
แบบที่ 1			✓			1
แบบที่ 2						0
แบบที่ 3					✓	1
แบบที่ 4	✓	✓		✓		3
กางเกง						
แบบที่ 1	✓					1
แบบที่ 2				✓		1
แบบที่ 3		✓	✓			2
แบบที่ 4					✓	1

จากตารางที่ 3.1 สรุปได้ว่า แบบเส้นกรอบนอกเครื่องนุ่งห่ม ที่ได้รับการคัดเลือกจากผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ รูปแบบเสื้อคลุม ได้แก่ แบบที่ 2 รูปแบบเสื้อ ได้แก่ แบบที่ 1 รูปแบบกระโปรง ได้แก่ แบบที่ 4 และรูปแบบกางเกง ได้แก่ แบบที่ 3

สรุปผลแบบเส้นกรอบนอกเครื่องนุ่งห่มจากการพิจารณาในการคัดเลือกแบบที่เหมาะสมเพื่อนำไปออกแบบเครื่องนุ่งห่ม ดังภาพที่ 3.5

ภาพที่ 3.5 แบบเส้นกรอบนอกเครื่องนุ่งห่มคัดเลือกโดยผู้เชี่ยวชาญ

3.2.1.3 การออกแบบชุดต้นแบบ นำแบบเส้นกรอบนอก ประกอบด้วย เสื้อคลุม เสื้อ กระโปรง และกางเกง ที่ผู้เชี่ยวชาญทำการคัดเลือก มาออกแบบโดยใช้ผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก รวมทั้งสิ้น 4 แบบ ดังภาพที่ 3.6

ภาพที่ 3.6 แบบร่างเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก

3.2.1.4 ดำเนินการตัดเย็บชุดต้นแบบ จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก ตามแบบร่างได้ผลิตภัณฑ์ต้นแบบดังนี้

1) ต้นแบบเสื้อคลุม ดังภาพที่ 3.7

ภาพที่ 3.7 ต้นแบบเสื้อคลุม

2) ต้นแบบเสื้อ ดังภาพที่ 3.8

ภาพ 3.8 ต้นแบบเสื้อ

3) ตั๊นแบบกระโปรง ดั่งภาพที่ 3.9

ภาพที่ 3.9 ตั๊นแบบกระโปรง

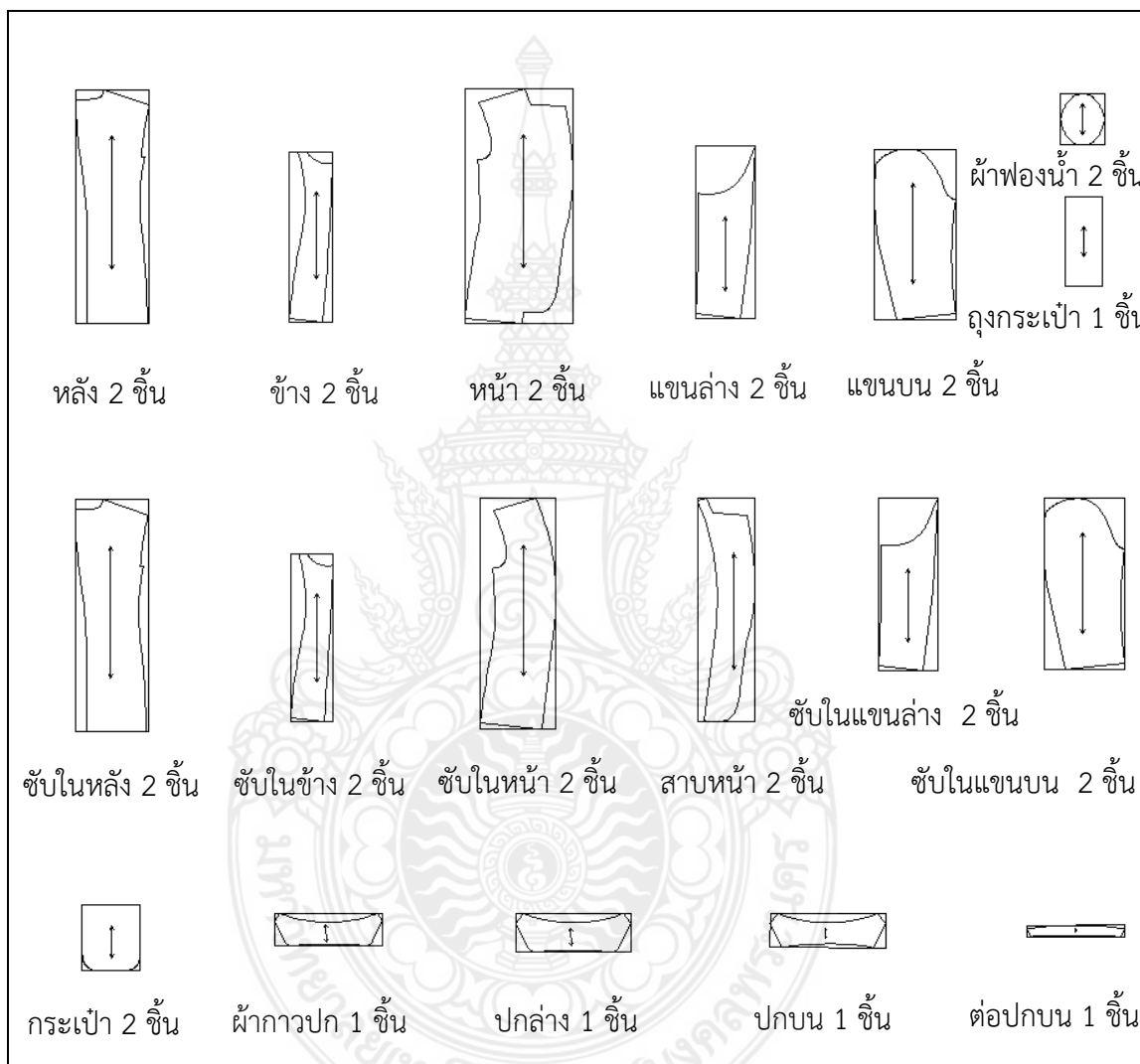
4) ตั๊นแบบกางเกง ดั่งภาพที่ 3.10

ภาพที่ 3.10 ตั๊นแบบกางเกง

3.2.1.4 ดำเนินการคำนวณต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์เครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก ในเชิงอุตสาหกรรม

1) การคำนวณหาพื้นที่แบบตัดด้วยวิธีหาปริมาณพื้นที่แบบตัด ในรูปแบบเสื้อคลุม ดังภาพที่ 3.11 และตารางที่ 3.2

ภาพที่ 3.11 แบบตัดเสื้อคลุม

ตารางที่ 3.2 การคำนวณหาพื้นที่แบบตัดด้วยวิธีหาปริมาณพื้นที่แบบตัด ในรูปแบบเสื้อคลุม

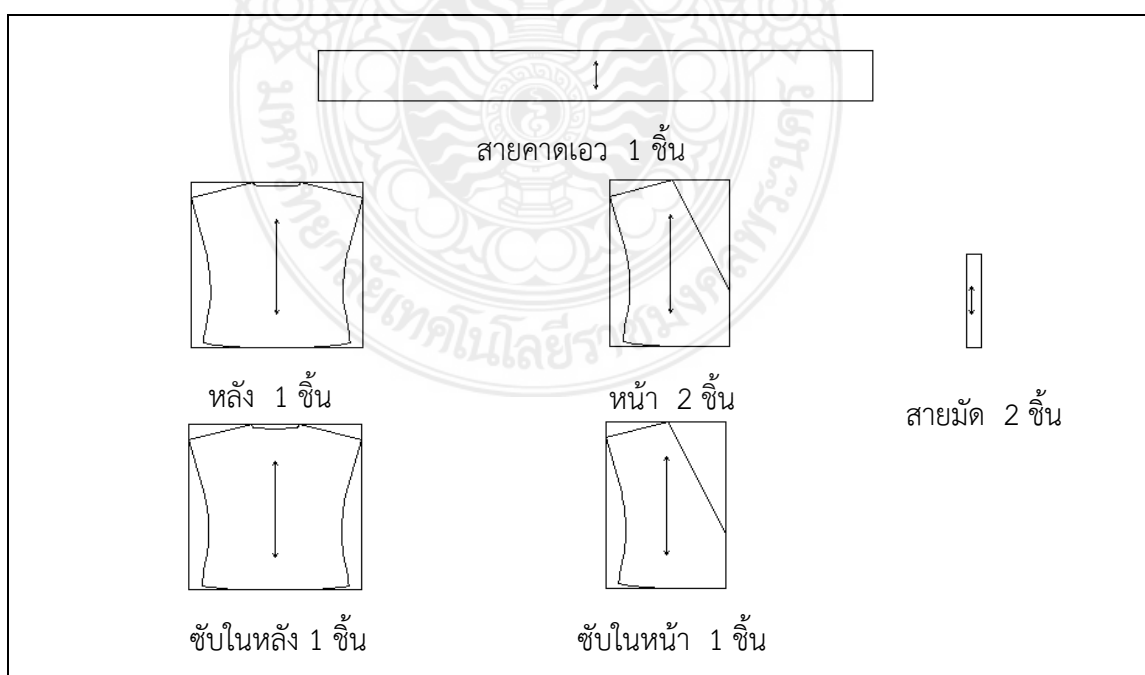
ลำดับ	ชื่อชิ้น	กว้าง	x	ยาว	รวม	x	จำนวนชิ้น	พื้นที่ต่อชิ้น
ผ้าตัว								
1.	หน้า	14.5	x	31.5	=456.8	x	2	=913.5 ตารางนิ้ว
2.	ข้าง	5.7	x	22.9	=130.5	x	2	=261.1 ตารางนิ้ว
3.	หลัง	9.9	x	31.5	=311.9	x	2	=623.7 ตารางนิ้ว
4.	แขนล่าง	7.9	x	23.1	=182.5	x	2	=365.0 ตารางนิ้ว
5.	แขนบน	10.9	x	22.9	=249.6	x	2	=499.2 ตารางนิ้ว
6.	กระเป๋	7.8	x	15.5	=120.9	x	2	=241.8 ตารางนิ้ว
7.	ปกล่าง	5.2	x	15.5	=80.6	x	1	=80.6 ตารางนิ้ว
8.	ปกบน	4.6	x	80.3	=369.4	x	1	=369.4 ตารางนิ้ว
9.	ต่อปกบน	1.5	x	13.1	=19.7	x	1	=19.7 ตารางนิ้ว
10.	สาบน้	7.7	x	30.1	=231.8	x	2	=463.5 ตารางนิ้ว
11.	ถุงกระเป๋	6	x	13	=78.0	x	1	=78.0 ตารางนิ้ว
	รวมพื้นที่ทั้งหมด							=3915.4 ตารางนิ้ว
ผ้ากาว								
1	หน้า	14.5	x	31.5	=456.8	x	2	=913.5 ตารางนิ้ว
2	ข้าง	5.7	x	22.9	=130.5	x	2	=261.1 ตารางนิ้ว
3	หลัง	9.9	x	31.5	=311.9	x	2	=623.7 ตารางนิ้ว
4	แขนล่าง	7.9	x	23.1	=182.5	x	2	=365.0 ตารางนิ้ว
5	แขนบน	10.9	x	22.9	=249.6	x	2	=499.2 ตารางนิ้ว
6	กระเป๋	7.8	x	15.5	=120.9	x	2	=241.8 ตารางนิ้ว
7	ปกล่าง	5.2	x	15.5	=80.6	x	1	=80.6 ตารางนิ้ว
8	ปกบน	4.6	x	80.3	=369.4	x	1	=369.4 ตารางนิ้ว
9	ต่อปกบน	1.5	x	13.1	=19.7	x	1	=19.7 ตารางนิ้ว
10	สาบน้	7.7	x	30.1	=231.8	x	2	=463.5 ตารางนิ้ว
11	ถุงกระเป๋	6	x	13	=78.0	x	1	=78.0 ตารางนิ้ว
	รวมพื้นที่ทั้งหมด							=3915.4 ตารางนิ้ว

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อชิ้น	กว้าง	x	ยาว	รวม	x	จำนวนชิ้น	พื้นที่ต่อชิ้น
ผ้าซับใน								
1	หน้า	10.2	x	31.1	=317.2	x	2	=634.4 ตารางนิ้ว
2	ข้าง	5.7	x	22.5	=128.3	x	2	=256.5 ตารางนิ้ว
3	หลัง	9.9	x	31.1	=307.9	x	2	=615.8 ตารางนิ้ว
4	แขนล่าง	7.9	x	23.1	=182.5	x	2	=365.0 ตารางนิ้ว
5	แขนบน	10.9	x	22.9	=249.6	x	2	=499.2 ตารางนิ้ว
6	ฟองน้ำ	5.9	x	6.8	=40.1	x	2	=80.2 ตารางนิ้ว
รวมพื้นที่ทั้งหมด								=2451.2 ตารางนิ้ว
ผ้ากาว เคมี								
1	ปกล่าง	4.3	x	14.6	=62.8	x	1	=62.8 ตารางนิ้ว
รวมพื้นที่ทั้งหมด								=62.8 ตารางนิ้ว

จากตารางที่ 3.2 การคำนวณหาปริมาณพื้นที่แบบตัด ในรูปแบบเสื้อคลุม ได้ปริมาณพื้นที่ดังนี้
 ผ้าตัวและผ้ากาวมีปริมาณพื้นที่แบบตัด 3,915.4 ตารางนิ้ว ผ้าซับในมีปริมาณพื้นที่แบบตัด 2,451.2
 ตารางนิ้ว และผ้ากาวเคมี 62.8 ตารางนิ้ว

2) การคำนวณหาพื้นที่แบบตัดด้วยวิธีหาปริมาณพื้นที่แบบตัด ในรูปแบบเสื้อ
 ดังภาพที่ 3.12 และตารางที่ 3.3

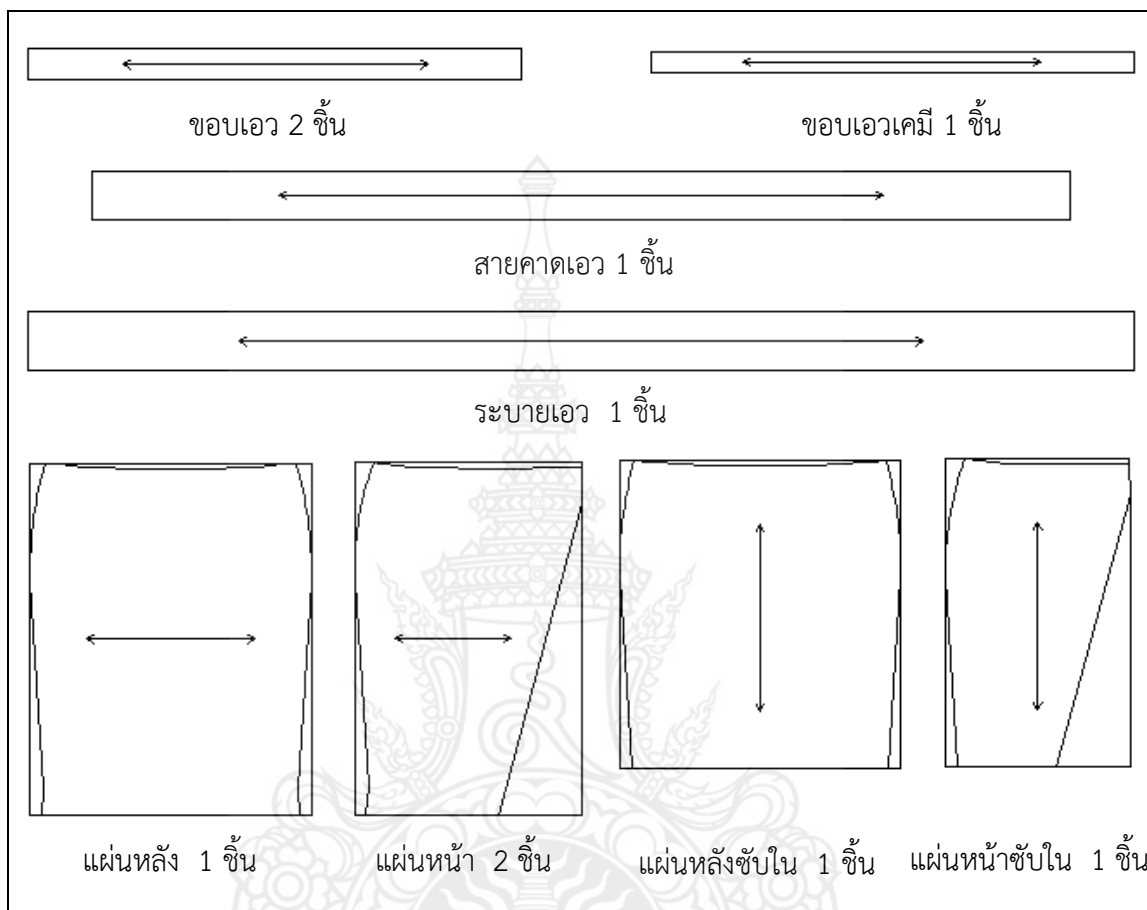
ภาพที่ 3.12 แบบตัดเสื้อ

ตารางที่ 3.3 การคำนวณหาพื้นที่แบบตัดด้วยวิธีหาปริมาณพื้นที่แบบตัด ในรูปแบบเสื้อ

ลำดับ	ชื่อชิ้น	กว้าง x ยาว	รวม x จำนวนชิ้น	พื้นที่ต่อชิ้น
ผ้าตัว				
1.	หน้า	16.2 x 23.1	=374.2 x 2	= 748.4 ตารางนิ้ว
2.	หลัง	23.2 x 23.1	=536.9 x 1	= 536.9 ตารางนิ้ว
3.	สายคาดเอว	7 x 75	=525.0 x 1	= 525.0 ตารางนิ้ว
4.	สายมัด	2 x 13	=26.0 x 2	=52.0 ตารางนิ้ว
รวมพื้นที่ทั้งหมด				= 1,861.4 ตารางนิ้ว
ผ้ากาว				
1.	หน้า	16.2 x 23.1	=374.2 x 2	= 748.4 ตารางนิ้ว
2.	หลัง	23.2 x 23.1	=536.9 x 1	= 536.9 ตารางนิ้ว
3.	สายคาดเอว	7 x 75	=525.0 x 1	= 525.0 ตารางนิ้ว
4.	สายมัด	2 x 13	=26.0 x 2	=52.0 ตารางนิ้ว
รวมพื้นที่ทั้งหมด				= 1,861.4 ตารางนิ้ว
ผ้าซับใน				
1.	หน้า	16.2 x 23.1	=374.2 x 2	= 748.4 ตารางนิ้ว
2.	หลัง	23.2 x 23.1	=536.9 x 1	= 536.9 ตารางนิ้ว
รวมพื้นที่ทั้งหมด				= 1,284.4 ตารางนิ้ว

จากตารางที่ 3.3 การคำนวณหาปริมาณพื้นที่แบบตัด ในรูปแบบเสื้อ ได้ปริมาณพื้นที่ดังนี้ ผ้าตัว และผ้ากาวมีปริมาณพื้นที่แบบตัด 1,861.4 ตารางนิ้ว และผ้าซับในมีปริมาณพื้นที่แบบตัด 1,284.4 ตารางนิ้ว

3) การคำนวณหาพื้นที่แบบตัดด้วยวิธีหาปริมาณพื้นที่แบบตัด ในรูปแบบกระโปรง ดังภาพที่ 3.13 และตารางที่ 3.4

ภาพที่ 3.13 แบบตัดกระโปรง

ตารางที่ 3.4 การคำนวณหาพื้นที่แบบตัดด้วยวิธีหาปริมาณพื้นที่แบบตัด ในรูปแบบกระโปรง

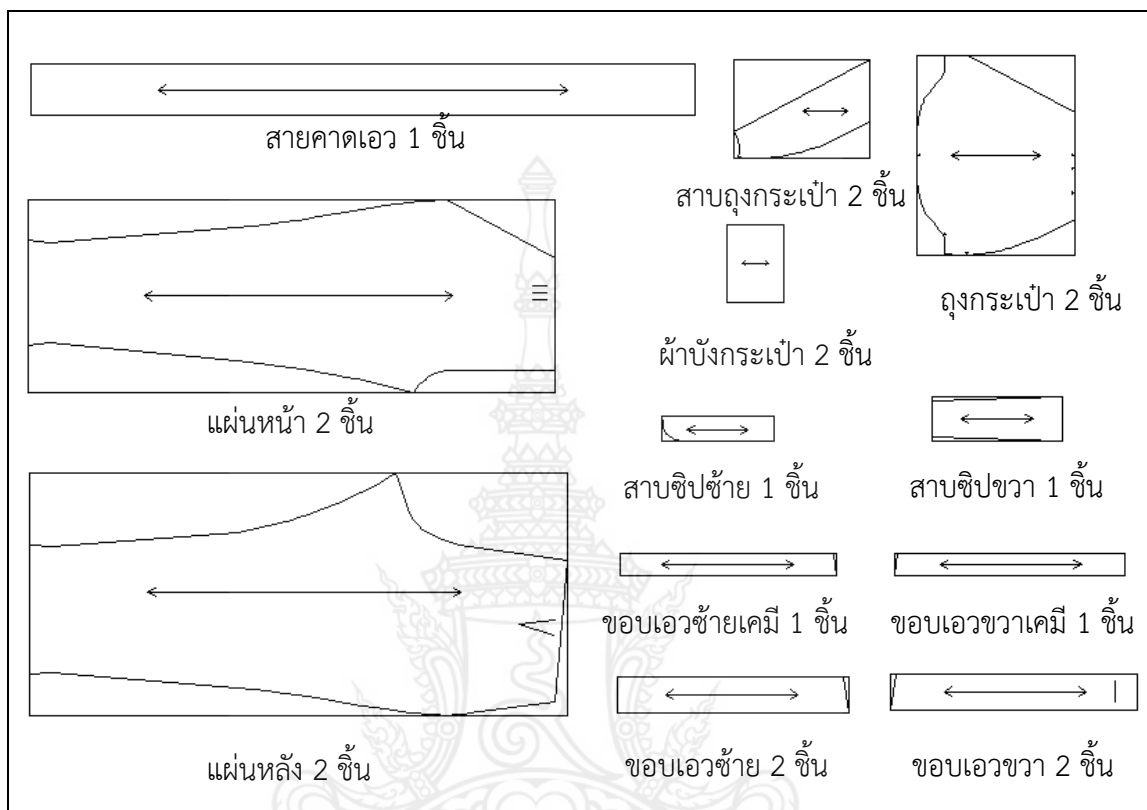
ลำดับ	ชื่อชิ้น	กว้าง	x	ยาว	รวม	x	จำนวนชิ้น	พื้นที่ต่อชิ้น
ผ้าตัว								
1.	แผ่นหน้า	16.4	x	25.4	=416.6	x	2	= 833.1 ตารางนิ้ว
2.	แผ่นหลัง	20.3	x	25.4	=515.6	x	1	= 516.6 ตารางนิ้ว
3.	ขอบเอว	2.3	x	35.5	=81.7	x	2	= 163.3 ตารางนิ้ว
4.	ระบายขอบเอว	4.3	x	80.3	=345.3	x	1	= 345.3 ตารางนิ้ว
5.	สายคาดเอว	3.5	x	70.4	=246.4	x	1	=246.4 ตารางนิ้ว
รวมพื้นที่ทั้งหมด								= 2,104.7 ตารางนิ้ว

ตารางที่ 3.4 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อชิ้น	กว้าง	x	ยาว	รวม	x	จำนวนชิ้น	พื้นที่ต่อชิ้น
ผ้าขาว								
1.	แผ่นหน้า	16.4	x	25.4	=416.6	x	2	= 833.1 ตารางนิ้ว
2.	แผ่นหลัง	20.3	x	25.4	=515.6	x	1	= 515.6 ตารางนิ้ว
3.	ขอบเอว	2.3	x	35.5	=81.7	x	2	= 163.2 ตารางนิ้ว
4.	ระบายขอบเอว	4.3	x	80.3	=345.3	x	1	= 345.3 ตารางนิ้ว
5.	สายคาดเอว	3.5	x	70.4	=246.4	x	1	=246.4 ตารางนิ้ว
รวมพื้นที่ทั้งหมด								= 2,104.7 ตารางนิ้ว
ผ้าซับใน								
1.	แผ่นหน้า	13.3	x	22.3	=296.6	x	2	= 593.2 ตารางนิ้ว
2.	แผ่นหลัง	20.3	x	22.2	=450.7	x	1	= 450.7 ตารางนิ้ว
รวมพื้นที่ทั้งหมด								= 1,043.8 ตารางนิ้ว
ผ้าเคมีขาว								
1.	ขอบเอว	1.5	x	17.4	=26.1	x	1	= 26.1 ตารางนิ้ว
รวมพื้นที่ทั้งหมด								= 26.1 ตารางนิ้ว

จากตารางที่ 3.4 การคำนวณหาปริมาณพื้นที่แบบตัด ในรูปแบบกระโปรง ได้ปริมาณพื้นที่ดังนี้
 ผ้าตัวและผ้าขาวมีปริมาณพื้นที่แบบตัด 2,104.7 ตารางนิ้ว ผ้าซับในมีปริมาณพื้นที่แบบตัด 1,043.8
 ตารางนิ้ว และผ้าเคมีขาว มีปริมาณพื้นที่แบบตัด 26.1 ตารางนิ้ว

4) การคำนวณหาพื้นที่แบบตัดด้วยวิธีหาปริมาณพื้นที่แบบตัด ในรูปแบบกางเกง ดังภาพที่ 3.14 และตารางที่ 3.5

ภาพที่ 3.14 แบบตัดกางเกง

ตารางที่ 3.5 การคำนวณหาพื้นที่แบบตัดด้วยวิธีหาปริมาณพื้นที่แบบตัด ในรูปแบบกางเกง

ลำดับ	ชื่อชิ้น	กว้าง	x	ยาว	รวม	x	จำนวนชิ้น	พื้นที่ต่อชิ้น
ผ้าตัว								
1.	แผ่นหน้า	13.4	x	36.5	=489.1	x	2	= 978.2 ตารางนิ้ว
2.	แผ่นหลัง	16.8	x	37.3	=626.6	x	2	= 1253.3 ตารางนิ้ว
3.	ขอบเอวขวา	2.5	x	17.1	=42.8	x	1	= 42.8 ตารางนิ้ว
4.	ขอบเอวซ้าย	2.5	x	16.1	=40.3	x	1	= 40.3 ตารางนิ้ว
5.	สายคาดเอว	3.5	x	46	=161.0	x	1	= 161.0 ตารางนิ้ว
6.	سابกระเป่า	6.8	x	9.4	=63.9	x	1	= 127.8 ตารางนิ้ว
7.	سابซิปป้าย	1.8	x	7.8	=14.0	x	1	= 14.0 ตารางนิ้ว
8.	سابซิปปขวา	3	x	9	=27.0	x	1	= 27.0 ตารางนิ้ว
รวมพื้นที่ทั้งหมด								= 2,644.4 ตารางนิ้ว

ตารางที่ 3.5 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อชิ้น	กว้าง	x	ยาว	รวม	x	จำนวนชิ้น	พื้นที่ต่อชิ้น
ผ้าขาว								
1.	แผ่นหน้า	13.4	x	36.5	=489.1	x	2	= 978.2 ตารางนิ้ว
2.	แผ่นหลัง	16.8	x	37.3	=626.6	x	2	= 1253.3 ตารางนิ้ว
3.	ขอบเอวขวา	2.5	x	17.1	=42.8	x	1	= 42.8 ตารางนิ้ว
4.	ขอบเอวซ้าย	2.5	x	16.1	=40.3	x	1	= 40.3 ตารางนิ้ว
5.	สายคาดเอว	3.5	x	46	=161.0	x	1	= 161.0 ตารางนิ้ว
6.	سابกระเป๋	6.8	x	9.4	=63.9	x	1	= 127.8 ตารางนิ้ว
7.	سابซิปป้าย	1.8	x	7.8	=14.0	x	1	= 14.0 ตารางนิ้ว
8.	سابซิปปขวา	3	x	9	=27.0	x	1	= 27.0 ตารางนิ้ว
รวมพื้นที่ทั้งหมด								= 2,644.4 ตารางนิ้ว
ผ้าซับใน								
1.	ถุงกระเป๋	13.8	x	11	=151.8	x	2	303.6 ตารางนิ้ว
2.	ผ้าบังกระเป๋	5.4	x	4	=21.6	x	2	43.2 ตารางนิ้ว
รวมพื้นที่ทั้งหมด								= 346.8 ตารางนิ้ว
ผ้าเคมีขาว								
1.	ขอบเอวขวา	1.5	x	16	=24.0	x	1	= 24.0 ตารางนิ้ว
	ขอบเอวซ้าย	1.5	x	15	=22.5	x	1	=22.5 ตารางนิ้ว
รวมพื้นที่ทั้งหมด								= 46.5 ตารางนิ้ว

จากตารางที่ 3.5 การคำนวณหาปริมาณพื้นที่แบบตัด ในรูปแบบกระโปรง ได้ปริมาณพื้นที่ดังนี้
 ผ้าตัวและผ้าขาวมีปริมาณพื้นที่แบบตัด 2,644.4 ตารางนิ้ว ผ้าซับในมีปริมาณพื้นที่แบบตัด 346.8
 ตารางนิ้ว และผ้าเคมีขาว มีปริมาณพื้นที่แบบตัด 46.5 ตารางนิ้ว

4) การหาความยาวของผ้า ดังตารางที่ 3.6

ตารางที่ 3.6 การคำนวณหาความยาวของผ้า

ลำดับ	ลักษณะผ้า	พื้นที่รวมของแบบตัด	x	ความกว้างของหน้าผ้า
เสื้อคลุม				
1.	ผ้าตัว	3,915.4 /	(36 นิ้ว x 37 นิ้ว)	= 2.9 หลา
2.	ผ้ากาว	3,915.4 /	(36 นิ้ว x 60 นิ้ว)	= 1.5 หลา
3.	ผ้าซับใน	2,451.2 /	(36 นิ้ว x 45 นิ้ว)	= 1.8 หลา
4.	ผ้ากาวเคมี	62.8 /	(36 นิ้ว x 45 นิ้ว)	= 0.04 หลา
เสื้อ				
1.	ผ้าตัว	1,861.4 /	(36 นิ้ว x 37 นิ้ว)	= 1.4 หลา
2.	ผ้ากาว	1,284.4 /	(36 นิ้ว x 60 นิ้ว)	= 0.6 หลา
3.	ผ้าซับใน	1,861.4 /	(36 นิ้ว x 45 นิ้ว)	= 1.1 หลา
กระโปรง				
1.	ผ้าตัว	2,104.7 /	(36 นิ้ว x 37 นิ้ว)	= 1.6 หลา
2.	ผ้ากาว	2,104.7 /	(36 นิ้ว x 60 นิ้ว)	= 1.0 หลา
3.	ผ้าซับใน	1,043.8 /	(36 นิ้ว x 45 นิ้ว)	= 0.6 หลา
4.	ผ้าเคมีกาว	26.1 /	(36 นิ้ว x 45 นิ้ว)	= 0.02 หลา
กางเกง				
1.	ผ้าตัว	2,644.4 /	(36 นิ้ว x 37 นิ้ว)	= 2.0 หลา
2.	ผ้ากาว	2,644.4 /	(36 นิ้ว x 60 นิ้ว)	= 1.2 หลา
3.	ผ้าซับใน	346.8 /	(36 นิ้ว x 45 นิ้ว)	= 0.2 หลา
4.	ผ้าเคมีกาว	46.5 /	(36 นิ้ว x 45 นิ้ว)	= 0.03 หลา

จากตารางที่ 3.6 สรุปได้ว่าเสื้อคลุม 1 ตัว ใช้ผ้าตัว 2.9 หลา ใช้ผ้ากาว 1.5 หลา ใช้ผ้าซับใน 1.8 หลา และใช้ผ้าเคมีกาว 0.04 หลา เสื้อ 1 ตัว ใช้ผ้าตัว 1.4 หลา ใช้ผ้ากาว 0.6 หลา และใช้ผ้าซับใน 1.1 หลา กระโปรง 1 ตัว ใช้ผ้าตัว 1.6 หลา ใช้ผ้ากาว 1.0 หลา ใช้ผ้าซับใน 0.6 หลา และใช้ผ้าเคมีกาว 0.02 หลา และกางเกง 1 ตัว ใช้ผ้าตัว 2.0 หลา ใช้ผ้ากาว 1.2 หลา ใช้ผ้าซับใน 0.2 หลา และใช้ผ้าเคมีกาว 0.03 หลา

5) การหาปริมาณความยาวของเส้นด้าย ดังตารางที่ 3.7

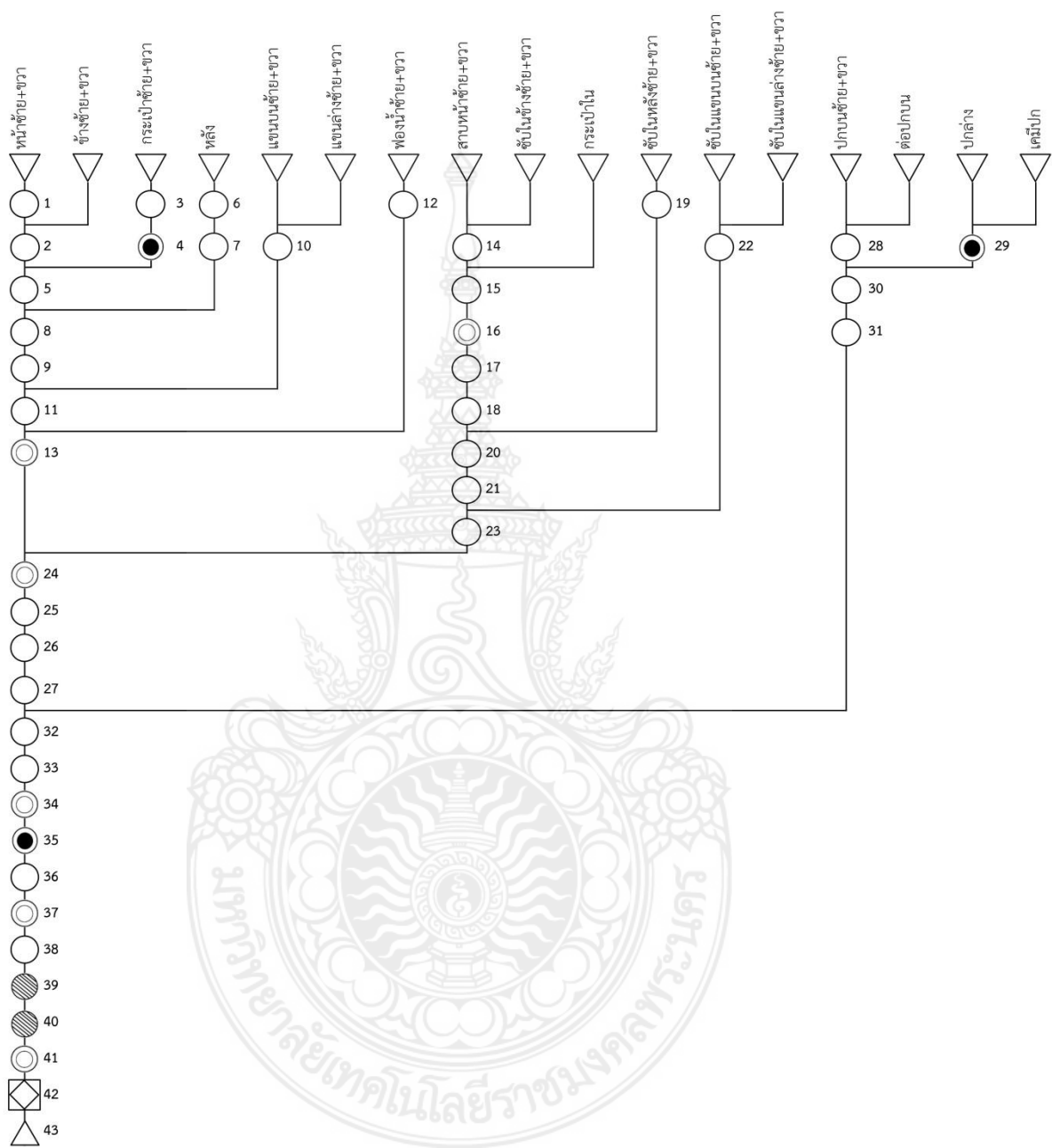
ตารางที่ 3.7 การคำนวณหาปริมาณความยาวของเส้นด้าย

รูปแบบ	ชนิดของ ฝ้าย	ความยาว แนวฝ้าย	ความยาวฝ้าย (หนึ่งฝ้าย)	ความหนาของ วัสดุที่เย็บ	ปริมาณการใช้ด้าย ต่อ 1 ซม.	ความยาว มม.
เสื้อคลุม	SN	$2,016.5 \times (2 \times 2.5)$	+	$(2 \times 1) /$	2.5	= 5,646.2
เสื้อ	SN	$851 \times (2 \times 2.5)$	+	$(2 \times 1) /$	2.5	= 2,558.4
กระโปรง	SN	$1,890.8 \times (2 \times 2.5)$	+	$(2 \times 1) /$	2.5	= 5,294.2
กางเกง	SN	$12,644.9 \times (2 \times 2.5)$	+	$(2 \times 1) /$	2.5	= 35,405.7
	3OL	$8095.4 \times (2 \times 14.0)$	+	$(2 \times 1) /$	14	= 17,347.3

หมายเหตุ : ด้าย 1 หลอดมีความยาว 550 เมตร

จากตารางที่ 3.7 การคำนวณหาปริมาณความยาวของเส้นด้าย ในรูปแบบเสื้อคลุม ใช้เส้นด้ายในปริมาณ 5,646.2 มิลลิเมตร หรือ 56.5 เมตร รูปแบบเสื้อ ใช้เส้นด้ายในปริมาณ 2,558.4 มิลลิเมตร หรือ 25.5 เมตร รูปแบบกระโปรง ใช้เส้นด้ายในปริมาณ 5,294.2 มิลลิเมตร หรือ 5.3 เมตร และรูปแบบกางเกง ใช้เส้นด้ายในปริมาณ 52,753.0 มิลลิเมตร หรือ 52.7 เมตร

6) การวิเคราะห์ขั้นตอนการเย็บเครื่องนุ่งห่มรูปแบบไดอะแกรม ในรูปแบบเสื้อคลุม ดังภาพที่ 3.15 และตารางที่ 3.8

ภาพที่ 3.15 การวิเคราะห์ขั้นตอนการเย็บรูปแบบเสื้อคลุม

ตารางที่ 3.8 ขั้นตอนการผลิตเสื้อคลุม

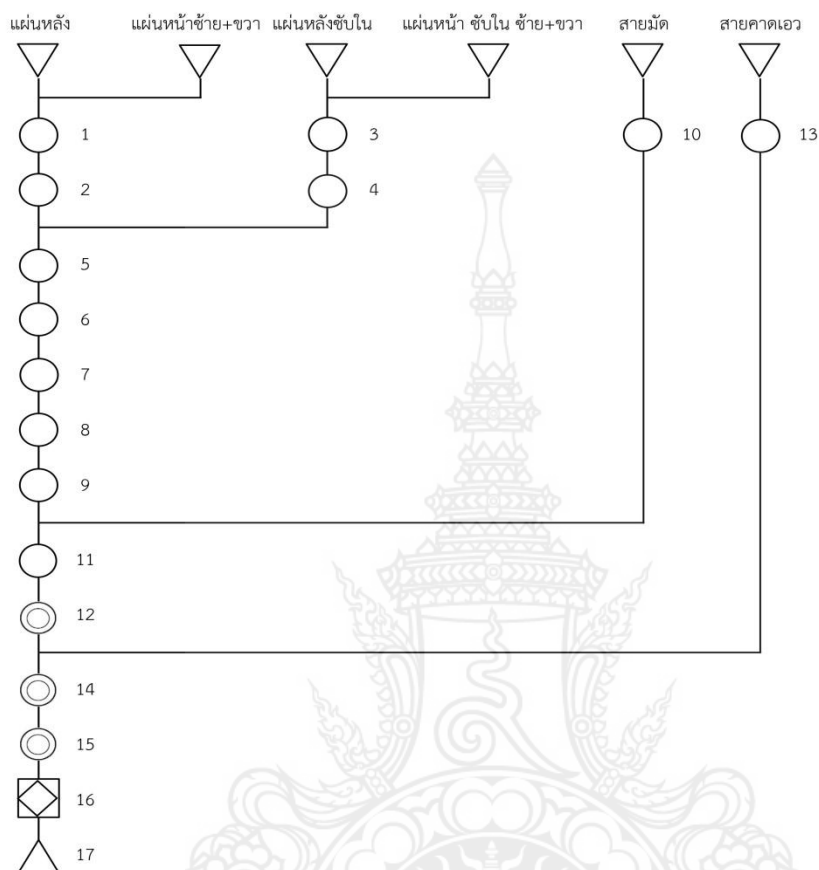
ลำดับที่	รายละเอียดขั้นตอน	เครื่องจักร
1	เย็บปิดเกล็ดหน้าซ้าย+ขวา	SN
2	เย็บต่อตะเข็บข้างซ้าย+ขวา	SN
3	เย็บพับปากกระเป๋	SN
4	รีดพับทรงกระเป๋	IRON
5	เย็บแปะกระเป๋ซ้าย+ขวา	SN
6	เย็บปิดเกล็ดหลัง	SN
7	เย็บต่อกลางหลัง	SN
8	เย็บต่อตะเข็บไหล่หน้า+หลัง	SN
9	เย็บเข้าตะเข็บข้าง	SN
10	เย็บต่อแนวสันแขนซ้ายในแขนซ้าย+ขวา	SN
11	เย็บเข้าวงแขนซ้ายในซ้าย+ขวา	SN
12	เย็บหุ้มฟองน้ำ	SN
13	ยัดฟองน้ำติดกับวงแขนเสื้อ	HW
14	เย็บต่อตะเข็บสาบหน้ากับข้าง	SN
15	เย็บตามแนวเจาะกระเป๋ใน	SN
16	เจาะแนวกระเป๋	IRON
17	เย็บลิ้นคิ้วและทำปากกระเป๋	SN
18	เย็บถุงกระเป๋	SN
19	เย็บต่อกลางซ้ายในหลัง	SN
20	เย็บต่อตะเข็บไหล่ซ้ายในหน้า+ซ้ายในหลัง	SN
21	เย็บเข้าตะเข็บข้างซ้ายใน	SN
22	เย็บต่อแนวสันแขนซ้ายในแขนซ้าย+ขวา	SN
23	เย็บเข้าวงแขนซ้ายในซ้าย+ขวา	SN
24	ยัดฟองน้ำติดกับวงแขนเสื้อซ้ายใน	HW
25	เย็บเข้าวงปลายแขนติดกับซ้ายใน	SN

ตารางที่ 3.8 (ต่อ)

ลำดับที่	รายละเอียดขั้นตอน	เครื่องจักร
26	เย็บต่อสาบน้ากับตัวเสื้อ	SN
27	เย็บทับสาบ	SN
28	เย็บขึ้นต่อฐานเข้ากับปกบน	SN
29	รีดอัดผ้าขาว	IRON
30	เย็บประกอบปก	SN
31	เย็บทับปกแนวปก	SN
32	เย็บประกอบปลายปก	SN
33	เย็บยึดปกเข้ากับตัวเสื้อ	SN
34	สอยยึดปกด้านหลัง	HW
35	รีดพับชายเสื้อทั้งตัวเสื้อและซับใน	IRON
36	เย็บพับชายเสื้อ	SN
37	กลับตัวเสื้อออก	HW
38	เย็บปิดช่องที่ตะเข็บแขน	SN
39	ถักรังกระดุม	-
40	ติดกระดุม	-
41	ตัดเศษด้าย	HW
42	ตรวจสอบคุณภาพ	-
43	สำเร็จ	-

หมายเหตุ SN : Single needle, HW : Hand Worker, 3OL : จักรพั่นริม 3 เส้น, IRON : เตารีด

7) การวิเคราะห์ขั้นตอนการเย็บเครื่องนุ่งห่มรูปแบบไดอะแกรม ในรูปแบบเสื้อ
ดังภาพที่ 3.16 และตารางที่ 3.9

ภาพที่ 3.16 การวิเคราะห์ขั้นตอนการเย็บรูปแบบเสื้อ

ตารางที่ 3.9 ขั้นตอนการผลิตเสื้อ

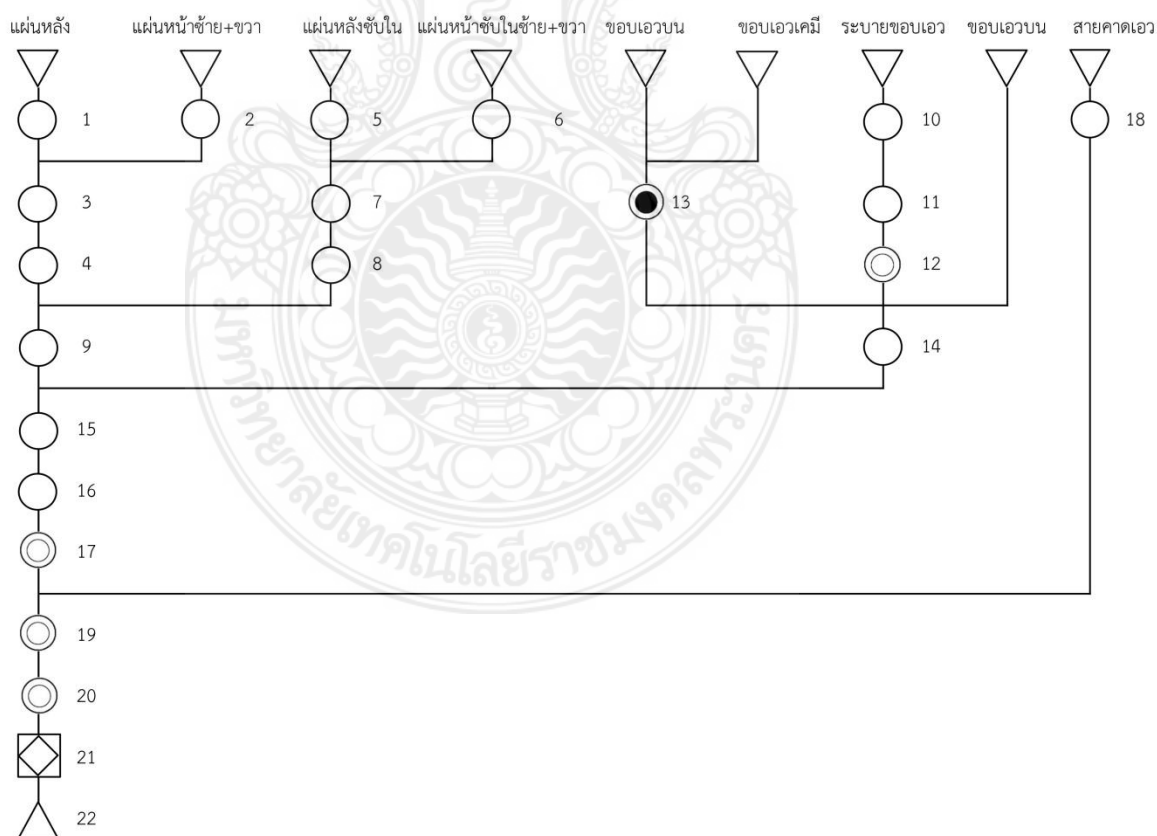
ลำดับที่	รายละเอียดขั้นตอน	เครื่องจักร
1	เย็บต่อตะเข็บไหล่ (SN)	SN
2	เย็บต่อตะเข็บข้าง เว้นวงแขน (SN)	SN
3	เย็บต่อตะเข็บไหล่ (SN)	SN
4	เย็บต่อตะเข็บข้าง เว้นวงแขน (SN)	SN
5	เย็บแนวป้ายหน้าซ้าย+คอหลัง+หน้าขวา (SN)	SN
6	เย็บทับแนวป้ายหน้าซ้าย+คอหลัง+หน้าขวา (SN)	SN
7	เย็บเข้าวงแขนกับซับใน ซ้าย+ขวา (SN)	SN
8	เย็บชายเสื้อกับซับใน (SN)	SN
9	เย็บแนวสาบป้ายซ้าย+ขวา (SN)	SN

ตารางที่ 3.9 (ต่อ)

ลำดับที่	รายละเอียดขั้นตอน	เครื่องจักร
10	เย็บกลับสาย (SN)	SN
11	เย็บติดกับตัวเสื้อ ซ้าย+ขวา (SN)	SN
12	เย็บติดตะขอ	HW
13	เย็บกลับสาย (SN)	SN
14	ใช้มัดกับตัวเสื้อ	HW
15	ตัดเศษด้าย	HW
16	ตรวจสอบคุณภาพ	-
17	สำเร็จ	-

หมายเหตุ SN : Single needle, HW : Hand Worker, 3OL : จักรพั่นริม 3 เส้น, IRON : เตารีด

8) การวิเคราะห์ขั้นตอนการเย็บเครื่องนุ่งห่มรูปแบบไดอะแกรม ในรูปแบบ
กระโปรง ดังภาพที่ 3.17 และตารางที่ 3.10

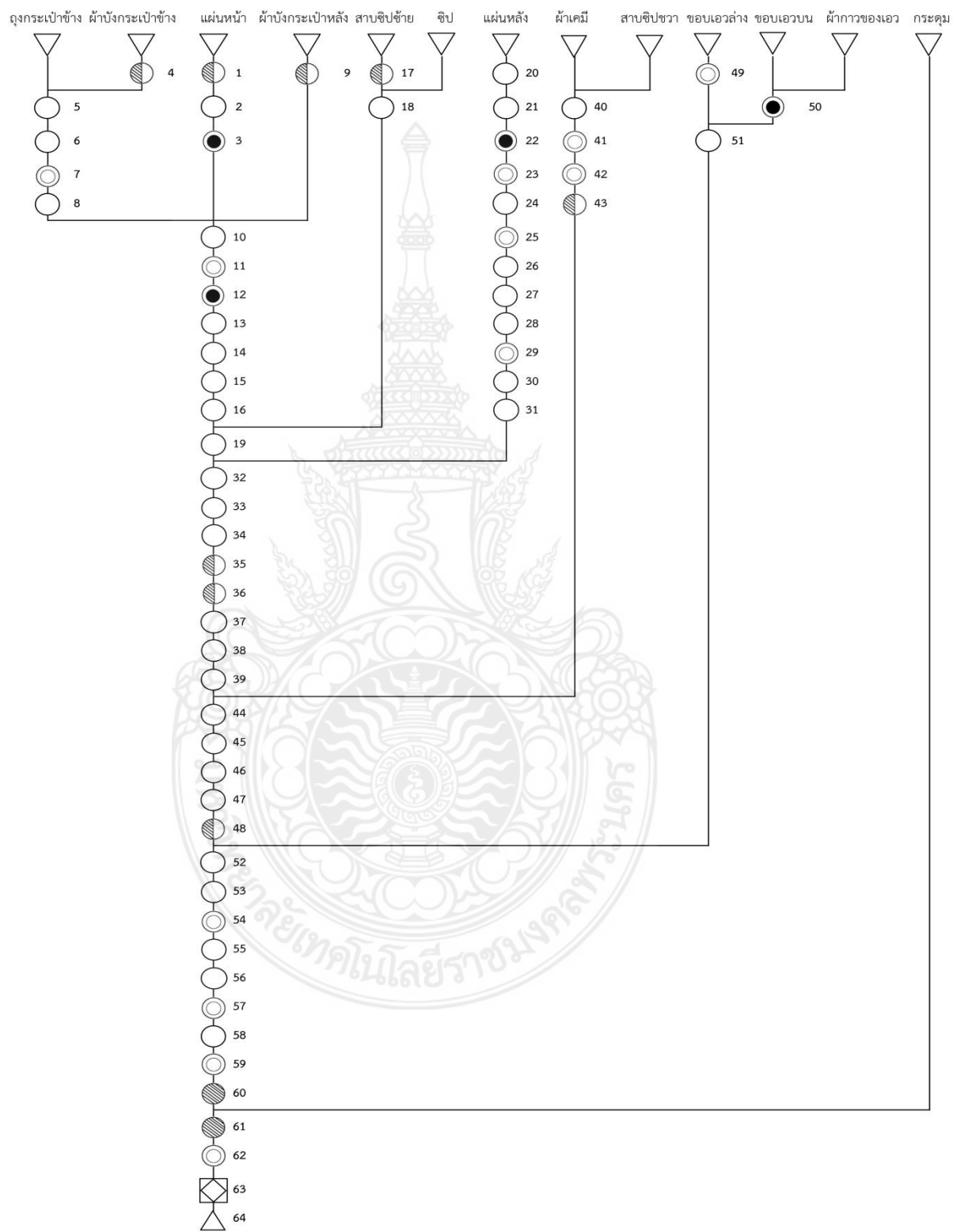
ภาพที่ 3.17 การวิเคราะห์ขั้นตอนการเย็บรูปแบบกระโปรง

ตารางที่ 3.10 ขั้นตอนการผลิตกระโปรง

ลำดับที่	รายละเอียดขั้นตอน	เครื่องจักร
1	เย็บปิดเกล็ดแผ่นหลัง	SN
2	เย็บปิดเกล็ดแผ่นหน้าซ้าย+ขวา	SN
3	เย็บต่อตะเข็บข้าง	SN
4	เย็บตัดมุมชายกระโปรง	SN
5	เย็บปิดเกล็ด	SN
6	เย็บปิดเกล็ด	SN
7	เย็บต่อตะเข็บข้าง	SN
8	เย็บต่อตะเข็บข้าง เว้นวงแขน	SN
9	เย็บแนวป้ายหน้าซ้าย+ชายกระโปรง+ป้ายหน้าขวา	SN
10	เย็บกลับสาย	SN
11	เย็บรูต 2 เส้น	SN
12	รูต	HW
13	รีดผ้าขาว	IRON
14	เย็บติดระบาย	SN
15	เย็บติดเอวกระโปรง	SN
16	เย็บทับขอบเอวกระโปรง	SN
17	เย็บติดตะขอ	HW
18	เย็บกลับสาย	SN
19	ใช้มัดกับตัวเสื้อ	HW
20	ตัดเศษด้าย	HW
21	ตรวจสอบคุณภาพ	-
22	สำเร็จ	-

หมายเหตุ SN : Single needle, HW : Hand Worker, 3OL : จักรพั่นริม 3 เส้น, IRON : เตารีด

9) การวิเคราะห์ขั้นตอนการเย็บเครื่องนุ่งห่มรูปแบบไดอะแกรม ในรูปแบบ
 กางเกง ดังภาพที่ 3.18 และตารางที่ 3.11

ภาพที่ 3.18 การวิเคราะห์ขั้นตอนการเย็บรูปแบบกางเกง

ตารางที่ 3.11 ขั้นตอนการผลิตกางเกง

ลำดับที่	รายละเอียดขั้นตอน	เครื่องจักร
1	พับริม ริมسابกางเกงขึ้นหน้า	30L
2	เย็บจีบขึ้นหน้า	SN
3	รีดลัมจีบขึ้นหน้า	IRON
4	พับริมผ้าบังกระเป๋าช้างขึ้นที่อยู่ด้านหน้า	30L
5	เย็บผ้าบังกระเป๋าทัดกับถุงกระเป๋	SN
6	เย็บก้นกระเป๋ (ถุงกระเป๋)	SN
7	กลับถุงกระเป๋ที่เย็บแล้วออกมา	HW
8	เย็บเดินคิ้วก้นกระเป๋	SN
9	พับริมผ้าบังปากกระเป๋าช้างขึ้นที่อยู่ด้านหลัง	30L
10	เย็บตะเข็บข้างพร้อมด้วยกระเป๋ และผ้าบังปากกระเป๋าร่วมกัน	SN
11	กำหนดแนวปากกระเป๋	HW
12	รีดแบะตะเข็บข้างบริเวณกระเป๋	IRON
13	เดินคิ้วแนวปากกระเป๋	SN
14	เย็บผ้าบังกระเป๋าช้างหน้าติดกับกระเป๋	SN
15	เย็บยึดตัวกระเป๋าทัดกับขึ้นหน้ากางเกง	SN
16	เย็บปิดถุงกระเป๋ (เย็บปิดบริเวณตะเข็บข้าง)	SN
17	พับริมسابเป้ากางเกง	30L
18	ติดชิปบนسابซ้ายกางเกง	SN
19	เย็บسابเป้ากางเกงติดกับขึ้นหน้าซ้าย	SN
20	เย็บเดินคิ้วลัมตะเข็บ	SN
21	เย็บเกล็ดหลัง	SN
22	รีดลัมเกล็ดหลัง	IRON
23	กำหนดตำแหน่งกระเป๋หลัง	HW
24	เย็บก้นปากกระเป๋	SN
25	กลับผ้าก้นกระเป๋ออกมาจากที่เย็บ	HW
26	เย็บเดินคิ้วด้านในเพื่อยึดให้เป็นแนวก้นกระเป๋(แนวก้นขึ้นล่าง)	SN
27	ให้เย็บชายผ้าก้นที่พับลงมาติดกับผ้ากระเป๋	SN
28	เย็บถุงกระเป๋โดยรอบสามด้าน	SN
29	กลับถุงกระเป๋ที่เย็บแล้วออกมา	HW

ตารางที่ 3.11 (ต่อ)

ลำดับที่	รายละเอียดขั้นตอน	เครื่องจักร
30	เย็บเดินคิ้วด้านในเพื่อยึดให้เป็นแนวก้นกระเป่า(แนวก้นขึ้นบน)	SN
31	เดินคิ้วถุงกระเป่าที่กลับออกมาแล้วโดยรอบ	SN
32	เย็บยึดถุงกระเป่าด้านบนติดกับแนวเอวด้านบนขึ้นกางเกง	SN
33	เย็บประกอบตะเข็บข้างกางเกง	SN
34	เย็บประกอบเป้ากางเกงขึ้นหลัง	SN
35	พันริมตะเข็บข้าง	3OL
36	พันริมตะเข็บเป้ากางเกงขึ้นหลัง	3OL
37	เย็บเดินคิ้วล้นตะเข็บข้างกางเกง	SN
38	เย็บเดินคิ้วล้นตะเข็บเป้ากางเกงขึ้นหลัง	SN
39	เย็บسابกางเกง	SN
40	เย็บผ้าเคมีติดกับผ้าسابกางเกงขึ้นขวา	SN
41	ตัดแต่งตะเข็บให้เรียบสม่ำเสมอ	HW
42	กลับسابออกมาเป็นด้านถูก	HW
43	سابที่กลับด้านถูกแล้วให้พันริมسابอีกด้านหนึ่ง	HW
44	เย็บسابขวาติดกับกางเกงขึ้นขวา	SN
45	เย็บต่อเป้าหน้ากางเกงต่อจากช่วงที่ติดซิปป	SN
46	เย็บเดินคิ้วล้นตะเข็บ	SN
47	เย็บตะเข็บใต้ท้องขากางเกงสองข้าง	SN
48	พันริมตะเข็บใต้ท้องขา	3OL
49	พับแนวเย็บของผ้าขอบเอวกางเกง	HW
50	รีดผ้ากาวติดบนขอบเอวและวางผ้าขอบขึ้นในประกอบเพื่อเย็บ	IRON
51	เย็บประกอบขอบเอวกางเกง	SN
52	เย็บเข้าขอบเอวกางเกง	SN
53	เย็บทำมุมบริเวณมุมขอบกางเกงสองข้าง	SN
54	กลับส่วนที่เย็บเป็นมุมออกมา	HW
55	เย็บเดินคิ้วปิดตะเข็บของเอว	SN
56	เย็บหูกางเกงด้านล่าง	SN
57	พับชายกางเกง	IRON

ตารางที่ 3.11 (ต่อ)

ลำดับที่	รายละเอียดขั้นตอน	เครื่องจักร
58	เย็บย้าปากกระเป๋าข้างบน-ล่าง และปากกระเป๋าหลังซ้าย-ขวา	SN
59	กำหนดตำแหน่งที่เจาะรังคุดที่ขอบกระเป๋าหลัง	HW
60	ถักรังกระดุม	-
61	ติดกระดุมที่ขอบเอวและกระเป๋าหลัง	-
62	ตัดเศษด้าย	HW
63	ตรวจสอบคุณภาพ	-
64	สำเร็จ	-

หมายเหตุ SN : Single needle, HW : Hand Worker, 3OL : จักรพั่นริม 3 เส้น, IRON : เตารีด

จากตารางที่ 3.8 - 3.11 พบว่า ขั้นตอนการผลิตในรูปแบบเสื้อคลุม มีขั้นตอนทั้งหมด 43 ขั้นตอน รูปแบบเสื้อ มีขั้นตอนทั้งหมด 17 ขั้นตอน รูปแบบกระโปรง มีขั้นตอนทั้งหมด 22 ขั้นตอน และรูปแบบกางเกง มีขั้นตอนทั้งหมด 64 ขั้นตอน

3.2.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.2.1 สตรีวัยทำงานอายุ 21-60 ปี ในอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก เนื่องจากเป็นพื้นที่ตัวเมืองและเป็นศูนย์กลางทางการค้าของจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งมีจำนวนสตรีวัยทำงานทั้งหมด 58,973 คน (สำนักบริหารการทะเบียน, 2561) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาร์ยามานะ โดยมีความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้ไม่เกิน 0.05 ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 398 คน และทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มแบบบังเอิญ

3.2.3 วิธีการสร้างแบบสอบถาม

3.2.3.1 ศึกษาและค้นคว้าข้อมูล จากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดขอบเขตของการวิจัย และเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.2.3.2 นำข้อมูลที่ได้นำมาสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก

3.2.3.4 นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) และตรวจสอบความถูกต้องของภาษา แล้วนำผลมาหาค่าความสอดคล้อง (IOC) โดยมีค่าอยู่ระหว่าง 0.50 - 1

3.2.3.5 นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้(Try out) กับกลุ่มทดลองที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่างจริงในจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 30 คน แล้วนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficiency)

3.2.3.6 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด

3.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.2.4.1 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยทำการแจกแบบสอบถามและเก็บแบบสอบถามด้วยตัวเอง

3.2.4.2 ทำการเก็บรวบรวมแบบสอบถามแล้วนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามผลความคิดเห็นแล้วจึงนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ สถานภาพ ตำแหน่ง รายได้ การศึกษา โดยแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินความพึงพอใจใน การใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องนุ่งห่ม โดยแสดงการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ยมีเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ ดังต่อไปนี้

คะแนน	5	หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด
คะแนน	4	หมายถึง	พึงพอใจมาก
คะแนน	3	หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
คะแนน	2	หมายถึง	พึงพอใจน้อย
คะแนน	1	หมายถึง	พึงพอใจน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์พิจารณา ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.50 - 5.00	หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.50 - 4.49	หมายถึง	พึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.50 - 3.49	หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.50 - 2.49	หมายถึง	พึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 - 1.49	หมายถึง	พึงพอใจน้อยที่สุด

3.2.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บแบบสอบถามตามจำนวนที่กำหนดได้แล้ว ผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามที่รวบรวมมาได้ ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลโดยแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก และพิจารณาความสอดคล้องของคำตอบในแบบสอบถามในทุกข้อทุกประเด็นและนำข้อมูลมาประมวลผลโดยวิเคราะห์ด้วย โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

3.2.6.1 สถิติพื้นฐานได้แก่

- 1) การหาค่าร้อยละโดยใช้สูตร (บุญชม, 2545)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ	p	แทน	ค่าร้อยละ
	f	แทน	ค่าความถี่ที่ต้องการเปลี่ยนแปลงให้เป็นร้อยละ
	n	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

- 2) การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม, 2545)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	N	แทน	จำนวนข้อมูล
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

- 3) การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม, 2545)

$$S.D = \sqrt{\frac{\sum (x - \bar{x})^2}{N - 1}}$$

เมื่อ	S.D	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	\sum	แทน	ผลบวกหรือผลรวม
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนภายในกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

3.2.6.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1) การหาความเที่ยงตรง หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะของกลุ่มพฤติกรรม โดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจเนื้อหา โดยใช้สูตร (บุญชม, 2545)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2) การหาค่าความเชื่อมั่นโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (บุญชม, 2545)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
 n แทน จำนวนข้อ
 $\sum S_i^2$ แทน คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
 S_t แทน คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล

การศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก เป็นการศึกษาวิจัย เพื่อศึกษาและเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผลผลิตผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลกและเพื่อพัฒนาแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลของการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อ ดังนี้

n	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ ประมวลผลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยมีขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแสดงการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลการใช้ผลิตภัณฑ์ จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก โดยแสดงการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อรูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก โดยแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

4.1.4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยแสดงการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ดังตารางที่ 4.1 – 4.5

ตารางที่ 4.1 อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = 398)

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
21 - 30 ปี	193	48.49
31 - 40 ปี	71	17.84
41 - 50 ปี	46	11.56
51 - 60 ปี	88	22.11

จากตารางที่ 4.1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอายุ 21 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.49 รองลงมา คือ มีอายุอยู่ระหว่าง 51 - 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.11 มีอายุอยู่ระหว่าง 31 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.84 และมีอายุอยู่ระหว่าง 41 - 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.56

ตารางที่ 4.2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = 398)

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โสด	195	48.99
สมรส	180	45.23
หย่าร้าง	17	4.27
หม้าย	6	1.51

จากตารางที่ 4.2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 48.99 รองลงมา คือ มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 45.23 มีสถานภาพหย่าร้าง คิดเป็นร้อยละ 4.27 และมีสถานภาพเป็นหม้าย คิดเป็นร้อยละ 1.51

ตารางที่ 4.3 ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = 398)

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	33	8.29
ปริญญาตรี	225	56.53
ปริญญาโท	118	29.65
ปริญญาเอก	22	5.53

จากตารางที่ 4.3 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 56.53 รองลงมา มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 29.65 มีการศึกษาอยู่ในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 8.29 และมีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 5.53

ตารางที่ 4.4 อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = 398)

ตำแหน่ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ข้าราชการ	118	29.65
พนักงานทั่วไป	175	43.97
อื่น ๆ	105	26.38

จากตารางที่ 4.4 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 43.97 รองลงมาประกอบอาชีพข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 29.65 และประกอบอาชีพอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 26.38

ตารางที่ 4.5 รายได้ปัจจุบันต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = 398)

รายได้ปัจจุบันต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 15,000 บาท	70	17.59
15,000–20,000 บาท	112	28.14
20,001–25,000 บาท	45	11.31
25,001–30,000 บาท	51	12.81
30,001–35,000 บาท	30	7.54
35,001 บาทขึ้นไป	90	22.61

จากตารางที่ 4.5 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีรายได้ 15,000 - 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 28.14 รองลงมา มีรายได้ 35,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 22.61 มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 17.59 มีรายได้ 25,001–30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 12.84 มีรายได้ 20,001–25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 11.31 และมีรายได้ 30,001–35,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.54

4.1.4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องนุ่งห่ม จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยแสดงการแจกแจงความถี่ และหาร้อยละนำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ดังตารางที่ 4.6 – 4.9

ตารางที่ 4.6 การใช้และการซื้อเสื้อผ้าหรือเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง

(n = 398)

เคยใช้/เคยซื้อ เสื้อผ้าหรือเครื่องแต่งกายจากผ้าทอลายดอกปืบ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เคยใช้/เคยซื้อ	251	63.07
ไม่เคยใช้/ไม่เคยซื้อ	147	36.93

จากตารางที่ 4.6 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เคยใช้/เคยซื้อ คิดเป็นร้อยละ 63.07 รองลงมา คือ ไม่เคยใช้/ไม่เคยซื้อ คิดเป็นร้อยละ 36.93

ตารางที่ 4.7 เหตุผลในการเลือกซื้อเครื่องนุ่งห่ม

(n = 398)

เหตุผลในการเลือกซื้อเครื่องนุ่งห่ม	จำนวน (คำตอบ)	ร้อยละ
ซื้อเมื่อชอบ	102	25.63
ซื้อเมื่อลดราคา	52	13.07
ซื้อเมื่อมีโอกาส	73	18.34
ซื้อตามกระแสแฟชั่น	27	6.78
การผลิตมีคุณภาพ	63	15.83
ประโยชน์การใช้สอย	81	20.35

จากตารางที่ 4.7 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เลือกซื้อเครื่องนุ่งห่มเมื่อชอบ คิดเป็นร้อยละ 25.63 รองลงมา คือ เลือกซื้อเครื่องนุ่งห่มเพราะประโยชน์การใช้สอย คิดเป็นร้อยละ 20.35 ซื้อเมื่อมีโอกาส คิดเป็นร้อยละ 18.34 เลือกซื้อเครื่องนุ่งห่มเพราะการผลิตมีคุณภาพ คิดเป็นร้อยละ 15.83 ซื้อเมื่อลดราคา คิดเป็นร้อยละ 13.07 และซื้อตามกระแสแฟชั่น คิดเป็นร้อยละ 6.78

ตารางที่ 4.8 ความถี่ในการซื้อชุดทำงาน

(n = 398)

ความถี่ในการซื้อชุดทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ทุกสัปดาห์	43	10.80
ทุก 2 สัปดาห์	19	4.77
ทุกเดือน	151	37.95
ทุก 3 เดือน	57	14.32
ทุก 6 เดือน	39	9.80
มากกว่า 6 เดือนขึ้นไป	89	22.36

จากตารางที่ 4.8 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ซื้อเครื่องนุ่งห่มทุกเดือน คิดเป็นร้อยละ 37.95 รองลงมา คือ ซื้อเครื่องนุ่งห่มมากกว่า 6 เดือนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 22.36 ซื้อเครื่องนุ่งห่มทุก 3 เดือน คิดเป็นร้อยละ 14.32 ซื้อเครื่องนุ่งห่มทุกสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 10.80 ซื้อเครื่องนุ่งห่มทุก 6 เดือน คิดเป็นร้อยละ 9.80 และซื้อเครื่องนุ่งห่มทุก 2 สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 4.77

ตารางที่ 4.9 ราคาที่เลือกซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องนุ่งห่ม

(n = 398)

ราคาที่เลือกซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องนุ่งห่ม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 500 บาท/ตัว	124	31.16
500 - 1,000 บาท/ตัว	163	40.95
1,001 - 1,500 บาท/ตัว	68	17.08
1,501 - 2,000 บาท/ตัว	25	6.28
2,001 - 2,500 บาท/ตัว	6	1.51
สูงกว่า 2,500 บาท/ตัว	12	3.02

จากตารางที่ 4.9 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เลือกซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องนุ่งห่มราคา 500-1,000 บาท/ตัว คิดเป็นร้อยละ 40.95 รองลงมา คือ ราคา ต่ำกว่า 500 บาท/ตัว คิดเป็นร้อยละ 31.16 ราคา 1,001 - 1,500 บาท/ตัว คิดเป็นร้อยละ 17.08 ราคา 1,501-2,000 บาท/ตัว คิดเป็นร้อยละ 6.28 ราคาสูงกว่า 2,500 บาท/ตัว คิดเป็นร้อยละ 3.02 และมี 2,001 - 2,500 บาท/ตัว คิดเป็นร้อยละ 1.51

4.1.1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อรูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก โดยแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ดังตารางที่ 4.10 - 4.11

ตารางที่ 4.10 ความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก
รูปแบบเสื้อคลุม

รูปแบบเสื้อคลุม	\bar{x}	S.D.	(n = 398)
			ระดับความพึงพอใจ
ด้านรูปแบบผลิตภัณฑ์			
1. รูปแบบมีความดึงดูดความสนใจ	4.29	0.76	มาก
2. รูปแบบมีความเหมาะสมกับสตรีวัยทำงาน	4.33	0.77	มาก
3. รูปแบบชุดมีเหมาะสมกับสีและลวดลายของผ้าทอ	4.57	0.71	มากที่สุด
4. ผ้าทอลายดอกปืบเหมาะสมกับการผลิตเป็นเครื่องนุ่งห่มสตรี	4.42	0.73	มาก
ด้านประโยชน์การใช้งาน			
1. รูปแบบชุดมีความเหมาะสมกับการใช้งาน	4.42	0.78	มาก
2. รูปแบบชุดสามารถสวมใส่ได้ในหลายโอกาส	4.39	0.79	มาก
3. รูปแบบชุดง่ายต่อการทำความสะอาด	4.44	0.73	มาก
4. อนุรักษ์ผ้าทอพื้นเมืองของจังหวัดพิษณุโลก	4.34	0.75	มาก
รวม	4.40	0.67	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อรูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก ในรูปแบบเสื้อคลุม โดยภาพรวมได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.40

ด้านรูปแบบผลิตภัณฑ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รูปแบบชุดมีเหมาะสมกับสีและลวดลายของผ้าทอ ผ้าทอลายดอกปืบเหมาะสมกับการผลิตเป็นเครื่องนุ่งห่มสตรี รูปแบบมีความเหมาะสมกับสตรีวัยทำงาน และรูปแบบมีความดึงดูดความสนใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57, 4.42, 4.33 และ 4.29 ตามลำดับ ซึ่งโดยรวมได้รับความพึงพอใจในระดับมาก

ด้านประโยชน์การใช้งาน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รูปแบบชุดง่ายต่อการทำความสะอาด รูปแบบชุดมีความเหมาะสมกับการใช้งาน รูปแบบชุดสามารถสวมใส่ได้ในหลายโอกาส และอนุรักษ์ผ้าทอพื้นเมืองของจังหวัดพิษณุโลกมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44, 4.42, 4.39 และ 4.34 ตามลำดับ ซึ่งโดยรวมได้รับความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 4.11 ความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก
รูปแบบเสื้อ

(n = 398)

รูปแบบเสื้อ	\bar{x}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านรูปแบบผลิตภัณฑ์			
1. รูปแบบมีความดึงดูดความสนใจ	4.28	0.71	มาก
2. รูปแบบมีความเหมาะสมกับสตรีวัยทำงาน	4.26	0.73	มาก
3. รูปแบบชุดมีเหมาะสมกับสีและลวดลายของผ้าทอ	4.30	0.64	มาก
4. ผ้าทอลายดอกปีบเหมาะสมกับการผลิตเป็นเครื่องนุ่งห่มสตรี	4.35	0.52	มาก
ด้านประโยชน์การใช้งาน			
1. รูปแบบชุดมีความเหมาะสมกับการใช้งาน	4.13	0.64	มาก
2. รูปแบบชุดสามารถสวมใส่ได้ในหลายโอกาส	4.51	0.58	มากที่สุด
3. รูปแบบชุดง่ายต่อการทำความสะอาด	4.10	0.67	มาก
4. อนุรักษ์ผ้าทอพื้นเมืองของจังหวัดพิษณุโลก	4.45	0.58	มาก
รวม	4.30	0.57	มาก

จากตารางที่ 4.13 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อรูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลกในรูปแบบเสื้อ โดยภาพรวมได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.29

ด้านรูปแบบผลิตภัณฑ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผ้าทอลายดอกปีบเหมาะสมกับการผลิตเป็นเครื่องนุ่งห่มสตรี รูปแบบชุดมีเหมาะสมกับสีและลวดลายของผ้าทอ รูปแบบมีความดึงดูดความสนใจ และรูปแบบมีความเหมาะสมกับสตรีวัยทำงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35, 4.30, 4.28 และ 4.26 ตามลำดับ ซึ่งโดยรวมได้รับความพึงพอใจในระดับมาก

ด้านประโยชน์การใช้งาน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รูปแบบชุดสามารถสวมใส่ได้ในหลายโอกาส อนุรักษ์ผ้าทอพื้นเมืองของจังหวัดพิษณุโลก รูปแบบชุดมีความเหมาะสมกับการใช้งาน และรูปแบบชุดง่ายต่อการทำความสะอาด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51, 4.45, 4.13 และ 4.10 ตามลำดับ ซึ่งโดยรวมได้รับความพึงพอใจในระดับมาก

ตารางที่ 4.12 ความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก
รูปแบบกระโปรง

(n = 398)

รูปแบบกระโปรง	\bar{x}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านรูปแบบผลิตภัณฑ์			
1. รูปแบบมีความดึงดูดความสนใจ	4.18	0.80	มาก
2. รูปแบบมีความเหมาะสมกับสตรีวัยทำงาน	4.33	0.75	มาก
3. รูปแบบชุดมีเหมาะสมกับสีและลวดลายของผ้าทอ	4.42	0.67	มาก
4. ผ้าทอลายดอกปืบเหมาะสมกับการผลิตเป็นเครื่องนุ่งห่มสตรี	4.46	0.66	มาก
ด้านประโยชน์การใช้งาน			
1. รูปแบบชุดมีความเหมาะสมกับการใช้งาน	4.36	0.72	มาก
2. รูปแบบชุดสามารถสวมใส่ได้ในหลายโอกาส	4.48	0.66	มาก
3. รูปแบบชุดง่ายต่อการทำความสะอาด	4.29	0.73	มาก
4. อนุรักษ์ผ้าทอพื้นเมืองของจังหวัดพิษณุโลก	4.49	0.62	มาก
รวม	4.38	0.64	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.12 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อรูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลกในรูปแบบกระโปรง โดยภาพรวมได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.37

ด้านรูปแบบผลิตภัณฑ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผ้าทอลายดอกปืบเหมาะสมกับการผลิตเป็นเครื่องนุ่งห่มสตรี รูปแบบชุดมีเหมาะสมกับสีและลวดลายของผ้าทอ รูปแบบมีความเหมาะสมกับสตรีวัยทำงาน และรูปแบบมีความดึงดูดความสนใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46, 4.42, 4.33 และ 4.18 ตามลำดับ ซึ่งโดยรวมได้รับความพึงพอใจในระดับมาก

ด้านประโยชน์การใช้งาน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อนุรักษ์ผ้าทอพื้นเมืองของจังหวัดพิษณุโลก รูปแบบชุดสามารถสวมใส่ได้ในหลายโอกาส รูปแบบชุดมีความเหมาะสมกับการใช้งาน และรูปแบบชุดง่ายต่อการทำความสะอาด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49, 4.48, 4.36 และ 4.29 ตามลำดับ ซึ่งโดยรวมได้รับความพึงพอใจในระดับมาก

ตารางที่ 4.13 ความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก
รูปแบบกางเกง

(n = 398)

รูปแบบกางเกง	\bar{x}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านรูปแบบผลิตภัณฑ์			
1. รูปแบบมีความดึงดูดความสนใจ	4.20	0.78	มาก
2. รูปแบบมีความเหมาะสมกับสตรีวัยทำงาน	4.19	0.74	มาก
3. รูปแบบชุดมีเหมาะสมกับสีและลวดลายของผ้าทอ	4.18	0.58	มาก
4. ผ้าทอลายดอกปีบเหมาะสมกับการผลิตเป็นเครื่องนุ่งห่มสตรี	4.36	0.57	มาก
ด้านประโยชน์การใช้งาน			
1. รูปแบบชุดมีความเหมาะสมกับการใช้งาน	4.08	0.79	มาก
2. รูปแบบชุดสามารถสวมใส่ได้ในหลายโอกาส	4.54	0.57	มากที่สุด
3. รูปแบบชุดง่ายต่อการทำความสะอาด	4.34	0.60	มาก
4. อนุรักษ์ผ้าทอพื้นเมืองของจังหวัดพิษณุโลก	4.41	0.68	มาก
รวม	4.29	0.56	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อรูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก ในรูปแบบกางเกง โดยภาพรวมได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.28

ด้านรูปแบบผลิตภัณฑ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผ้าทอลายดอกปีบเหมาะสมกับการผลิตเป็นเครื่องนุ่งห่มสตรี รูปแบบมีความดึงดูดความสนใจ รูปแบบมีความเหมาะสมกับสตรีวัยทำงาน แล รูปแบบชุดมีเหมาะสมกับสีและลวดลายของผ้าทอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36, 4.20, 4.19 และ 4.18 ตามลำดับ ซึ่งโดยรวมได้รับความพึงพอใจในระดับมาก

ด้านประโยชน์การใช้งาน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รูปแบบชุดสามารถสวมใส่ได้ในหลายโอกาส อนุรักษ์ผ้าทอพื้นเมืองของจังหวัดพิษณุโลก รูปแบบชุดง่ายต่อการทำความสะอาด และรูปแบบชุดมีความเหมาะสมกับการใช้งานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54, 4.41, 4.34 และ 4.08 ตามลำดับ ซึ่งโดยรวมได้รับความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

4.2 การอภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่องการพัฒนาารูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก ผู้วิจัยได้ อภิปรายผลดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี มีสถานภาพโสด มีระดับการศึกษา ระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพพนักงานทั่วไป และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 15,000 - 20,000 บาท ส่วนใหญ่เคยใช้และเคยซื้อเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง และเลือกซื้อเครื่องนุ่งห่มเมื่อชอบ ซึ่งสอดคล้องกับพัชรวรรณ (2554) ศึกษาวิจัยเรื่องการตัดสินใจซื้อเสื้อผ้าฝ้ายทอมือของกลุ่มเจนเนอเรชันวาย ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่จะซื้อสินค้าเมื่อชอบ ซึ่งสอดคล้องกับ สมฤดี (2560) ศึกษาวิจัยเรื่องการออกแบบลวดลายด้วยเทคนิคการพิมพ์ซิลค์สกรีนบนผ้าฝ้ายผสมใยกล้วย สำหรับชุดทำงานสตรี พบว่ามีความถี่ในการเลือกซื้อเครื่องนุ่งห่มทุกเดือน ราคาของผลิตภัณฑ์เครื่องนุ่งห่มที่เลือกซื้อ มีราคา 500 ถึง 1,000 บาทต่อตัว

การศึกษาและเก็บข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลวดลายผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก มีกลุ่มทอผ้าที่ทำการทอลวดลายดอกปีบ จำนวนทั้งสิ้น 5 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) ผ้าทอม่วงหอม ของบ้านม่วงหอม ตำบลแก่งไสภา อำเภอวังทอง 2) ผ้าทอม่วงหอม บ้านน้อยม่วงหอม อำเภอวังทอง 3) ผ้าทอบ้านผางรังหมี อำเภอนิคมพัฒนา 4) ผ้าทอบ้านนาภาคน้อย อำเภอลำลูกกา 5) ผ้าทอบ้านนาเมือง อำเภอลำลูกกา จากการศึกษาค้นคว้าและเก็บข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีขั้นตอนการผลิตเสื้อคลุม มีขั้นตอนทั้งหมด 43 ขั้นตอน รูปแบบเสื้อ มีขั้นตอนทั้งหมด 17 ขั้นตอน รูปแบบกระโปรง มีขั้นตอนทั้งหมด 22 ขั้นตอน และรูปแบบกางเกง มีขั้นตอนทั้งหมด 64 ขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับธรราร (2552) คือการเพิ่มผลผลิต เพื่อลดต้นทุน สามารถทำได้คือ การวางแผนการผลิตที่ดี การลดของเสีย และการปรับปรุงกระบวนการทำงานและการจัดสมดุลการผลิต อุตสาหกรรมระดับเล็ก จากนั้นกำหนดจำนวนสถานงาน และการคำนวณประสิทธิภาพของสายการผลิต ให้มีประสิทธิภาพของสายการผลิตเพิ่มขึ้นจากเดิม

จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับการพัฒนารูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก และได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลในการออกแบบ นำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องนุ่งห่ม เพื่อตอบสนองความต้องการของสตรีวัยทำงาน เป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับผ้าทอพื้นเมือง และเป็นการพัฒนาารูปแบบเครื่องนุ่งห่มในรูปแบบใหม่ ประกอบด้วยการออกแบบโครงร่างเส้นกรอบนอกของเครื่องนุ่งห่ม นำรูปแบบและองค์ประกอบ มาทำการออกแบบและพัฒนาารูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จำนวน 4 กลุ่ม ประกอบด้วย รูปแบบเสื้อคลุม จำนวน 4 รูปแบบ รูปแบบเสื้อ จำนวน 4 รูปแบบ รูปแบบกระโปรง จำนวน 4 รูปแบบ และรูปแบบกางเกง จำนวน 4 รูปแบบ รวมทั้งสิ้น 16 รูปแบบ ว่ารูปแบบโครงร่างเส้นกรอบนอกที่ทำการออกแบบมีความเหมาะสมในการนำไปผลิตเป็นเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก โดยมีการคัดเลือกโครงร่างเส้นกรอบนอกทั้ง 4

รูปแบบ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องนุ่งห่ม ประกอบด้วย 1) รูปแบบเสื้อคลุม ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ทำผลการคัดเลือก ในรูปแบบที่ 2 โดยมีเหตุผลประกอบ คือ ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 ให้เหตุผลว่า รูปแบบเสื้อคลุมสามารถสวมใส่ได้กับชุดได้หลายรูปแบบ ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 ให้เหตุผลว่า รูปแบบมีความทันสมัย มีความสะดวกในการใส่ทำงาน ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 ให้เหตุผลว่า สามารถประยุกต์ใส่กับเสื้อตัวในได้หลายรูปแบบ มีความทันสมัย สามารถสวมใส่ได้หลายหลายโอกาส ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4 ให้เหตุผลว่า รูปแบบเรียบง่ายเหมาะสมสามารถประยุกต์ใส่กับเสื้อตัวในได้หลากหลายรูปแบบ สามารถใส่ในห้องที่มีเครื่องปรับอากาศเพื่อป้องกันความหนาวหรือใส่กันแดดได้เมื่อต้องการทำงานกลางแจ้ง 2) รูปแบบเสื้อ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ทำผลการคัดเลือก ในรูปแบบที่ 1 โดยมีเหตุผลประกอบ คือ ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 ให้เหตุผลว่า รูปแบบมีความเรียบง่าย ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 ให้เหตุผลว่า รูปแบบมีความเหมาะสม และทันสมัย ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 ให้เหตุผลว่า มีความเหมาะสม รายละเอียดไม่มากนัก สามารถสวมใส่กับกางเกงหรือกระโปรงได้หลากหลายรูปแบบ ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4 ให้เหตุผลว่า ดูแล้วสุภาพ แต่ไม่ดูเป็นทางการมากเกินไป 3) รูปแบบกระโปรง ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ทำผลการคัดเลือก ในรูปแบบที่ 4 โดยมีเหตุผลประกอบ คือ ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 ให้เหตุผลว่า มีรูปแบบเรียบง่าย ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 ให้เหตุผลว่า สามารถประยุกต์ ใส่ได้กับเสื้อได้หลายแบบ ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 ให้เหตุผลว่า มีรูปทรงเรียบร้อย ทันสมัย ไม่สั้นและไม่ยาวเกินไป ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4 ให้เหตุผลว่า ดูเรียบง่าย ใส่ได้หลากหลายโอกาส และเสริมให้มีบุคลิกภาพที่ดี 4) รูปแบบกางเกง ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ทำผลการคัดเลือก ในรูปแบบที่ 3 โดยมีเหตุผลประกอบ คือ ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 ให้เหตุผลว่า มีรูปแบบที่เรียบง่าย สามารถใส่ได้หลายโอกาส ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 ให้เหตุผลว่า รูปแบบมีความเรียบง่าย ทันสมัย ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 ให้เหตุผลว่า สามารถประยุกต์ ใส่กับเสื้อตัวนอกได้หลายรูปแบบ ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4 ให้เหตุผลว่า รูปแบบมีความทันสมัยและมีความทะมัดทะแมง สะดวกในการสวมใส่ ซึ่งสอดคล้องกับ วินิทร (2553) การออกแบบโครงสร้าง คือการนำชิ้นส่วนแต่ละชิ้นมาเย็บประกบกันเป็นเสื้อผ้าขึ้นมาได้อย่างสวยงามและรวมถึงการออกแบบชนิดของตะเข็บ ปก แขน กระเป๋ รางคูดุม ให้สอดคล้องกับสรีระและเนื้อผ้าที่นำมาตัดเย็บ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ ในโครงสร้างของแบบตัดจะต้องมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับเสื้อผ้าชุดนั้น โดยเฉพาะเส้นแนวต่อตามยาว (Princess line) หรือการต่อแนวต่อตามขวาง (Yoke) ที่ตัวเสื้อ กระโปรง กางเกง และชุดติดกัน

จากการสำรวจด้านความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการพัฒนารูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมจากทุกรายข้อของการประเมิน พบว่า รูปแบบเสื้อคลุม มีค่าเฉลี่ย 4.40 รูปแบบเสื้อ มีค่าเฉลี่ย 4.30 รูปแบบกระโปรง มีค่าเฉลี่ย 4.38 และรูปแบบกางเกง มีค่าเฉลี่ย 4.29 ซึ่งโดยรวมได้รับความพึงพอใจในระดับมาก เนื่องมาจากประเด็นต่างๆ ดังนี้

ด้านรูปแบบผลิตภัณฑ์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากการพัฒนารูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก ทั้ง 4 รูปแบบ มีความ

เหมาะสมในเรื่องของการใช้สีและลวดลายของผ้าทอ ซึ่งสอดคล้องกับ จุฬาลักษณ์ (2554) กล่าวว่า การใช้สีเอกรงค์เป็นสีเดียวในการแต่งกาย ซึ่งสามารถทำให้การแต่งกายแลดูหน้าสนใจ โดยการใช้สีแท้สีเดียวนั้นให้มีระดับความเข้มของสีแตกต่างกัน ซึ่งสีพื้นสีเดียวอาจทำให้ดูเรียบง่ายแต่ก็สามารถทำให้น่าสนใจได้หากรู้จักนำมาตัดแปลง ซึ่งสอดคล้องกับ เจียมจิตร (2546) ที่กล่าวว่า การเลือกใช้สีให้เหมาะสมกับเวลาและโอกาส อย่างเช่น ชุดใส่ไปทำงานควรเป็นสีที่สุภาพที่ให้ความรู้สึก สะท้อนถึงความสันโดษ สุขุม จะดูจากโอกาสใช้สอย และสวมใส่แล้วเสริมบุคลิกภาพ สอดคล้องกับศรัณย์ (2554) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาลวดลายพิมพ์จากศิลปะอาร์ตนูโวบนผ้าใยกล้วยง เพื่อการออกแบบชุดทำงานสตรีพบว่าสีพื้น มีความเหมาะสมกับการออกแบบชุดทำงานสตรี ให้ความรู้สึกสบาย อนุรักษ์นิยม ทำให้ชุดทำงานมีภาพลักษณ์ที่สุภาพ มองแล้วสบายตา และมีรูปแบบเครื่องนุ่งห่มที่มีความดึงดูดความสนใจ ซึ่งสอดคล้องกับเจียมจิต (2546) ที่กล่าวว่า การออกแบบทำให้เสื้อผ้านั้นมีความสมบูรณ์และสวยงามยิ่งขึ้นเป็นการเน้นและเสริมสร้างความสนใจให้กับผู้พบเห็น และสอดคล้องกับสาคร (2548) ที่กล่าวว่า การทำวิธีใดวิธีหนึ่งเพื่อให้เสื้อผ้านั้นดูสวยงามมองดูแล้วน่าสวมใส่และสามารถดึงดูดความสนใจของเพศตรงข้าม ทำให้เสื้อเกิดความสวยงามมากยิ่งขึ้น

ด้านประโยชน์การใช้สอย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากการพัฒนารูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก ทั้ง 4 รูปแบบ ได้รับการออกแบบที่ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค โดยสามารถสวมใส่ได้จริง สวมใส่ได้หลายโอกาส เหมาะสมกับการใช้งาน ง่ายต่อการทำความสะอาด ซึ่งสอดคล้องกับ มาลา (2536) เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย จัดว่าเป็นปัจจัยหนึ่งในในการดำเนินชีวิต ด้วยความต้องการที่แตกต่างและเพิ่มมากขึ้น ทำให้การออกแบบและการดูแลรักษา มีบทบาทอย่างมากต่อรูปแบบที่มีการเปลี่ยนแปลงไป เพื่อตอบสนองความต้องการและความเปลี่ยนแปลงด้านวัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ สภาพสังคมและเศรษฐกิจ สอดคล้องกับพิพิธภัณฑผ้า มหาวิทยาลัยนเรศวร (2551) เนื่องมาจากผ้าทอลายดอกปี่ เป็นผ้าที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถได้พระราชทาน ให้เป็นผ้าทอประจำจังหวัดพิษณุโลก จึงมีความสวยงามเป็นที่สะดุดตา สอดคล้องกับสาคร (2548) ที่กล่าวว่า ความสมดุล (Balance) ในการออกแบบเสื้อผ้าคือการจัดวางสิ่งตกแต่งและส่วนประกอบของเสื้อผ้า จะมีลักษณะเป็นแบบเสื้อทั้งสองด้านตกแต่งไม่เหมือนกันแต่เมื่อวัดจากการมองเห็นด้วยสายตาจะมีความสมดุลกันทั้ง 2 ด้านเน้นการออกแบบที่สร้างสรรค์โดยประยุกต์จากแบบเสื้อพื้นฐานเป็นแบบที่แปลกใหม่ ที่สวยงาม

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผล

5.1.1 การศึกษาและเก็บข้อมูลเกี่ยวกับลวดลายผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก

การศึกษาและเก็บข้อมูลเกี่ยวกับลวดลายผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก จากการศึกษาค้นคว้าและเก็บข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีกลุ่มทอผ้าที่ทำการศึกษา ลวดลายดอกป๊อบ จำนวนทั้งสิ้น 5 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) ผ้าทอม่วงหอม ของบ้านม่วงหอม ตำบลแก่งโสภา อำเภอวังทอง 2) ผ้าทอม่วงหอม บ้านน้อยม่วงหอม อำเภอวังทอง 3) ผ้าทอบ้านผาธงหมี่ อำเภอเนินมะปราง 4) ผ้าทอบ้านนาภาคน้อย อำเภอชาติตระการ 5) ผ้าทอบ้านนาเมือง อำเภอชาติตระการ

5.1.2 การพัฒนารูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก

จากการศึกษารูปแบบเครื่องนุ่งห่มทั้ง 4 รูปแบบ รูปแบบที่นำมาทำการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ในรูปแบบเสื้อคลุม คือ แบบที่ 2 โดยเป็นแบบมีความทันสมัย เรียบง่าย ดูสุภาพเรียบร้อย สามารถสวมใส่ได้กับชุดได้หลายรูปแบบ สำหรับรูปแบบเสื้อ คือ แบบที่ 1 โดยเป็นแบบที่เรียบง่ายไม่ดูเป็นทางการจนเกินไป สามารถสวมใส่ได้หลายโอกาส สำหรับรูปแบบกระโปรง คือ แบบที่ 4 โดยเป็นรูปแบบที่เรียบง่าย เสริมให้มีบุคลิกมั่นใจ รูปทรงเรียบง่าย และสำหรับรูปแบบกางเกง คือ แบบที่ 3 โดยเป็นรูปแบบที่มีความเรียบง่าย มีรูปทรงที่เข้ารูป ทันสมัย สามารถสวมใส่ได้หลายโอกาส

5.1.3 ความพึงพอใจของกลุ่มผู้บริโภคที่มีต่อรูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก

จากการศึกษารูปแบบเครื่องนุ่งห่มทั้ง 4 รูปแบบ ประกอบด้วย เสื้อคลุม เสื้อ กระโปรง และกางเกง โดยมีผลดังนี้

5.1.3.1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุ 21-30 ปี มีสถานภาพโสด มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพพนักงานทั่วไป และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 15,000 - 20,000 บาท

5.1.3.2 ผลการศึกษาข้อมูลการใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ส่วนใหญ่เคยใช้และเคยซื้อ ผลิตภัณฑ์หรือเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง โดยมีความชื่นชอบเป็นด้วยเหตุผลในการ เลือกซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง มีความถี่ในการซื้อเครื่องนุ่งห่มคือทุกเดือน และราคาที่เลือกซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องนุ่งห่ม ส่วนใหญ่มีราคา 500 - 1,000 บาทต่อตัว

5.1.3.3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อรูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในรูปแบบเสื้อคลุม มากที่สุด รองลงมา คือรูปแบบกระโปรง รูปแบบเสื้อ และรูปแบบกางเกง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40, 4.38, 4.30 และ 4.29 ซึ่งโดยภาพรวมได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านรูปแบบผลิตภัณฑ์ รูปแบบมีความดึงดูดความสนใจ รูปแบบมีความเหมาะสมกับสตรีวัยทำงาน รูปแบบชุดมีเหมาะสมกับสีและลวดลายของผ้าทอ และผ้าทอลายดอกปืบเหมาะสมกับการผลิตเป็นเครื่องนุ่งห่มสตรี ซึ่งโดยภาพรวมได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ด้านประโยชน์การใช้งาน รูปแบบชุดมีความเหมาะสมกับการใช้งาน รูปแบบชุดสามารถสวมใส่ได้ในหลายโอกาส รูปแบบชุดง่ายต่อการทำความสะอาด และอนุรักษ์ผ้าทอพื้นเมืองของจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งโดยภาพรวมได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อเสนอแนะ ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

5.2.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

5.2.1.1 การออกแบบรูปแบบเครื่องนุ่งห่มบางรูปแบบ ควรคำนึงถึงความเหมาะสมในการใช้สอย และสัดส่วนของรูปแบบชุดกับลวดลายผ้าให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

5.2.1.2 การออกแบบรูปแบบเครื่องนุ่งห่ม ควรออกแบบให้สอดคล้องกับรูปแบบอื่นๆ หรือออกแบบไปในทิศทางเดียวกัน

5.2.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.2.2.1 ควรศึกษาและพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ประเภทอื่น จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก เช่น กระเป๋า หรือผลิตภัณฑ์ตกแต่งบ้าน เพื่อให้เพียงพอกับความต้องการของตลาดที่ขยายตัวเพิ่มมากขึ้น

5.2.2.2 ควรศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องของการทำความสะอาด และการดูแลรักษา รวมถึงความเหมาะสมกับการใช้งาน

5.2.2.3 ควรมีการส่งเสริมด้านการตลาดเกี่ยวกับการออกแบบและพัฒนาเครื่องนุ่งห่มให้มีการพัฒนา และเป็นที่ยอมรับ สามารถเพิ่มช่องทางในการสร้างรายได้ให้กับชุมชนได้

เอกสารอ้างอิง

- กรุงเก่าผ้าไทย. (2560,มิถุนายน 6). **ผ้าทอสีม่วงลายดอกปีบ**. สืบค้นเมื่อ 26 มิถุนายน 2562, จาก <https://m.facebook.com>กรุงเก่าผ้าไทย-641764912619690>
- กองส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยนเรศวรไทยตำบลดอทคอม. (2561,กันยายน 25). **เล่าเกร็ดอารยธรรมนันทรี ดอกไม้ประจำจังหวัดพิษณุโลก**. สืบค้นเมื่อ 19 พฤษภาคม 2562, จาก <https://www.nuac.nu.ac.th/v3/?p=4712>
- เกื้อกูล สุชีโรจน์. (2543). **คุณลักษณะผ้าไทยตามความต้องการของนักออกแบบเสื้อผ้า**. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, กรุงเทพฯ.
- ข่าวสด. (2560,มีนาคม 2). **อาทิตย์ละต้น นนทรี**. สืบค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2562, จาก https://www.khaosod.co.th/lifestyle/news_238132
- คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. (2542). **วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดพิษณุโลก**. กรุงเทพฯ: กระทรวงมหาดไทย:กระทรวงศึกษาธิการและกรมศิลปากร.
- คำแพง แจ็งสว่าง (2562). **สมาชิกกลุ่มทอผ้าอำมครามบ้านนาเมือง**. สัมภาษณ์, 17 มีนาคม 2562.
- คมชัดลึก. (2562,เมษายน 5). **จากกล้าไม้พระราชทานสู่งานวิจัย"ลายดอกปีบ"**. สืบค้นเมื่อ 2 มิถุนายน, จาก <https://www.komchadluek.net/news/agricultural/367950>
- จุฬาลักษณ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2554). **ศิลปะการแต่งกาย**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ.
- เจียมจิต เผือกศรี. (2546). **การออกแบบเสื้อ1**. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- เทศบาลนครพิษณุโลก. (2557,สิงหาคม 28). **ประวัติเมือง**. สืบค้นเมื่อ 8 พฤษภาคม 2562, จาก <http://www.phsmun.go.th/pages-1-History>
- ไทยตำบลดอทคอม. (2558,มิถุนายน 24). **กลุ่มสตรีสหกรณ์ทอผ้าตำบลป่าแดง**. สืบค้นเมื่อ 17 พฤษภาคม 2562, จาก <http://www.thaitambon.com/shop>
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พัชรราวลัย เซ็นเสถียร. (มีนาคม 2556). **การออกแบบ**. เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาการออกแบบแฟชั่นเพื่อธุรกิจ, กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- พิพิธภัณฑผ้า มหาวิทยาลัยนเรศวร. (2551,กรกฎาคม 24). **ข้อมูลผ้าไทยภาคเหนือตอนล่าง-ผ้าเมืองพิษณุโลก**. สืบค้นเมื่อ 17 พฤษภาคม 2562, จาก<http://www.openbase.in.th/node/5440>

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- พิษณุโลกฮอตนิวส์. (2559, กุมภาพันธ์ 17). แต่งผ้าไทยจังหวัดพิษณุโลกสุดฮิตผลิตผ้าทอลายดอกปีบ
ไม่ทันความต้องการ. สืบค้นเมื่อ 16 กุมภาพันธ์ 2562, จาก
<https://www.phitsanulokhotnews.com/2016/02/17/81451>
- พาริตา จงพิพิจพร. (2552). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ผ้าไทย เพื่อการ
สวมใส่ของผู้หญิงวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร. (สารนิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย). มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- มติชนออนไลน์. (2559, กุมภาพันธ์ 17). พิษณุโลกกระแสผ้าไทยฮิต กลุ่มแม่บ้านทอไม่ทันความ
ต้องการ. สืบค้นเมื่อ 17 พฤษภาคม 2562, จาก
https://www.matichon.co.th/region/news_41334
- มาโนช กงกะนั้นันท์. (2549). ศิลปะการออกแบบ. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- มาลา ฤทธิ์นัม. (2536) สมรรถภาพของช่างทำแบบตัดเสื้อผ้าสำเร็จรูป ตามความต้องการของ
ผู้ประกอบการส่งออก. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ,
กรุงเทพฯ.
- มงคลเขาวราช ทั้งมั่งมี. 77ข่าวเด็ด. (2560, พฤษภาคม 19). ดอกปีบขาวสะพรั่งรับลมหนาวที่สวน
ชมนานา จังหวัดพิษณุโลก. สืบค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2562, จาก
<https://www.77kaoded.com/content/2014>
- ยุทธ ไกยวรรณ. (2545). พื้นฐานการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่4). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- รุ่งทิพย์ จันธิราช. (2549). การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอของกลุ่มทอผ้าบ้านน้ำพริก ตำบล
ยางโกลน อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พิบูลสงคราม, พิษณุโลก.
- ละออ ทรงกฤษณ์. (2548). การพัฒนาความรู้ด้านการตลาดของกลุ่มอาชีพทอผ้า บ้านม่วงหอม
หมู่ที่5 ตำบลแก่งไสภา อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, พิษณุโลก.
- วินิทร สอนพรินทร์. (2554). การทำแบบตัดและเทคนิคการตัดเย็บเสื้อผ้า. กรุงเทพฯ: หจก.เกียรติกร
การพิมพ์.
- วิภาดา กระจ่างโพธิ์. (มิถุนายน 2560). การออกแบบและปรับปรุงวิธีการทำงาน. เอกสาร
ประกอบการเรียนการสอนวิชาวิศวกรรมเสื้อผ้า, กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
พระนคร.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- ศรัณย์ จันทร์แก้ว. (2554). การพัฒนาลวดลายพิมพ์จากศิลปะอาร์ตโนวบนผ้าใยแก้ว เพื่อ
ออกแบบชุดทำงานสตรี. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร,
กรุงเทพฯ.
- ศรัทธา แข่งเพ็ญแข. (2540). เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชา อุตสาหกรรมเครื่องแต่งการ.
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- ศรีกาญจนา พลอาสา. (2540). การตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูปเชิงอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ: สร้างสรรค์บุ๊ค.
- ศรีกาญจนา พลอาสา. (2546). การจัดการสินค้าเสื้อผ้า. กรุงเทพฯ: สายธาร.
- สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ. (2550). รายงานภาวะอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ฉบับที่3
กรกฎาคม-กันยายน2550. ม.ป.ท.: สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม.
- สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ. (2562, เมษายน 5). จากกล้าไม้สู่งานวิจัย “ลายดอกปีบ”. สืบค้น
เมื่อ 16 พฤษภาคม 2562, จาก <https://thaitextile.org/th/insign/detail.961.1.0.html>
- สาคร ชลสาคร. (2548). วัสดุที่ใช้ผลิตและตกแต่งเสื้อผ้า. กรุงเทพฯ: สายธาร.
- สาคร ชลสาคร. (2553). รูปร่างกับโครงสร้างผ้า. กรุงเทพฯ: ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- สาวิตรี อัครมาส และศศิธร ศรีทองกุล. (2552). ซิลค์สกรีน. กรุงเทพฯ: เอ็มไอเอส.
- สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอชาติตระการ. (2561). คู่มือชุมชนท่องเที่ยวOTOPนวัตวิถี บ้านนาเมือง.
ม.ป.พ, ม.ป.ท.
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพิษณุโลก. (2562, มิถุนายน 24). สัญลักษณ์ประจำจังหวัด. สืบค้นเมื่อ 25
สิงหาคม 2562, จาก https://www.m-culture.go.th/phitsanulok/ewt_news.php?nid=59
- สำนักบริการทะเบียน กรมการปกครอง. (2561, ธันวาคม 31). ระบบสถิติทางการทะเบียน. สืบค้นเมื่อ
9 พฤษภาคม 2562, จาก http://stat.dopa.go.th/stat/statnew/upstat_age_disp.php
- สิงห์ จันทะคุณ. (2562). ประธานกลุ่มรับงานไปทำที่บ้าน ทอผ้าบ้านนาเมือง. สัมภาษณ์, 17
มีนาคม 2562.
- สุจินตนา สงวนหมู่. (2555). 20 เทรนด์แฟชั่นระดับโลก. กรุงเทพฯ: วิสคอมเซ็นเตอร์ จำกัด.
- สุริรัตน์ ธีญญเจริญ. (2554). การตกแต่งการปะเป่าถือด้วยเทคนิคการจับจีบ. (วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, กรุงเทพฯ.
- สมฤดี เนียมรัตน์. (2560). การออกแบบลวดลายด้วยเทคนิคการพิมพ์ซิลค์สกรีนบนผ้าฝ้ายผสมใยกล้วย
สำหรับชุดทำงานสตรี. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร,
กรุงเทพฯ.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- หนึ่งร้อยแปด พรรณไม้ไทย. (2542, กันยายน 27). ต้นไม้ประจำจังหวัดพิษณุโลก ต้นปีบ. สืบค้นเมื่อ 14 พฤษภาคม 2562, จาก https://www.panmai.com/PvTree/tr_37.shtml
- อุไรวรรณ ไทรย้อย. (2545). ความพึงพอใจที่มีต่อเสื่อนอกตกแต่งด้วยผ้าซิด บ้านคำพระ จังหวัด อำนาจเจริญ. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก. (2561, ธันวาคม 31). ประวัติเมืองพิษณุโลก. สืบค้นเมื่อ 8 พฤษภาคม 2562, จาก <http://www.ppao.go.th/index.php>
- องค์การบริหารส่วนตำบลแก่งโสภา. (2558, มิถุนายน 15). ผลิตภัณฑ์ชุมชน. สืบค้นเมื่อ 19 พฤษภาคม 2562, จาก <http://www.kaengsopha.go.th/form-download/37-2015-06-15-09-07-31.html>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริโภค

ภาคผนวก ข ภาพกิจกรรมงานวิจัย

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อ
รูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก

แบบสอบถามความพึงพอใจ

เรื่องการพัฒนารูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก

.....

คำอธิบาย

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำเรื่อง การพัฒนารูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1) เพื่อศึกษาและเก็บข้อมูลเกี่ยวกับลวดลายผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก
- 2) เพื่อพัฒนารูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก

คำชี้แจง

แบบสอบถามความพึงพอใจของประชาชนสตรี จังหวัดพิษณุโลก ที่มีต่อรูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก โดยแบ่งคำถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากท่าน โปรดตอบแบบสอบถามฉบับนี้ทุกข้อ และตรงกับความคิดเห็นของท่านตามความเป็นจริง ข้อมูลที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถามของท่าน ผู้วิจัยจะนำข้อมูลไปใช้ในเชิงวิชาการเท่านั้น และขอขอบพระคุณท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการศึกษา ในครั้งนี้เป็นอย่างดี

นางสาวไอรดา สุตสังข์

อาจารย์ประจำสาขาเทคโนโลยีเสื้อผ้า

คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าคำตอบที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด และ
กรณารอกรายละเอียดลงในช่องว่างที่กำหนดตามตัวเลือกข้อนั้น ๆ

1. อายุ

☐ 21-30 ปี	☐ 31-40 ปี
☐ 41-50 ปี	☐ 51-60 ปี

2. สถานภาพ

☐ โสด	☐ สมรส
☐ หย่าร้าง	☐ หม้าย

3. ระดับการศึกษา

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี	☐ ปริญญาตรี
☐ ปริญญาโท	☐ ปริญญาเอก

4. ตำแหน่ง

☐ ข้าราชการ	☐ พนักงานทั่วไป
☐ อื่นๆโปรดระบุ.....	

5. รายได้ปัจจุบันต่อเดือน

☐ ต่ำกว่า 15,000 บาท	☐ 15,000–20,000 บาท
☐ 20,001–25,000 บาท	☐ 25,001–30,000 บาท
☐ 30,001–35,000 บาท	☐ 35,001 บาทขึ้นไป

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าคำตอบที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

โดยคำถามแต่ละข้อจะกำหนดระดับเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

1. ท่านเคยใช้ เคยซื้อ ผลิตภัณฑ์เครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมืองหรือไม่
 - เคยใช้/เคยซื้อ
 - ไม่เคยใช้/ไม่เคยซื้อ
2. ท่านตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องนุ่งห่มด้วยเหตุผลใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ซื้อเมื่อชอบ	☐ ซื้อเมื่อลดราคา
☐ ซื้อเมื่อมีโอกาส	☐ ซื้อตามกระแสแฟชั่น
☐ การผลิตมีคุณภาพ	☐ ประโยชน์การใช้สอย
3. ความถี่ในการซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องนุ่งห่มของท่าน

☐ ทุกสัปดาห์	☐ ทุก 2 สัปดาห์
☐ ทุกเดือน	☐ ทุก 3 เดือน
☐ ทุก 6 เดือน	☐ มากกว่า 6 เดือนขึ้นไป
4. ราคาของผลิตภัณฑ์เครื่องนุ่งห่ม ที่ท่านเลือกซื้อเป็นส่วนใหญ่(เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว)
 - ต่ำกว่า 500 บาท/ตัว
 - 500-1,000 บาท/ตัว
 - 1,001-1,500 บาท/ตัว
 - 1,501-2,000 บาท/ตัว
 - 2,001-2,500 บาท/ตัว
 - สูงกว่า 2,500 บาท/ตัว

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดพิษณุโลก

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าคำตอบที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

โดยคำถามแต่ละข้อจะกำหนดระดับเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับคะแนน 5	-	มีความพึงพอใจมากที่สุด
ระดับคะแนน 4	-	มีความพึงพอใจมาก
ระดับคะแนน 3	-	มีความพึงพอใจปานกลาง
ระดับคะแนน 2	-	มีความพึงพอใจน้อย
ระดับคะแนน 1	-	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

รูปแบบ	รายละเอียด	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
เสื้อคลุม 	ด้านรูปแบบผลิตภัณฑ์					
	1. รูปแบบมีความดึงดูดความสนใจ					
	2. รูปแบบมีความเหมาะสมกับสตรีวัยทำงาน					
	3. รูปแบบชุดมีเหมาะสมกับสีและลวดลายของผ้าทอ					
	4. ผ้าทอลายดอกปีบมาเหมาะสมกับการผลิตเป็นเครื่องนุ่งห่มสตรี					
	ด้านประโยชน์การใช้งาน					
	1. รูปแบบชุดมีความเหมาะสมกับการใช้งาน					
	2. รูปแบบชุดสามารถสวมใส่ได้ในหลายโอกาส					
	3. รูปแบบชุดง่ายต่อการทำความสะอาด					
	4. อนุรักษ์ผ้าทอพื้นเมืองของจังหวัดพิษณุโลก					
เสื้อ 	ด้านรูปแบบผลิตภัณฑ์					
	1. รูปแบบมีความดึงดูดความสนใจ					
	2. รูปแบบมีความเหมาะสมกับสตรีวัยทำงาน					
	3. รูปแบบชุดมีเหมาะสมกับสีและลวดลายของผ้าทอ					
	4. ผ้าทอลายดอกปีบมาเหมาะสมกับการผลิตเป็นเครื่องนุ่งห่มสตรี					
	ด้านประโยชน์การใช้งาน					
	1. รูปแบบชุดมีความเหมาะสมกับการใช้งาน					
	2. รูปแบบชุดสามารถสวมใส่ได้ในหลายโอกาส					
	3. รูปแบบชุดง่ายต่อการทำความสะอาด					
	4. อนุรักษ์ผ้าทอพื้นเมืองของจังหวัดพิษณุโลก					

รูปแบบ	รายละเอียด	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
เสื้อ	ด้านรูปแบบผลิตภัณฑ์					
	1. รูปแบบมีความดึงดูดความสนใจ					
	2. รูปแบบมีความเหมาะสมกับสตรีวัยทำงาน					
	3. รูปแบบชุดมีเหมาะสมกับสีและลวดลายของผ้าทอ					
	4. ผ้าทอลายดอกปีบมาเหมาะสมกับการผลิตเป็นเครื่องนุ่งห่มสตรี					
	ด้านประโยชน์การใช้งาน					
	1. รูปแบบชุดมีความเหมาะสมกับการใช้งาน					
	2. รูปแบบชุดสามารถสวมใส่ได้ในหลายโอกาส					
	3. รูปแบบชุดง่ายต่อการทำความสะอาด					
4. อนุรักษ์ผ้าทอพื้นเมืองของจังหวัดพิษณุโลก						
กางเกง	ด้านรูปแบบผลิตภัณฑ์					
	1. รูปแบบมีความดึงดูดความสนใจ					
	2. รูปแบบมีความเหมาะสมกับสตรีวัยทำงาน					
	3. รูปแบบชุดมีเหมาะสมกับสีและลวดลายของผ้าทอ					
	4. ผ้าทอลายดอกปีบมาเหมาะสมกับการผลิตเป็นเครื่องนุ่งห่มสตรี					
	ด้านประโยชน์การใช้งาน					
	1. รูปแบบชุดมีความเหมาะสมกับการใช้งาน					
	2. รูปแบบชุดสามารถสวมใส่ได้ในหลายโอกาส					
	3. รูปแบบชุดง่ายต่อการทำความสะอาด					
4. อนุรักษ์ผ้าทอพื้นเมืองของจังหวัดพิษณุโลก						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

ภาพกิจกรรมงานวิจัย

ประวัติคณะผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นางสาวไอรดา สูดสังข์
ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Miss Irsda Soodsung
2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน 1-6599-003xx-xx-x
3. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์
4. หน่วยงานและสถานที่อยู่ ที่ติดต่อได้สะดวก
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น
517 ถนนนครสวรรค์ แขวงสวนจิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300
หมายเลขโทรศัพท์ 02-282-3718 ต่อ 3017
โทรสาร 02-282-3718
หมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ 094-9787-959
Email: icecol@windowlive.com, irada.s@mutp.ac.th
5. ประวัติการศึกษา
ปริญญาโท ศศ.ม. ออกแบบแฟชั่นและเครื่องแต่งกาย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
พระนคร พ.ศ.2558
ปริญญาตรี ทล.บ. เทคโนโลยีเสื้อผ้า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พ.ศ.2555
6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ
คหกรรมศาสตร์, เทคโนโลยีเสื้อผ้า, โปรแกรมเกี่ยวกับการสร้างและวางแบบตัดด้วย
คอมพิวเตอร์
7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ
 - 7.1 ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย -
 - 7.2 หัวหน้าโครงการวิจัย -
 - 7.3 งานวิจัยที่สำเร็จแล้ว - การออกแบบและพัฒนาเครื่องแต่งกายโดยประยุกต์ใช้
การตกแต่งสำเร็จแห่งใจ สำหรับเสื้อผ้าสตรีมุสลิม
งบรายได้ มทร.พระนคร พ.ศ.2560
 - 7.4 งานวิจัยที่กำลังทำ - การพัฒนารูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง
จังหวัดพิษณุโลก

ประวัติย่อผู้วิจัย

1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นางสาวเสาวนีย์ รัฐนิธิคุณานนท์
ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Miss Saowanee Ratnidhikunanon
2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน 1-5003-000xx-xx-x
3. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์
4. หน่วยงานและสถานที่อยู่ ที่ติดต่อได้สะดวก
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น
517 ถนนนครสวรรค์ แขวงสวนจิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300
หมายเลขโทรศัพท์ 02-282-3718 ต่อ 3017
โทรสาร 02-282-3718
หมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ 080-680-0516
Email: sao-nee@hotmail.co.th
5. ประวัติการศึกษา
ปริญญาโท ศศ.ม. ออกแบบแฟชั่นและเครื่องแต่งกาย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พ.ศ.2557
ปริญญาตรี ทล.บ. เทคโนโลยีเสื้อผ้า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พ.ศ.2555
6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ
คหกรรมศาสตร์,ตัดเย็บเสื้อผ้าเด็ก,สร้างแบบและตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี
7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ
 - 7.1 ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย -
 - 7.2 หัวหน้าโครงการวิจัย -
 - 7.3 งานวิจัยที่สำเร็จแล้ว - การออกแบบและพัฒนาเครื่องแต่งกายโดยประยุกต์ใช้การตกแต่งสำเร็จแห่งไว สำหรับเสื้อผ้าสตรีมุสลิม
งบรายได้ มทร.พระนคร พ.ศ.2560
- การออกแบบและพัฒนาเครื่องแต่งกายสำหรับคนพิการทางการเคลื่อนไหว (วิลแชร์) กลุ่มสถานสงเคราะห์เด็กพิการและทุพพลภาพปากเกร็ด(บ้านนนทภูมิ)
งบรายได้ มทร.พระนคร พ.ศ.2559
 - 7.4 งานวิจัยที่กำลังทำ - การพัฒนารูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมืองจังหวัดพิษณุโลก

ประวัติย่อผู้วิจัย

1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นางสุจิตรา ชนนทวารี
ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Mrs. Suchitra Chananthawaree
2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน 5-1101-990xx-xx-x
3. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์
4. หน่วยงานและสถานที่อยู่ ที่ติดต่อได้สะดวก
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น
517 ถนนนครสวรรค์ แขวงสวนจิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300
หมายเลขโทรศัพท์ 02-282-3718 ต่อ 3017
โทรสาร 02-282-3718
หมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ 085-911-5619
Email: sagiramod891@gmail.co.th
5. ประวัติการศึกษา
ปริญญาโท M.F.M. Fashion Management National Institute of Fashion
Technology India พ.ศ.2552
ปริญญาตรี อส.บ. เทคโนโลยีเสื้อผ้า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พ.ศ.2548
6. สาขาวิชาที่มีความชำนาญพิเศษ
การดำเนินธุรกิจเสื้อผ้าสำเร็จรูป, การจัดการการผลิตเสื้อผ้าอุตสาหกรรมและคำนวณต้นทุนการผลิตในงานอุตสาหกรรม
7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ
 - 7.1 ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย -
 - 7.2 หัวหน้าโครงการวิจัย - การออกแบบและพัฒนาเครื่องแต่งกายโดยประยุกต์ใช้การตกแต่งสำเร็จแห้งไว สำหรับเสื้อผ้าสตรีมุสลิม
งบรายได้ มทร.พระนคร พ.ศ.2560 -
 - 7.3 งานวิจัยที่สำเร็จแล้ว - การออกแบบและพัฒนาเครื่องแต่งกายสำหรับคนพิการทางการเคลื่อนไหว (วิลแชร์) กลุ่มสถานสงเคราะห์เด็กพิการและทุพลภาพปากเกร็ด(บ้านนนทภูมิ)
งบรายได้ มทร.พระนคร พ.ศ.2559
 - 7.4 งานวิจัยที่กำลังทำ - การพัฒนารูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมืองจังหวัดพิษณุโลก

ประวัติย่อผู้วิจัย

1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นางวิภาดา กระจ่างโพธิ์
ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Mrs. Wipada Krajangpo
2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน 3-6499-001xx-xx-x
3. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์
4. หน่วยงานและสถานที่อยู่ ที่ติดต่อได้สะดวก
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น
517 ถนนนครสวรรค์ แขวงสวนจิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300
หมายเลขโทรศัพท์ 02-282-3718 ต่อ 3017
โทรสาร 02-282-3718
หมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ 089-8124-098
Email: wipada.k@rmutp.ac.th
5. ประวัติการศึกษา
ปริญญาโท วศ.ม. วิศวกรรมการจัดการอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
พระนครเหนือ พ.ศ.2546
ปริญญาตรี วศ.บ. เทคโนโลยีเสื้อผ้า สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ.2537
6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ
การออกแบบผลิตภัณฑ์และการตัดเย็บ
7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ
 - 7.1 ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย -
 - 7.2 หัวหน้าโครงการวิจัย - การออกแบบและพัฒนาเครื่องแต่งกายสำหรับคนพิการ
ทางการเคลื่อนไหว (วิลแชร์) กลุ่มสถานสงเคราะห์เด็ก
พิการและทุพพลภาพปากเกร็ด(บ้านนนทภูมิ)
งบรายได้ มทร.พระนคร พ.ศ.2559
 - 7.3 งานวิจัยที่สำเร็จแล้ว - โครงการวิจัยเรื่องการพัฒนานวัตกรรมรูปแบบเคหะสิ่งทอ
จากผ้าไหมนาโพธิ์บุรีรัมย์ งบรายได้ มทร.พระนคร พ.ศ.2558
- การออกแบบและพัฒนาเครื่องแต่งกายโดยประยุกต์ใช้
การตกแต่งสำเร็จแห้งไว สำหรับเสื้อผ้าสตรีมุสลิม
งบรายได้ มทร.พระนคร พ.ศ.2560
 - 7.4 งานวิจัยที่กำลังทำ - การพัฒนารูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง
จังหวัดพิษณุโลก

ประวัติย่อผู้วิจัย

1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นางสาวจารุวรรณ ดิศววัฒน์
ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Miss Jaruwan Diswat
2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน 3-6299-002xx-xx-x
3. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์
4. หน่วยงานและสถานที่อยู่ ที่ติดต่อได้สะดวก
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น
517 ถนนนครสวรรค์ แขวงสวนจิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300
หมายเลขโทรศัพท์ 02-282-3718 ต่อ 3017
โทรสาร 02-282-3718
หมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ 098-9933-207
Email: jaruwan.d@rmutp.ac.th
5. ประวัติการศึกษา
ปริญญาตรี วท.บ. คหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ.2543
ปริญญาโท ศศ.ม. ผ้าและเครื่องแต่งกาย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ.2545
6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ
โครงสร้างผ้า, การควบคุมคุณภาพเครื่องนุ่งห่ม, การจัดการอุตสาหกรรมสิ่งทอ
7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ
 - 7.1 ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย -
 - 7.2 หัวหน้าโครงการวิจัย -
 - 7.3 งานวิจัยที่สำเร็จแล้ว -
 - 7.4 งานวิจัยที่กำลังทำ การพัฒนารูปแบบเครื่องนุ่งห่ม จากผ้าทอพื้นเมือง
จังหวัดพิษณุโลก